

VERTELLINGEN
UIT BRABANT

VAN
DRÉ

**HOUTSNEDEN
VAN
HAN KRUG**

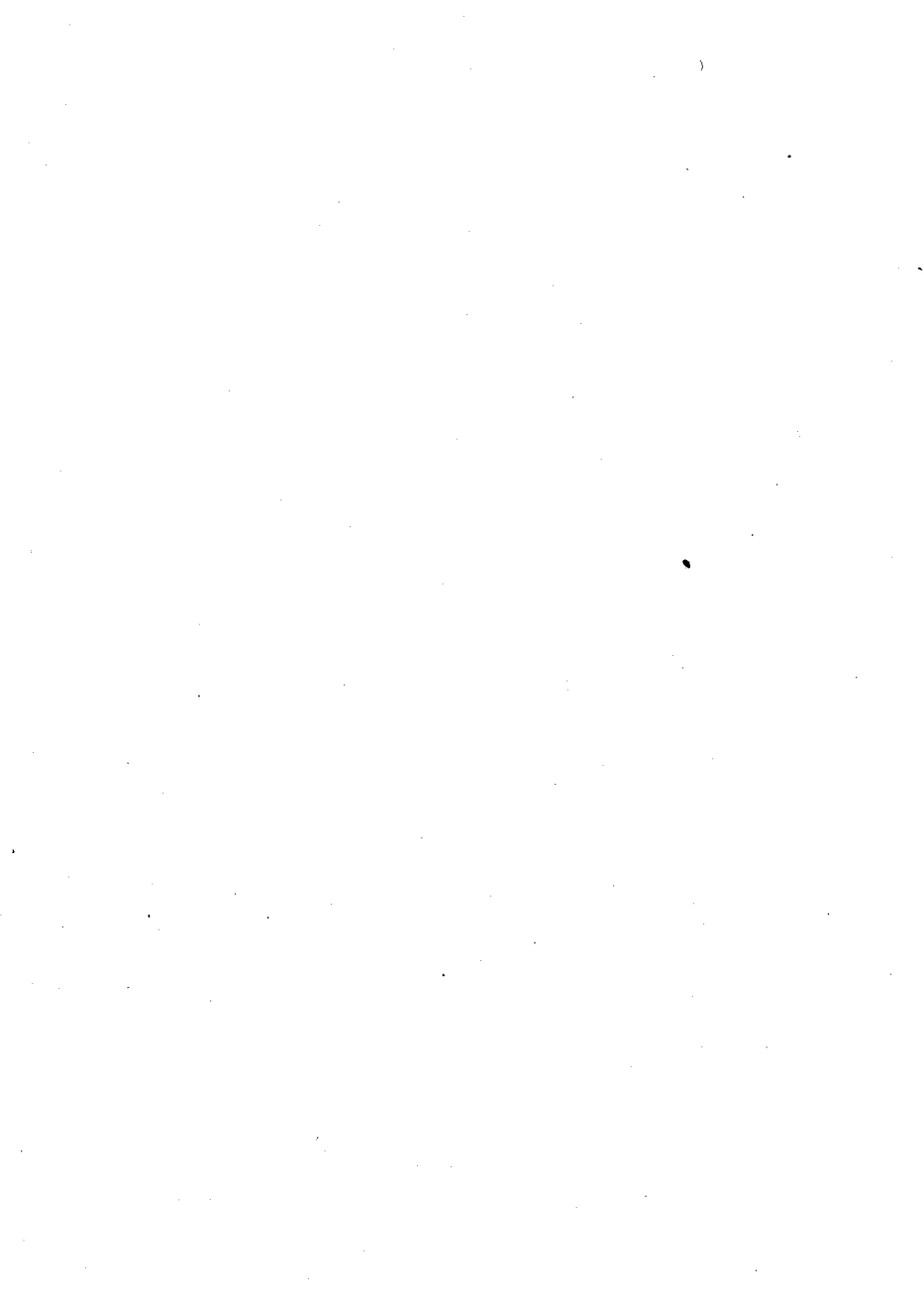
VERTELLINGEN UIT BRABANT

VAN
D R É

„BOEK EN PERIODIEK”

R. J. GODDARD — DEN HAAG

Aan d'n Uitgever van dit Boekske

Ulvenhout—Zomermaand 1929

Menier,

OLLEE jonk, da's 'n goei gedacht om van mijn briefkes 'n boekske te maken! 'k Mot oew zeggen, toen ik die briefkes gong schrijven aan de kraanten, da'k toen op da memènt nooit zouw emmen durven te praktizeeren asdat daar nog 's zo'n schoon boekske, in zo'n verdijd schoon kafje, van groeien zouw! Kad nooit kunnen droomen dat er van da zaad nog 's zo'n schoon blommeke zou gedijen! 't Is kasjeweel.

Toen ik 't teugen Trui zee, toen gong d'ren mond lankzaam maar heelemaal open net as 'n klapbrug, zooas er die bij juilie in Olland zooveul zijn, en sting ze hapseluut sprakeloos. Me zijn nouw 'n goeie dartig jaren getrouwd maar da was veur d'n eersten keer, amico, da ze mijn van verwondering sting aan te gapen. „Trui”, zee ik, „doe-d-asteblijft da keldergat dicht, want 't tocht as 'n merakel” en klaar was ze! en onder ons gezeed, — ge mot 'n gegeven pèerd nie in d'n bek kijken, wa zegde gij? Want da's 'n feit, amico, veul ee m'n schoonvader in z'nen tijd nie weggegeven, maar wat ie mijn in m'n haanden ee gestopt mee Truië, da's veur mekaar, man! Maar ollee, daar maar nie over murmereeren. Elk roske ee doorntjes,— 't een wa meer en 't ander wa minder en da kan Trui ok nie verhellepen.

Ma'k ze 's effekes aan oew veurstellen? Honderd kilo's

raauw vleesch, in 't midden in-gesnoerd as 'nen rollade die overènd staat mee van boven 'n bobbelte da dienst doet as drupneus en mee laangst weerskaanten twee zwarte kriekskes van oogen die onder d'r muts uitschijnen as achterlichjes op 'n fiets. 'n Caruzie-stem, da wil zeggen: nèt zoo hard maar nie zoo schoon en erg beslist in d'r optreejen. Heel erg. Da-d-isse. Ok is ze nog al sjeloersch, maar da-d-is ze nie altij gewiest, zooas ze zelvèrs zeet. Is ze pas aan gaan sukkelen mee d'r achttien jaren, toen ze mijn leerde kennen. Maar, amico, da leste is prievee, tusschen ons getweejen, jonk, denk daarom. 'k Ben d'r al 's 'nen keer veur bij d'n dokter gewiest. „Niks aan te doen,” zee d'n dieën, „is uit z'n eiges gekomen, ga-d-uit z'n eiges weer wel weg en nog veur da gij tachtetig bent, Dré,” zee-t-ie. Da wist ik alweer veur m'nen rijksdaalder.

Nouw witte zo'n bietje wie Trui is. Maar goed dan, toen ze de „Klapbrug” weer had laten zakken, toen wreef ze mee d'ren wijsvinger laangst d'r neus, keek mijn 's scherp aan en schoof toen mee d'ren duim over d'ren natten wijsvinger en vroeg: „verdiende daar wa mee?” „Tuurelijk”, zee ik. „Gaaf dan oewen gank maar,” dikkereteerde ze, „schrijf d'oew eiges dan maar de rimmeletiek, as ge maar zurgt menneke, dat er d'n hof nie onder lijdt, want dan is dieën uitgever van jouw schrijfsel nog nie gelukkig!” Dus ge ziet, ze lot ginnen duvel op 'r hart smoren. 't Is 'n Brabaantsche tot in de pluuskes van d'r kousen en die zegt waar 't op staat. Wij windelen er gin doekskes om. Affijn, da witte wel uit m'n briefkes. Kom ik schei er maar af. 'k Gaai nog 's effen in de stallen kijken en 't een en ander klaar maken veur m'nen gruuftenwagel veur mèrgen-vruug. Veul groeten van Trui en gin horke minder van oewen

toet a voe

DRÉ

WINTER

NOUW kunde veur mijn part net doen as Trui en 'n gezicht zetten] as d'n ongeloovige Thomas as ik oew m'n groote nuuws vertel, maar da kan me nie schillen.

Maar ditte wil 'k oew dan alvast wèl vertellen, — as ge me nie geleuven wilt dan za'k oew de Nuuwe Haarlemsche Kraant onder oew neus vrijven, da-ge 'nen dag lank allemaal letterkes in oewen zakdoek ziet!

'n Vrindelijk briefke, zulde meschient denken, maar ja, amico, 't is ok om tureluursch te worren! As et nouw toch gedrukt staat, zwart op wit, in 'n hogst futsoendelijke kraant, ga-g-et dan vergimme nog aan, om oewen bloedeigen man nie te geleuven?

Maar 't is de kif, klinklaar de kif, anders niks. Zjallezie. Basta! 'k Wil 'r gin letterke meer aan vuil maken.

't Gaat dan hierom, keb 'nen schoonen, langen brief ontvangen, heelemaal uit West-Afrika. Zeuven Broeders-Misjenarissen schijnen daar mijn briefkes te lezen en nouw hee-t-er eenen van die zeuven 'nen brief geschreven aan mijn, die ik zelve uit de kraant las. En 'nen schoonen brief.

De broeder die me schrijft begint zoo:

„Zeg Dré, weet je wel, dat deuze krant niet alleen „in ons kleine Hollandje, maar ook in het verre „Afrika geleze wordt. Weet je wel, dat 'r hier in

„’t Warme Zuide een Hollander is, die alle veertien
„dage met smart naar de postboot staat te kijke,
„enkel en alleen, omdat de brieve van Dré op komst
„benne?”

En dan zeet ie nog:

„Weet je wel Dré, as onze Overste de post uit-
„deelt, dat ik ’r dan as de kippe bij ben, om me pakkie
„kranten machtig te worren?

„Ja Dré, niet alleen in Holland en bij me thuis ge-
„nieten ze van je lectuur, ok in Afrika breng je met
„je lollige schrijverij de lachspiere van een heel
„stelletje Broeders in werking.”

Ok schrijft ie over de negerinnekes daar bij hullie
in de buurt. „En wilde wel geleuven,” schrijft ie,
„dat die hier nog beter gekleed gaan as de wefkes
in Europa.”

Da schrijft ie naar aanleiding van mijn gefielesefeer
over de teugeswoorige mode!

Maar ditte wil ik oew wel verassereeren, amico, —
nouw ik in de gaten eb gekregen da ze daar bij de
negers ok m’n briefkes lezen, — en dat die broeders
zoo gère m’n stukskes lezen over ons eigen laandje,
da ’k mee nog veul meer plezier deus briefkes schrijf.
Want nouw ik da weet, nouw kan ik m’n eigen ’t
zoo heelemaal veurstellen, hoe die mannen daar, die
daar de beschaving brengen, dikkels, as ze onder die
gloeiende zon zitten, denken aan d’r laandje waar,
net as nouw, de sneeuw teugen de boomen geplakt
zit en ’t ijs op de slooten en rivierkes leet. Zooas ’n
Zondag b.v. mee dieën Driekoningen.

’t Was wezenlijk ’nen echte, ouwerwetsche,
wintersche dag. Zaterdagnacht waren de plümpkes
zoo stillekes neer komen dwèrelen. Toen me-n-alle-

maal mee ons neus onder de dekens laggen, immekare gerold zoo koud as 't was, toen wier heel Ulvenhout onder 'n wit kleetje bedekt. En toen me 's Zondagsmèrgens opstingen, toen hà 'k kunnen zingen, amico.

Wa was Ulvenhout schoon! Of 'r 's nachts mee 'nen grooten tooverstok over m'n laand was gezwaaid: hokus, pokus, pilatus, pas! En in éénen alles onder de suiker. Trui d'r blompotjes op 't raamkozijn stingen in den witten dons en op de stengeltjes zatten blommekes die glinsterden van 't schoone wit. „Trui,” riep ik, „komt eruit! Oew graniejums staan in den bloei!” „Ge zijt-'nen zotterik,” geeuwde d'n druppel, „ze waren giesteren nog zoo dood as 'nen pier.” „Kom kijken, meid, — heele trossen witte blommen hangen d'r aan!” „Och, dwaallicht,” gromde ze weer, „ge wit toch da-d-et róóie graniejums zijn!” „Weet ik,” zee ik, „maar ze zijn geschrokken van jouw geschèl op d'n vruugen mergen en nouw zien ze zoo bleek as sneeuw!”

En toen Trui 'n kringeske had geasemd deur de ruit, toen zee ze: „Dré, da's 'nen schoonen dag, jonk. Echt Driekoningen. Die zijn deur de sneeuw gekomen, net as vruuger en 't is vandaag Zondag ok, dus 't is nouw net 'nen ouwerwetschen Heiligidag!” Want vruuger was 't hier Zondag op Driekoningen, ziede. En me voelden ons eigen twintig jaren jonger. „Jammer da-d-onzen Dré nouw weg is mee z'n huishouwen,” zee Trui 's middagges, want anders was 't nouw heelemaal lijk vruuger, ee?”

Ge wit, Dré d'n artiest, uit Amsterdam, is mee de Kerssemus tot d'n Nuuwejaar hier gewiest en as ge zo'n druk huishouwen het g'ad en ze zijn pas weg, dan is 't net, amico, of oew eigen huis vrimd is ge-

worren. Of ze allemaal weggonken en jouw vergatten mee te nemen. Want as ge wa-d-ouwer wordt, dan gerokte weer olleen, net as toen ge begon en in oewen jongen tijd, — nouw ja, toen was da gaauw verholpen, maarre — affijn, ge begrèp me wel, amico. Keb er Trui wel 's op getrappeerd, da ze zoo 's Zondagsmiddags, — in de week hedde oew handjes vol, — net dee of ze dutte, maar dan docht om de kinders die allemaal weg zijn en liep er 'n traantje langs d'r neus. Ik wachtte dan maar mee de lamp op te steken, tot et opgedroogd was, want over zukke dingen motte maar nie praten, — wa gij? Zoo is 't leven. Langzaam vallen de blaaiques af. Stuk veur stuk gaat alles weg. Oew kinders, oew haren, oew taanden, oew krachten en op 't lest blijfde olleenig staan as 'nen ouwen boomknoest mee 'n plak sneeuw boven op oew test. En dan wor et stil. Heel stil om oew henen. En as onzen lieveneer et dan nog zoo mee oew mokt da ge lang oew „druppeltje” mag houwen, ok al is ze dan wel 's wa bitsig uitgevallen, — ollee, dan hedde niks te murmereeren. En dan denk ik aan de ouwers die d'r kinders ver weg zitten, zooas nouw ok die broeders die mijn schreven heelemaal uit West-Afrika, die zien ze maar om de zooveul jaar terug.

En daarom, amico, toen 'k van de week las, da me nouw zóóver zijn da me mekare al op kunnen tillefeneeren van hier naar Indië, — da nouw dieën tillefondienst geregeld openstaat, — toen wier ik koud van ontroering bij die gedachte. Hulde aan de Ollaandsche mannen, die 't na veul geleerdploeteren is meugen gelukken, om da veur mekaar te stompen. 't Idee alleen, da ge mee da toestelleke van 'n siga-

renkistje grotte, oewen zeun, oew dochter, oew vader, oew moeder op kunt roepen en op zes weken reizen van mekaar, over zeeën en bergen en wêrlddeelen, aan d'n aanderen kant van de wêrld, mekaars stem kunt hooren, kek amico, as ge daar bij denkt, dan worde koud.

As nouw 'n ouw moederke in 't een of ander nest van ons Laand in gin vijf, zes jaren d'r kind gezien heet, — as ze meschient elken dag z'n pertret afstoft mee 'n bevend haandje en op z'nen verjaardag mee 'n traantje in d'r oogen, — dan opeens opgebeld wordt en mee d'r eigen kind sta te praten, — me dunkt, dan mot zo'n menschke van aandoening bijna nikske nie kunnen zeggen en maar lüsteren, lüsteren, lüsteren, allemaal naar die stem, waarvan ze de klaanken vergeten was, maar die ze nouw zoo goed herkent! Ja, dan zullen er wel 's veul snikskes van geluk en weemoed overgetillefeneerd worren, maar ze zullen toch ok ons lieveneerke bedaanken, da ze aan mekaren is emmen kunnen uitsnikken hoe gelukkig ze eventjes waren...!

Ons Koningin-Moeder ee al mee Indië gesproken! 'n Schoon gedacht was da, om onze Laandgenooten daar aan d'n aanderen kant deur deuze Koninklijke Moeder op 'r gouwen feest van d'r Laandsmoederschap, toe te laten spreken. Wa zal daar heel Indië emmen zitten lüsteren. Wa zullen ze 's mergens al teugen mekaren gezeet emmen: „denk erom, zóó laat horre, dan belt Koningin-Moeder op.”

En toen ze die ouwe stem hoorden, 'n bietje schor meschient deur 't Ollaandsche winterweer, toen zullen daar wel veul jonge mannen en vrouwen mekaren nie aangekeken emmen en de laamp zoo-

lank uitgelaten om de traantjes te laten drogen!

Amico, 'k vin et de schoonste vinding van deuze eeuw. Veral, omdat hiermee nouw dierèk gin oorlog kan gevoerd worren en menschen doodgemokt. Deuze vinding is er eene veur 't geluk van de menschen. En as ze nouw de prijzen maar nie als te hoog stellen, dan kan 't Laand veul perfijt van die tillefoneerderij emmen. As 't b.v. 'nen rijksdaalder kost veur drie minuten, — nog 'n hand mee geld! — dan staat da ding gin sekonde stil. Dan gaan d'r honderden, meschient duzenden gesprekken per dag, overentweer en dan komen ze toch aan d'ren trek.

Kom, amico, ik schei d'r af. Maar ik mot eerst nog, ok uit naam van Trui, die 't nouw toch eindelijk is gaan geleuven as de vaste waarheid, ons beste groeten doen aan die zeuven broeders in West Afrika die ons emmen toegewenscht Gods beste zegen mee ons vèrkens. En daar emmen ze Trui d'r hart mee gestolen, die zeuven. Want da-d-hee ze d'r eigen persoonlijk aangetrokken en keb ze d'ren gank laten gaan! Maar ik wensch de misjenarissen, Trui ok, gin horke minder en... zoo van uit de verte 'n kushandje aan de bekeerde negerinnekes. (Maar da doe'k achter Trui om, horre, want Negerin of Ulvenhoutsche, as 't wefkes zijn is Trui zoo zjeloersch as de p...!)

Amico, as altij, veul groeten van moeder de vrouw en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

HOLLE vaten klinken 't hardste. As een van m'n kiepen, die amper d'ren kost verdient, zoo nouw en dan 's 'n ei legt, — op Zon- en Feestdagen en dan mot de zon nog schijnen, — dan mok ze 'n herrie of ze 'n gouwen tientje uit d'r gat ee laten rollen. Dan sta ze te kakelen of 't 'nen tweeling is en stap ze over d'n erf, nog trotscher as d'n haan die nòbit veul biezonners veur me vallen lot...

Maar as da kleine grijze kiepke, 'nen wiendot van z'n ras, — Schuddekont hiet et volgens Trui, — d'r eike ee gelegen, dan hoorde niks. En elken dag prompt, amico, weer of gin weer, winter of zomer, leet da beesje d'r eike weg 's mergens om kwart over elleven, — ik zet er de groote staanklok wel 's op gelijk, — en ze doet er ginnen bek over open. Zóó d'r ei weg of ze krabbelt en schoefelt weer in d'n grond naar pierkes en wurmkes, zaaikes en grit en wa ze allemaal noodig eet om d'r eieren-febriekske op gaank te houwen.

Zoo is 't ok mee de menschen. En zonder nouw dierekt te willen zeggen dat die ok eieren leggen, ze produseeren toch allemaal wà. Ik 'nen boerenkool, gij 'n kraant, 'n aander politiek, (da zijn de wind-eiers). Maar hoe meer 'nen mensch in de pap te brokkelen eet, hoe eenvoudiger ie is. Ok in wat ie zeet en schrijft. 't Is eigenaardig, maar de woorden

van groote mannen zijn altij zoo helder as pomp-water en geven oew d'n indruk van d'n grotsten eenvoud. Da's in wetenschap, da's in gods-dienst, da's in alles.

Lùstert 's naar 'ne knappen redenèèr, dan zul-de zien, of liever, heuren, dat het kleinste kind 'm kan vatten. Zoo ok mee den bijbel. As g' op ouweren leeftijd nog behebt bent mee wa kinderlijke ontvankelijkheid naar oewen geest, dan amico, is ie zoo eenvoudig te begrijpen as 'n a. b. c.-boekske. Maar as ge denkt da ge 'n gestudeerd man zijnde dus uit alles wa ge leest méér mot halen as 'n gewoon mensch mee gezonde harsens, dan kom de op 'n dwaalspoor! En dan — dàn ja, zou 't wel 's kunnen zijn, da-g'al oew geleerdheid bij mekaar mot vegen om ten slotte uit te komen op het aanvangspunt van oewen leeftijd da ge wa verstand begon te krijgen. Vandaar ok da ge 't geregeld ziet gebeuren dat er debeetingsklups opgericht worren deur „heeren” van zestien jaren, maar nie deur groote menschen, die meestal (meestal!) de school van de ervaring deurloopen emmen.

Zoo ee nouw d'n Paus 'nen brief aan ons geschreven, 'nen ansikliek, en nèt zoo klaar as water eel En witte wa mijn het meeste ee getroffen? Ditte: „Inderdaad, terwijl de naties nog steeds niet volledig de voordeelen van den vrede genieten, integendeel, hier en daar oude en nieuwe tegenstellingen in opstanden en burgeroorlogen weer te voorschijn komen...”

Asteblijft! Daar sta-g-et nouw; zwart op wit! En da-d-et waar is, daar hoeven wij Nederlanders nie ver veur van huis te gaan! Ik lees in de Avondster o.a. 'n stukske uit de „Nation Belge”, 'n Brusselsche

kraant. Daar zitte ze weer 's op ons te schellen omda wij da verdrag mee België over de Schelde, hebben laten verdrinken veur 't water had gezien. En die twee kraantenschellers halen 'r Jandome Rembrandt bij!

Rembrandt die teugenover België gin ander kwaad ee gedaan dan dat-ie hier geboren is in 'nen meulen — en nie in den Bels in 'n stammineeke.

Awel, wa zitte die manne te klappen, zulle. Ik hoor z'al achter 'ne pint triepel of 'n bokske bezig in d'n stamminee. „Garçon luupt toch wa gaauwer, ollee viêt, miel-de tonnere, ikik stik seffens van den dorst! Olee santjes, mon ami, en nouw 'ne kraajon en 'n stukske pampier, baaigot! Zumme die kèès-koppen is 'n antrefilee in d'n gazet geven waar ze van zullen verschieten. Garçon! Twee!”

En as het artikeltje af is, dan heet d'n garçon platvoeten van 't aanslèpen van „de twee.” Onder-tusschen brouwen ze wa-d-inmekare as volgt. „Zij hebben zelfs onze fortuin gevangen en de onbeschaamde rijkdom van dit nest koopliden in het hart van de onneembare delta (da's Rotterdam) waar de groote rivieren van West Europa samenvloeien, van die roofnatie (da zijn gij en ik, enz., amico), die Michelet ons toont als een vampier (da zijn wij nog altij) die het bloed en den merg van de naburige volken uit-zuigt, die rijkdom is gemaakt uit onze armoede (da's de kif). „Garçon! Twee en viêt zulle!”

„Nederland is een smeltkroes waarin zich de meest heterogene metalen ver-mengen. Misschien was wel dit mengsel van puur goud en gemeen lood noodig om het licht- en schaduwefect van „de Nachtwacht” te componeeren.”

„Garçon! Twee en gatsammes viet.” Beter 'ne goeien buur as 'ne verre vriend”, zegt 't sprikwoord...

En as ge nouw zukke Brusselsche zjoernallistiek gelijktijdig leest in één kraant mee den ansikliek van den Heiligen Vader, dan zoude bijna zeggen da ze op 't Vattikaan gelijk emmen!

Witte wa mijn uit zoo'n stukske kroeg-zjoernallistiek blijkt, amico? De groote afgunst op onzen puur zulveren gulden!

Nie 't pure goud van den Nachtwacht zit die smakkers dwars, maar meer het gemeene lood van huillie-'n frank. En zoolank as België net zo'nen grooten slèèp-sabel aan wil gorden as Frankrijk, zal da kleine België er z'n beentjes over breken!

Awel, zjoernelisters, as guillie 'ne p'tiet commissie motten doen, doe me 'n plazer zulle, en ga-d-op oew eigen trotwarke staan, en nie op da van oewen buur! Da's nie deftig, zulle! En Trui ee ginnen goesting om 't wark van d'n garçon, — ollee ge begrept da zooal! En, baaigot, ge mot gin ruuzie zuuken mee de kèèskoppen zulle, die juillie over d'r grenzen hebben zien luupen in oewen uniform, gelak bangk as ge waart van den Duts! Protjes vullen gin gotjes. Ik konverseer mee oew in oew moers-taal, in 't Vlomsch, omdat gij 't priffereert in 'n aander z'n taal, in 't Fraanskiljonsch te klappen en da's schaand veur zukke patriotten as gaai denkt te zijn!

Ollee, ik stap er af, amico! Ik gaai liever in m'n eigen tuintje wiejen, zoo bij manier van spreken netuurlijk, want veul valt er op d'n oogenblik nie te wiejen daarbuiten, jong. 't Wintert zoo nogal knapkes deur. 'n Gèèf winterke. 't Mag er dan zoo

nouw en dan 's 'n bietje tusschendeur dooien, maar alles en alles bijmekaar leet er hier nouw toch al vanaf Nuuwejaar 't ijs op de slotjes. En 't ziet er zoo vuil en smerig uit van stof en takskes en steenen en zwartgeworren sneeuw, da ge echt kunt zien: da leet 'r ok nie van één nachje. En da's altij 'n teeken van 'nen fermen winter, as 't ijs zoo on-proper d'r bij-leet. En de velden leggen d'r bij amico, as, as, — ja, 't is gin schoon woord, — as kletsoppen. Hier en daar 'nen kwak bevroren sneeuw waar zoo nouw en dan 'nen vergeelden en verflensten savoojekool tusschen staat as 'n zeldzaam horke op 'nen kalekop. Ze staan d'r bij as kaktussen, zóó lillek! Schots en scheef, as zattemannekes mee „afgezakte” gezichten...

Neeë, mooi zie-g-et sneeuwkleed er niemeer uit. Nouw er allemaal stukken uitgedooid zijn, lijk et wel op 'n versleten tafellaken vol gaten en waar maar weinig op te bespeuren valt van bikkesement. Eremoei troef!

De wegen, die telkens tot pap dooien en dan weer bevrozen, zijn aamper te begaan. Ge brikt er mee oew klompen gewoonweg d'n nek over as ge toe-vallig op zo'nen hard-bevroren kluit trapt, terwijl da ge denkt dat ie halfzacht is en da-g-er sjuust lekker vast in zult kunnen stappen.

Daar motte ok zoo mee oppassen as ge 'n potje bent wiesten kaartspeulen in de „Gouwen Koei”. Want och, hoe gaat da-d-ee? 'n Pintje bier bij 't binnenkomen en eentje veur 't weggaan en nog ennigte daar tusschenin en dan is 't heelemààl oppassen geblazen over die bevroren klonters. En d'n hemel bewaar me, amico, da 'k nie mee 'n kepotte

neus, of 'n gat in m'nen kop, of 'nen bult as 'nen èrepel, uit de „Gouwen Koei” thuiskoom. Dan mok Trui direkt van 'n ge-wit-wel 'nen donderslag!

Zoo hadden me 'n paar dagen gelejen zuurkool op tafel. Nouw motte weten: aan 'n bord of drie zuurkoolstaamp mee d'n man 'n stuk pekelspek zoo groot as 'nen vùst, daar kan ik m'n eigen gewoon aan begaaien. Maar wa Trui d'r mee uitgevoerd had, da mag d'n duvel weten, maar da goedje was zoo zout, zóó zout amico, da-d-oewen mond ervan bij mekaren kromp.

Ik zee niks. Want as ik zeg: „Trui wa-d-is oew brouwsel zout,” dan krijg ik hapseluut ten antwoord: „g'et oewen smaak nie”, óf „t is eerder te flaaùw as te zout, want ik docht nie da'k toekwam mee m'nen pot, die was leeger as ik docht.” Ik zee dus niks en was benieuwd waar 't schip zou stranden. Trui nam d'ren eersten hap — ik had al 'n half bordeke naar binnen, — en ze smakte-n-is. Ik keek ze aan en knikte of ik zeggen wou: „heddet ok in de gaten?” Trui smakte nóg 's en trok 'n gezicht zoo vies of ze 't in d'r bord „gedaan” hadden.

„Wa doede toch lillek, Trui?” vroeg ik zoo gewoon meugelijk. „Get oewen smaak zeker weer nie,” veronderstelde de „zoutmenger,” „want da frèten is zoo zout as brem.”

Achteraf bleek da ze zout bij de èrepels had gedaan zout bij de kool, da-d-et spek al van z'n eigen zout was en d'r zóó ingekokt, en da ze op 't eind veur ze gong staampen, 't zaakje nog 's onder 't zout had gezet, zoodamme nèt zooveul zout atten as zuurkool.

Maar ik ben zoo gek op zuurkool, da 'k maar rustig deurgegeten eb en tellekes m'n oogen dichtdee as

ik weer 'nen hap nam. Maar da's 'me komen te staan, amico, op 'nen rijksdaalder aan bierkes. En kaddem saves staan as 'n reezjement gele rijers! En toen hadde Trui uit motten heuren pakken! „Gij? gij? gij, lilleke zuipert? As ge mijn nie had, dan kwamde in de schaans terechte! Schaamd-oew eigen om zoo, as 'n oorlogsschip, binnen te varen. Witte wa gij bent? Gij ben 'nen zatkul!”

„Trui,” zee ik, „ge ben — hik — hoe-ik, ge ben hon-ik, honredelik! Get me in 't zouthout ge-hikt, gezet, da 'k de zout-kristallekes, bhèè, aan m'n neus eb hangen en aan m'n oorlellen en aan de horkes van m'n oogen.” „En nouw hangt er allemaal pils aan,” schaamperde Trui, „en oew oogen zijn zoo rood as van de kernijnen. Ga weg! Ge ruukt allemaal naar 't pils, bambazjeurder da-ge daar staat.” Nog veul meer ee ze beweerd, amico, maar ik ben gaan slapen en keb gedroomd van zout en bier, da'k er 's mergens 'nen smaak van in m'nen mond had of 't pèèrd er wa-d-in had gedaan. 'n Merakel, zo'nen slechten nasmaak as ge het, van zout, bier en zuur.

Kom, ik schei d'r gaauw af, waant as ik er nòg aan denk dan pruuf ik 't weer!

Dus veul groeten van d'n Zoutestengel en, as altij, gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

LAANGS de wegen is 't hier zoo maar stillekes.
En wa-d'nen wonder!
Hard bevroren sneeuwplakken leggen ieverans teugen de wegen te koeken. IJsschaaltjes knapperen in de karresporen en ijskegeltjes hangen, as glazen pinnekes van 'n lamp uit 'n oliebollenkraam, aan de raamdùrpels en gootlijsten.

Over de velden trekt 'nen venijnigen Noordooster zóó 't dùrp in, zooda 'k maar zeggen wil, ginnen wonder as da-d-et uitgestorven lijkt.

Gin mensch, maar ok ginnen, is er hier te bespeuren en zelfs onze veldwachter lot z'n eigen nie zien. En toen 'k giesteremèrgen uit de kerk kwam, toen sting de postgaarder me op te wochten en gaf me 'nen brief van Dré uit Amsterdam veur ons en 'nen brief veur m'nen buurman en 'n aanzichtskaart veur ons meid van d'ren vrijer die in dienst leet. „Gij ga toch dieën kaant uit, zee-t-ie, nimde gij die dingen mee, Drè, want m'n spek sta net op 't vuur en 'n panneke gloeiend spek wil er nouw wel in, mee die kouw. „Gif maar hier de bullen,” zee ik, „en it ze mee hapkes en verbraand-oewen moel nie.”

't Is veul winter, en dan maken de jong overal nog van die slibberbaantjes waar ge hals, nek en nieren op brikt, da-d-et maar gerajen is om binnen te blijven.

As g'ier en daar nie 'n schouwke zag rooken, vergimd amico, da ge denken zou da g'alleen op de

wèrld sting. (Mee Truie te zamen, tenminstel!)

Veral deur de weeks, dan zie-de, as 't eenmaal 'n uur of twee geworren is, ginnen mensch meer. Hogstens zoo nouw en dan 'n buurwefke, da mee 'nen hoogen rug, diep in 'n wollen doekske gedoken, veurzichtig op 'r klompkes d'n weg overstikt mee 'n oliekanneke in d'r hand om olie veur de laamp te gaan halen of 'n pakske tebak veur d'ren baas in 't winkeltje-n-op-d'n-hoek bij Mieke Oomen.

Om 'n uur of drie, dan zetten ze de valgerdijn dwars veur 't raam, mee 't lat teugen 'n raamhout aan, want dan kunde in de huizen al gin bal meer zien. En teugen da-d-et heelemaal donker wordt, dan hoorde-'t gestommel van blinden-veurdoen en ziede hier en daar, deur 't hartvurmige openingeske van de blinden 'n straaltje licht schijnen, wa-d-oew dan vertelt, as dat er nog menschen op Ulvenhout wonen!
't Is 'n dooie boel, amico.

Giesteren, mee d'n Zundag, ging et nog 'n bietje. Ben 'k wiesten schotsen, zoo van twaleven tot 't Lof. Onze pustoor was er ok weer. Dieë kearel kan zoo rijen, ee! Hij had 'nen dikken wollen das om z'nen haals en z'n ronde hoedje sting op z'n wenkbrauwen. Ik salleweerde aan m'n pet en zee: „Olee menier pustoor, da lapt'm nog gèèf!”

„Samen?” vroeg ie. „Best,” zee ik, „maar gij veur-op! Want zo'nen langgerokten windsnijer veur oew, da ga gesmeerd!

Man, wa schoten me-n-op. Ik had in elke haand 'nen slip van z'nen jas en liet m'n eigen nouw en dan 'n bietje trekken om op asem te komen. Dàn nam ik 'nen scheut ausdouwer en douwde hum weer veruit. Me waren op 'n mement vlak bij huis, toen zee ik:

„witte wa we doen moesten?” „Zeg 't maar,” zee-t-ie. „'n Kom koffie gaan halen bij Trui en dan giet ik 'r 'n scheut kejàk in!” „Da-doe 'k,” lachte-nie, „maar gij zurgt, Dré, da 'k op tijd in 't Lof ben, horre.” „Da kan er vandaag nog wel bij,” beloofde-n-ik hum. „Keb van den mèrgen veur brievenbesteller gespuld, lot me nouw van den middag maar 's veur kùster speulen.”

Affijn, m' ebben afgebonden en zijn naar Trui gestiefeld. En oh, man, ze was zoo lievekes. Ze zette 'nen bak koffie die ge snijen kon en toen 'k de kejàkflesch pakte, toen verloor ze bijna effekes d'r Zondagsche gezicht, maar toen 'k mee 't onnoozelste gezicht van de wèrld, d'n pustoor z'n porsie gaf en toen zelf m'n kwakske nam, toen zee ze maar: „en plezierig gerejen, menier pustoor?” „En of,” zee-t-ie. „Dré kan nog best veruit, Trui!” „Da weet ik,” zee Trui, „hij kan zoo bestig veruit, d'n dieën!” De pustoor gong er nie op in en keek mijn maar 's aan en ik? Ik docht da'k brook, amico. Ik schoot in 'n hoestbui dat de kejàk uit m'n oogen liep en Trui riep: „kek nouw, kekt 'm nouwes!” En meteen klepte-n-et kerkklokske en sprong de pustoor op of er 'nen kikvorsch op z'nen stoel zat. „Motte gij nie mee?” vroeg ie mijn. „Neeë,” zee Trui, „hij mot veur de beesten zùrgen, nouw gaai ik uit.”

En Trui stapte mee menier pustoor kordaat naar 't Lof.

En vandaag hè'k 'n paar beenen of 'r panlatten inzitten, zoo stijf!

Maar da's altij. As ge lol het g'ad, komt later de broerdigheid. Ge krijgt hier benejen nooit iets veur niks. Hedde weer wel in Rotterdam kunnen zien.

Die lui van de R.V.S. Toen ze van 't feestmaal kwampen mee z'n vierhonderden en in de revuu zatten, emmen ze allemaal nog 's nagekeken wa ze zool gegeten hadden en op 't lest sting Buzioo tot z'n enkels in 't zuur. „'t Dinee schijn nogal koopjeus te zijn gewiest,” zee d'n Buus, die overal 'n lolletje van mokt en toen viel ie in zwijm.

Och ja, die stadsche menschen emmen allemaal zwakke magen. As g'r zoo 's eenen bij oew thuis het en ge wilt 'm op Brabaansche manier voldouwen, dan mag d'n eene gin koffie emmen en d'n andere weer gin spek of gin kèrmenaaike en 'nen derde kan nie teugen eiërs en 'nen vierde lust gin bier en zoo ga-de maar deur. En as er zoo eene bij oew aan tafel zit en ik neem 'n snee-ke of tien mik mee 'n taske of vier koffie en 'n panneke bloedworst en op 't end 'n paar sneekes koek en 'n appeltje, dan zit oewen gast te kijken of ie in 'n circus iets wonderlijks ziet gebeuren! En me varen d'r best bij.

As ge de kraanten leest, amico, dan zijn hier de gouwen en de diamaanten bruilofspertijen nie van de locht. Maar... allemaal boeremenschen. Dürpers.

Denkte, amico, da ze da zouwen halen as ze schrokken van 'n pondje zult bij 't ontbijt?

Werken, buitenlocht en nie te vies-zijn-uitgevalen, da 's 't geheim om oud te worren zonder gebreken. Want as ge oud mot worren in 'nen kinderstoel mee 'n potje onder oew, of mee 'n paar slappewasbeenen, dan is 't ok niks gedaan! Wa gij?

En as ge zoo leest van de menschen van vruger, die ok nie zoo naauw speurden en d'r natje en d'r droogje op tijd nammen, — ge ziet die gezonde koppen van die kèrels op de ouwe schilderijen, dan,

amico, dan zeg ik: lot ze maar kammen die gin haar emmen en schenk mijn nog maar 'nen druppel in. En onwillekeurig gaan m'n gedachten nouw, naar 'nen tiep die in z'nen tijd ok meetelde en waarvan d'r òk gin dartien in 'n dozijn gonken. Keb veul gelezen van 'm d'n lesten tijd in de kraanten in verbaand mee die stuip die ze nouw pas uit emmen gehaald mee 'm. Ik bedoel dan Jan Bart; 'nen kèrel naar m'n hart, jong. Ik heb m'n eigen indertijd deur m'nen meester op school tenminste 't volgende laten wijsmaken:

Jan Bart was zooveul as baas op 'n schuit. Hij gapte-n-'r zoo 't een en ander bij op zee en had et daar zoo wijd in gebrocht, da sommige vorsten hum en z'n schuit in d'ren dienst nammen. En zoo had Jan op 'nen keer ok weer 'n heele vloot, in z'n dooie eentje verslagen. En Jan kwam rapport uitbrengen bij z'nen werkgever d'n vorst.

En terwijl ie op d'n vorst sting te wachten, (da's zo 'n vorstelijke gewoonte, op oew eigen laten wachten en da deejen ze toen ok al), kreeg Jan in de gaten dat de z.g. edelen 'm uit stingen te lachen. (Da's ok nog zoo en daarom is da sprikwoord ingevoerd da ge nooit deur 'n rijtuig word-overrejen!) Eindelijk kwam de vorst aanzweven en Jan moest vertellen hoe 'm da gevalletje, om zoo'n heele vloot te vernikkelen, was gelukt. „Kek majesteit,” zee Jan, „da za'k oew 's prontjes en haarfijn vertellen, maar mag ik even dan 'n boske van die edelen van oew leenen?” En Jan zette die edelen ter weerszijden op 'n rij. „Kek,” zee Jan toen teugen dieën koning, „die aangekleede melkmuilen hier, zijn zooveul as de vijaand. Elk zo'n wezen is nouw 'n oorlogsschip.

Ik mot er deur. Ik mot naar uwe Majesteit. Daar gaat-ie dan," zee Jan en hij stapte deur die twee rijen ginnegappers henen en gaf ze rechts en links tegelijk 'n doffer onder d'r maag mee z'n lieve zee-rooversknüsjes, dat ze in 'n oogenblik veur 't vloerke laggen te galipapen en Jan veur d'n vorst sting. „Zoo hè 'k da nouw gedaan," zee Jan!

En diezelfde Jan Bart, die in 1702, 'n dikke twee honderd jaren gelejen gestorven is, die z'n stoffelijk overschot emmen ze nouw opgegraven. En da leggen ze ergens anders neer, onder 'n moniement.

En as Jan nouw zeggen kos hoe ie over die verhuizerij docht, dan zou ie zeggen: „net 150 jaar te laat, grappemakers, d'r bestaat van mijn gin beentje meer, groot genogt om er 'n hemdenknoopke van te draaien."

Maar ollee, al is 't maar veur 't idee, zulde zeggen. Al leet er dan 'nen heel andere-n-onder Jan z'n moniement, 't idee is aardig! Daar ee Jan z'n menschen veur, om onder zo'nen vracht steen te gaan leggen!

Amico, ik schei d'r af. Trui is klaar, me gaan naar bed.

Veul groeten van Trui en as altij, gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Sprokkelmaand

WA-d-is deuzen nacht d'n dooi toch kolle-saal ingevallen, ee! De wegen zijn as pap-mee-klontjes. Maar w'ebben nie te klagen, amico. 't Is 'nen winter gewiest van achttien kraats. En 'k ben weer steuvig op de schots thuis gerokt op m'nen ouwen dag. Kebbem Zondag 'n haandje gegeven, amico. Jonge, wa-d-is er da gepeperd-en-gezouten naar toe gegaan!

Laat ik oew zeggen, da 'k Maandaggemèrgen nie wist hoe 'k op gank moes komen. Toen 'k wakker wier en m'n eigen nog even om wouw gooien mee 'nen smak, om nog 'n half uurke te genieten van 't zachte, wèrme beddeke, toen docht ik da'k afklapte. 'k Kreeg 'nen scheut deur m'nen rug, amico, nie te beschrijven. 'k Bleef halverwege m'nen omdraai leggen en 'k dee van schrik m'n oogen dicht.

„Wa doede gij lillijk?” vroeg Trui. Ik gaf ze gin asem, want 'k had gin macht da'k 'n woord zee.

„Zeg 's wa!” drong ze aan en meteen douwde ze mee d'ren elleboog in m'nen rug. „Trui, as ge da nog 's doet,” kreunde ik, „dan ben ik, nog veur de zon deurbrikt, weduwnèer, denkt daaraan!”

Eindelijk zakte de pijn, maar ik had 't hart nie in m'n lijf om m'n eigen maar ziedà te bewegen. Hoe ik op d'n duur 't bed ben uitgekomen is me nòg 'n raadsel. Maar toen 'k eenmaal op d'n vloer

sting, toen waren m'n beenen zoo slap en zoo gemoeiig as betonnen palen.

„Trui, waar da schip straanden mot, 't is mijn zoo klaar as koffiedrap,” zee ik. „'t Is me te veul da'k m'n eigen veruit-zet, lot staan d'n gruuntenwagel.” „Hadde giesteren maar nie as 'nen kwajongen wedstrijd motten doen,” zee ze, „gij krijg-d-oew verstaand nooit.” Afijn, amico, keb 't zóó ver veur mekaar gebokst, da'k om acht uren, langzaamkes aan, d'n weg afree, en op d'n duur trok er alle stijfheid uit. Zoo nouw en dan nog wel 's nen scheut deur m'n zielement da'k er akelek van wier, maar veur de lol motte wa-d-overhebben, wa gij?

Ge mot dan weten, wa'k Zondag uitgespocht eb. Webben wedstrijd g'ouwen in hardrijerij. En de Tiest dee mee. Nouw motte begriipen, dat er teugen Tiest Bastiaansen gewoonweg nie te beginnen is. Dieë kèrel is thuis op de schotsen, op de fiets, op 't pèèrd, op d'n boog, kortom da's 'nen sportman zooas-t-er ginnen tweede rondtippelt.'k Had et zóóver gebrocht, da'k mee den Tiest moes kampen om de eerste plots. Nouw, docht ik zoo, da ga-d-op leven en dood, want verliezen doe 'k 't; maar 'k geef 'm de overwinning nie kedoo. Hij hee-d-'n paar beenen as 'nen oojevèèr, zoo lang en zoo dun, en as ie die uitslaat dan ga-t-ie d'r overheenen as 'n stoomfiets.

„Tiest,” zee ik, en ik trok m'nen jas uit, „ge zult 'nen kwaaje aan me hebben, lange sallemander da ge daar staat,” en ik kneep m'n eindje sigaar uit en trok m'n pet vast over m'nen kop. „Ge kun nie beter doen as zoo hard meugelijk rijen,” zee de Tiest en toen knipte-n-ie 'n ogske naar de zjurie.

„Klaar?” riep ik, „veruit dan, daar gaat-ie,” en meteen was ik weg.

En ik gooide m'n eigen mee m'n bovenènd veurover, amico, da m'n onderènd 't bekanst nie bij kon houwen — en z'n eigen haasten moes om nie veur 't vloerke te kaantelen. Jong, 't was me 'nen gulden wèèrd, as ge dieën spurt van me gezien had. Ik schotste mee èrmen en beenen tegelijk. Maar ondertusschen ha'k d'n Tiest lillijk te grazen. Want veur ie 't goed en wel wiest zat ik aan den kop en gà 'm van jetje. En de Ulvenhouters laagst de baan die stingen te blèren van: „Hou vast, hou vast, Dré! Veruit, veruit, denkt om d'n Tiest!” Net of ik nie veruit wou en nie om d'n Tiest docht! Maar ollee, ik werkte of ik er rijk van kon worren.

Toen kwam ik aan d'n draai. De Tiest haalde me daar in en was gelijk mee mijn. En wa dee de smakkert? Hij kleejde-n-et zóó aan, dat ie d'n korten bocht, binnendeur kon nemen. Daar had ie op gerekend, d'n lang-pooter! Nog 'n blokske op 't vuur, Dré, docht ik en ik sloeg in d'n bocht mee ermen en beenen as meulewieken. En... 't was gin opzet, amico, — 'k sloeg mee m'n linkerhand net d'n Tiest raak, teugen z'nen buik. „Aai,” steunde Tiest, ge sla m'nen asem af.” Maar da nam nie weg, dat ie toch deurbeende. Maar effekes had ie ing'ouwen en da gaf me weer veursprong. Nog harder blèrden de Ulvenhouters; 't leken wel hottentotters, die naar d'n oorlog gonken. Effetjes nam ik er m'n gemak van om 'nen fikschen teug asem te scheppen en daar hoor ik de Tiest weer aankomen! Ik m'n achterwerk weer naar achteren en de leste spurt was begonnen.

't Scheen, dat die opsallemaander veur z'n maag,

d'n Tiest gin goed gedaan had, want toen ie me in had gehaald en ik weer meulenwiekte as 'nen bezetene, toen ha'k 'm weer gaauw achter me en kwam 'k, onder jubelend gebrul, 't eerste over d'n finnes. 'k Had er d'n Tiest gèèf opgezet! „Mannen,” zee ik, „nouw naar „de Gouwen Koei”, me gaan d'r 'n paar op pakken. En gij, Tiest, gij drinkt heel d'n avond veur mijn centen. En daar emmen de overwinning van mijn gevierd, amico, en nie zoo schrielekes.

De gesprekken liepen allemaal over dieën eindstrijd tusschen Tieste en mijn en op 't lest, toen me tot ons strot onder 't bier stingen, toen zou de Tiest 's haarfijn uitleggen hoe 't in z'n werk gegaan was.

„Kek,” zeet-ie „nouw motte denken dat ik d'n Dre ben en Dré ikke. Gade gij nouw hier staan Dré,—zoo en nouw nimde gij d'n korten bocht. Daar koom ik aan, in d'n stijl van Dréje en...” Pats, daar sloeg ie mijn veur m'n maag amico, da, mee permissie, 't leste pintje bier as 'n fentijntje uit m'n keel sprong, —recht in d'n Tiest z'n bakkes! Lieve Cripsaus, wa-d-eb ik gelachen. Nog nooit hè'k zo'n leut g'ad van 'n potje bier. 't Zat den Tiest nie mee, Zondag! 't Pils liep over z'nen buik, maar 't was op temperatuur, zoodat ie nog bofte, d'n ongeluksvogel. Webben „de Gouwen Koei” zoowa gelijk gemokt mee d'n grond.

Maar nouw begrepte, waarom ik Maandagmèrgen zoo stijf was as 'nen gerokten bukking. Toen 'k mee d'n grunten-wagel weer thuis kwam, lekker as kip, toen had Trui er al 't een en aander van vernomen.

Ze sting mee d'r haanden in d'r zij en zee: „Zoo zoo, daar is Jaap Eden en bende nog zoo stijf, lamzak da-ge daar staat!”

„Bedankt veur oew belangstelling, Trui,” zee ik mee 'n buiging, „ik ben weer zoo gezond as 'n vischke in 't water.”

„De treft goed,” raasde Trui, „asteblijft!” En mee 'nen bons kwakte ze'n pepier op tafel. „Asteblijft, overwinnèr, da's oew medallie.”

't Was 'n rekening veur vijf en twintig pop gebroken glaswerk uit „de Gouwen Koei.”

Maar ze nemen mijn nie, amico. Ik geef gin geld. Ik geef nuuwe spullen, die 'k zelvvers gaai koopen en ik zal bierglazen aanschaffen en borrelgloskes, waar twee keer zooveul ingaat as in die kepotte boell Vraak is zoet! Zullie de rekening bij Trui brengen, accoord, maar dan ik ze betalen op mijn manier. Dan emmen de kammeraden er ok nog plezier van! Over de schuldvraag zulle me maar nie ouwe-vrouwen; op da punt ben'k breejer aangeleed as Wielhellem of Pwankarree.

Die 't heet mot maar betalen as ge samen stukken het gemokt, was gij? En gedank is 'n nuuw servies veur „de Gouwen Koei” nog nie aan m'n hart gewassen!

Maar ik koop Keulsche potten van 'nen liter veur bierglazen en van die kleine spoelkommekes veur de borreltjes. En 'k heb al zooveul leut g'ad van m'n leven in „de Gouwen”, dat ze daar gerust d'r eigen es meugen inrichten mee mijn spullen. En teugen Trui nè'k gezeed: „Hou-d-oew schuur dicht. Ge moes blij zijn, da ge nog 'nen man had, die de snelste is van Ulvenhout.” „Ziede dan nie hoe blij ik mee jouw ben, Snelle?” vroeg ze. En heel de week is 't „Snelle” veur en „Snelle” na. Maar lot ze maar schellen, 't is allemaal de kif.

„t Was beter,” hè 'k er gezeet, „da ge, zoas ik mee de sport, nog mee goed futsoen mee kon doen aan d'n schoonheidswedstrijd veur „Miss Olland.”

Wa ze toen allemaal ee gezeed van schandilig schandaal, van poeier, verf, pluimvee-tentoonstelling, lorrenboel, strikskes-en-kwikskes, rechte lijnen en kromme zeden — miss-miss-miss, niks te missen, — ráák mot 't zijn, — ollee da's veur 'nen steengraaf nog nie om allemaal op te kalleken, dus schei ik er maar af.

Zondag begint de Vastelavond. Da's hier nie veul meer. Da kennen ze in Bergen op Zoom beter, maar daar emmen ze ok de kraant en de mannen die 't veur mekaar houwen. Zoolank de Jutens daar nog wa te zeggen ebben en de „Avondster” elken avond aan d'n B.-o.-Zoomschen hemel schijnt, zoolank, amico doen ze daar d'n Vastelavond ging kwaad, jong! As 'k de kans krijg, gaai ik er naar toe. Want zonder Carnaval te vieren kan 'k nie de Vasten in. Ollee, as altij veul groeten van „Miss Ulvenhout” en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Sprokkelmaand

WIJ boeren, wij komen weer in ons illement. 't Veurjaar stikt z'n gruune nuske weer ieverans op en 't zonneke eet de verkwikkende kracht van de Lente zoo tusschenbije. As da-d-in deus dagen zoo op oewen rug staat te schijnen krijgde 't gevuul van 'n poes die bij d'n hêrd leet te knipoogen.

't Had vannacht 'n bietje gevoren en as ge dan bij d'n zonsopgank, om 'n uur of zeuven, langs oew laand lopt mee 'n versche pijp en 't is dan nog wa killig en ge ziet de zonopkomst; wel dan zoude mee 'nen grooten ragebol de leste wolken-as-spinnewebben veur de zon willen wegvegen, om 't zonneke gaauw over d'êrde te laten schijnen! Maar as ze dan ok deurgebroken is en de eerste stralen langs oew klompen schiet dan ziede de witte vorst as druppeltjes in den grond zakken en sta-g-et land na 'n ketierke te wasemen.

'k Beloof oew, amico, as dat de boel dan groeit.

En as eigen-boer ziede dan het goud van de zon zo'n bietje in oew eigen zakken terechtkomen! As 'k dan alles zoo 's afgeloopen heb en naar huis gaai veur m'n ontbijt weet ik persies wat er te doen valt en geef onder d'n mik-mee-spek en d'n koffie m'n orders aan de errebeijers en meiden. Dan vuuld' oew eigen weer leven, écht leven jong; dan stade weer aan 't hoofd van 'n bedrijf da-d-op gank is en

da doe-d-oew goed na zo'nen winter van laanterfaanten.

De veurnomste bedrijfschef, de zon, is weer trug in dienst en de febriek draait op volle kepassieteit!

Alle menschen zou 'k dan kunnen omèrmen net zoo goed de wefkes as de mannekes en 't zou me dan niks kunnen schillen as 't allemaal wefkes van twintig jaren waren. Ge ziet, 't veurjaar spul me-n-al parten, maar ollee, 't is in 't goeie bedoeld en... 'ne mensch is ginnen èrepel! Ik denk dan wel 's aan de stadsmenschen die, veul te laat veur d'n schooneñ dag, over de grijze, graauwe straten loopen en fietsen, zonder één zonnestraaltje te vuulen of te zien, — want de zon zit dan nog achter die hooge, steile muren, — en naar kantoor en febriek gaan om d'r eigen tus-schen vier muren op te laten sluiten mee op z'n hoogst het uitzicht deur 'n raam op aandere muren. En daar 't hemd nader is dan de rok, zooas 't sprikwoord zeet, he-'k dan te doen mee m'nen zeun de kladschilder in Amsterdam. Die zit daar op 'n „duiventil" mee vrouw en kinders en z'n kwastjes, driehoog te koekeloeren, te verven en futsoendelijk hunger te lijen. Bestudeert de natuur uit de dakgoot en fantazeert om 'nen dooien granium in 'n kepot potje van z'nen overbuur, 'n heele omgeving van levende blommen en boomen en mollig gras en schildert op die manier 'n landschap-naar-de-natuur. Keb dan ok wel 's 'n schilderij gezien mee twee dieffrente soorten blommen d'r op die nooit in denzelfden tijd bloeien en da mokt op 'nen boer den indruk van pure natuurschrift-vervalsching! En nouw de kunstènèers 't allemaal noodig vinnen (veur de goeiekopte hoeven ze 't nie te doen!) om in groote steejen onder de

pannen te gaan wonen en mee 'n pèrepluu òp naar bed te gaan bij kwaai weer, nouw verkondigen ze de stelling: „de kunst begint dáár, waar de natuur ophoudt.”

Mee da gevef van m'nen zeun he-'k m'n eigen, teugen wil en dank op de hogte gesteld van de kunst, amico, en lach nouw nie, want as kunst kunst is, dan is kunst veur d'n eenvoudigen mensch net zoo goed te begripen as de Schrift. Werachtige kunst is Godsdiens!

En as ze mijn nouw willen wijsmaken dat de kunst daar begint waar de natuur ophoudt, de schenkster van alles, dus ok en in de eerste plots van kunst, dan kan ik me veurstellen dat op één schilderij b.v. èrebeesjes (aardbeien) bloeien en dahlia's. Ja dan begint de kunst, as de natuur ophoudt; da zijn dan de kunstblommen!

Maar ollee, nouw lachen de kunstenèers mijn uit mee mijn wijsheden, maar over enkele jaren as de jesmeziek en negerkunst zal ebben afgedaan, gelijk mee de korte rokken en de bloote mode (as me tenminste de tijd erveur krijgen en er ginnen oorlog veur dieën tijd uitbrikt!) dan zullen de ververs onder de dakpannen uitkruipen en in de gaten krijgen dat de natuur de schoonste akkedeemie is die olleen gips ee staan op de kerkhoven.

Kunst?

Kunstenmakerij!

Arsjietektuur?

Opperman-werk!

Mode?

Naaktlooperij!

Rietme?

Negerinnenperversiteit!

Meziek?

Wildemannen-gebrul!

Natuurlijkhebbers!

Dakpannenantoesjasten!

De wêrld sta-d-op d'ren kop.

En da 's 'n soort natuurverschijnsel gezien de geschiedenis (liestwaar se repèt). Na elken oorlog komt over 't menschdom 'n rejaksie van zenuwenontspanning die ontaardt in beestigen roes! Maar da te erkennen as kunst en as veruitgang, 'nen lap linnen volgeklad mee verf en gekkigheid te stellen boven de natuur, — da's misdadig!

Da's 't wereld-idiejootisme in de hand werken.

Die er 't meeste veurdeel van zien te trekken, van deuzen herrewèrtoestand, da zijn de wefkes.

Die schieten de broek aan (figuurlijk, want in de werkelijkheid — och zwijg Dré) en kommendeeren de mannen! Mannen? Wa ge mannen noemt. d'Eerste mot nog geboren worren, die mijn de wetten stelt! Onder mijn zeuventig kiepen he-'k vijf hanen en die zijn over die andere vijf-en-zestig grif de baas. Da's de natuur. En daar neem ik m'n veurbeeld aan. 'n Vrouw zal altij vechten om 't baasschap, maar as ge-'t mensch diep-ongelukkig wil maken, dan mot 't 'r laten winnen! Want as er veur 'n wefke niks meer te vechten valt, dan is veur heur de leut er af.

Lees ik van de week 'n artiekeltje in de krant van 'n wefke dat het dan „gewonnen” schijnt te hebben! Dus — trek z'er thuis uit! Ga-d-op verdere „veroveringen.”

't Kind is op 'n studiereis en nouw verkondigt ze de leerstelling dat de jongens op de scholen òk

motten leeren: knopen-aannaaien, sokken stoppen en alderlei huiselijke aangelegenheden meer!

Z'ee natuurlijk in de gaten gekregen dat er teugewoorig heel wa gaten en afwezige knopen onder de menschen zitten. En nouw ga ze nie preeken dat de meskes dat op school motten leeren, — neeë de jongens!

Natuurlijk ee ze de pee gezien aan bordenwaschen, verstellen, breien en aan al die karweikes! En om d'r figuur te redden, doe ze net as die kunst (?) schilders. Die zeggen de kunst begint daar waar ze vruuger (toen er echte en schoone kunst was!) uitschee en zij zegt: kousenstoppen is jongenswerk!

Ge mot oewen pad maar schoon weten te veggen as ge 'r zelf te stom of te lui veur bent om oew werk te doen! En witte van wie die wefkes meestal gelijk krijgen?

Van de mannen die die wefkes nie aankunnen en thuis de kinnekes de ('k zou bijna zeggen: borst) flesch geven!

Lest hoorde ik 'n wefke zeggen: „oh! ik haat bordenwasschen en stofafnemen.”

Ik zee: „Kindje, as jouwe man òk zoo over z'n werk docht, dan konde-gij oew maag wel aan den kapstok hangen!”

En mee 'nen minachtenden blik en 'n siegretje tusschen d'r tanden en d'r beenen over mekaar geslagen, zee ze: „Oh neeë, dan kon ik zelf wel m'n brood verdienen!”

„Och”, zee ik, „zoolank as ge nouw denkt da-d-op 'n kantoor zitten mee 'n schrijfmesjien en 'nen sjef, die oew 's avonds mee naar de bioskoop nimt, zuk werk, werken is, dan hedde gelijk! Maar as ge veer-

tig bent en wezenlijk gin veurrechten meer boven oew mannelijke keleega's het, dan spreken me mekaar nog wel 's nader. En dan zoude misschien gère de borden wasschen veur 'nen man en oew kinders en veul borden ok!"

Wa ze toen zee, amico, da was zóó feemienistisch, da 'k 't nie op kan schrijven!

Ontvang daarom, as altij, de hartelijke groeten van Trui en gin haar minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Sprikkelmaand

OM 's 'n stark woord te misbruiken, 't blijft zomeren, want mee al 't ge-zomer, 's nachts vries 't nog zóó da 's mergens de slotjes dichtleggen. En da 's op den duur: kepot!

♦ Want de natuur staat op den dag nie stil en 't zonneke gift 'm katoen. En die knopkes, die de zon overal uitstoomt, zijn zóó teer as pasgeboren kenijn-tjes, die nog gin velleke ebben en mee d'r nokte, gerimpelde basjes onder 't bont van de moeder leggen te rillen en te bibberen.

En as de knopkes openbarsten overdag, omdat de blaaikes daarbinnen mee den zonnekoester zoo gedijen, dan zijn die eerst gerimpelde blaaikes lauw en zacht as 'n kinderwangeske en dan zoude ze willen streelen! Beschermen teugen de vorst, maar daar zijn ons groote boerehanden toch nog te klein veur.

Me gaan dus 's avonds maar naar bed mee 'n bietje angstig hart en veul goeie hoop.

Da 's bij ons zoo: me gaan naar bed en me staan op, mee ons bedrijf.

't Eerste waar g'om denkt as ge 's mergens oew oogen opendoet is: „wa zal de goeie God venacht nouw weer uitgespocht emmen over m'n laand, mee m'n koren-” Of: „hoe zou de kleine Kees ('t jonge verken) 't maken na dat ie gisteren nie vreten wou”. Want 'n verken verliezen, amico, is dikkels net zoo schaaelijk as 'n menschenbegrafenis.

'n Bietje gève uitvaart kost gauw 'n paar honderd pop en 'n gèèf verken idem. Zoo zitten me dikkels dag en nacht in d'n piepzak over 't wel-en-wee van d'n hof.

Verleeje-week nog.

Eén van de verkens was meer dood as levend. 't Lag te lodderoogen en te hijgen en te steunen, en 't vrat niks. 'k Zee: „Trui, d'n Dubbele pik 't af.” Hij hiet: Dubbele, omdat ie twee krullekes in z'n stertje draagt, net 'n Goudsch pepke. Hoe die namen ontstaan witte zelf nie, maar wilde geleuven da-d-hier gin biest op d'n erft rondscharreilt of 't ee d'-nen naam? Keb in de zestig kiepen en vijf hanen maar allemaal „gedopt.” De kromme, de langpooter, de schuddekont, de grijsaard, de bril, de madame, 't lodderoog, de kale, de pitsert, de kwikstéért, de hangkam, van Epscheuten, de barrenès, de soepert, de moeder, de schele, afijn ik zou zoo deur kunnen gaan tot zestig. En mee de verkens, de koeien, de geiten, — alles ee-d'-nen naam. Trui is zelfs zóóver, die kan aan de kleur, aan 't medèl, aan de grotte, aan 't vuil op de schaal, nèt zien, van welke kiep 't geropte ei is. G'et er méé en zònder vuil, veul en weinig aan de schaal, mee 'n stripke bloed, ronde, langwerpige, bruine, gele, witte, gestippelde, enz., enz. Want da's veur mijn altij 't bijzondere, 't wonderlijke in de natuur — alle dingen van één soort, of ge 'r twee of duuzend of'n muljoen nimt, ze zijn allemaal diefferent. Op de wereld zijn volgens de leste Engelsche statistieken 1769 muljoen (1.769.000.000) menschen. Aan den buitenkant brokken ze nie meer in den pap as twee oogen, 'n kokker en 'nen mond. En as 't er is twee op mekaar gelijken, dan staan

me verwonderd te gapen, terwijl 't grotste wonder, dat die honderden millioenen nie op mekaar gelijken, over 't hoofd gezien wordt.

Maar om dan van die zeuventienhonderd muljoen menschen af te stappen en naar d'n Dubbele terug te keeren, — Kees was lillijk ziek deus week. En toen 'k teugen Trui had gezeet: „Trui d'n Dubbele pik 't af,” toen was 't mee Trui veur dieën dag gedaan. Gin eten meer op tijd, — gin toezicht in de stallen bij 't melken, Trui liet de boel blaauwblauw, in dit geval aan mijn over bij al m'n ander werk. Heel den dag ee-z'in 't vèrkenskot gezeten, (soort zuuk soort!) en d'n zieke opgepast.

Ze gaf 'm eerst 'nen hèring, flink zout en volgestopt mee gruune zeep. Ge hoof nie te vragen wat da veur 'n moeite kost, om bij 'n vèrken zo'n „blinde vink” maar binnen te krijgen! Maar Trui zou Trui nie zijn as ze d'ren zin nie kreeg, want in da-d-opzicht staan de vèrkens bij haar nèt zoo aangeschreven as ikke!

Toen d'n Dubbele da-d-òp had, werd ie nog broerder, da snapte. Of ge nouw 'n vèrken bent of 'nen mensch: zoute hèring en gruune zeep is nouw nie direkt geschikt om oew te laten watertaanden.

Van benauwdheid zette Kees 't op 'n zuipen en... daar was 't bij Trui om begonnen! Vrouwen amico! Die bewandelen altij omweggeskes...

De rest begrèpte.

Kees begon, mee permissie, te braken as 'n regiment huzaren da zat is gewiest.

't Was toen teugen d'n avond. „Dré”, riep Trui, „keb 't gewonnen; Kees kòtst.” En ze hàd 't gewonnen.

Kees had wa naar binnen gekregen da nie ver-

teeren wou ('nen ouwen schoenzool mee spijkers) en die kwam er nèt zoo uit. 'n Paar uur later zag ie scheel van den honger en z'n stertje kreeg nouw drie krullekes, toen Trui 'm 'nen verschen vak mee gekokt meel gaf en érpelschellen.

Ik zal weinig zeggen, maar Trui heet dieën dag minstens honderd-en-veftig gulden verdiend veur 't bedrijf. En toen me 's avonds in bed lagen, toen róók ik Kees! Toen 'k 's mergens wakker wier, zee ik in m'n onschuld teugen Trui: „Mèrgen, Kees!” Maar Kees is nog nooit zoo lekker gewiest, as nà z'n zipsopdelierium.

Maar ollee, da's weer gelejen. Mee 'n grust hart zie 'k de vastelavond nouw aankomen.

Ja, amico, die sta-d-ok alweer veur de deur. En al emmen z'm hier dan afgeschafft, die krenten, 'n bietje blijft er toch altij van hangen. Keb zelfs al 'n uitnoodigingsinvietasie ontvangen van 'nen goeien amico van me in Bergen op Zoom, om daar te komen mee die dagen en 'n laangen neus veur te binden en dan net zoolank carnaval te vieren tot oew neus achter op oew arsens staat of as 'n lam kinderhaandje aan 'n illestiekske aan oew linker oor bungelt.

Ah, amico, da's vastelavond vieren. 'n Maske veurdoen, waar heel oewen kop inzit en dan d'n beest uithangen of ge zestien jaren zijt, en as ge dan de peeën het opgeschept da-d-et allemaal davert en da ge de kluts kwijt bent, — da ge dan zegt teugen 'nen goeien kennis, 'nen klaant of zoo, of teugen d'n koster: „Zoo kosterke, nouw kende me nie, ouwe prullemuts!” — en dat ie dan terug zeet: „Neeë, nouw ken ik oew nie, maar oew maske da'd-hangt op oewen rug en zurgt er veur da Trui oew nie in de

gaten krijgt, prentenboek!" kek amico, dan is 't car-
naval. Dan zit de kriebel in oew knieën, dan schuimt
't bloed deur oew ajers da-d-oew hart er van bonst.
Dan is de Sjarreleston 'nen slèèpenden wals ge-
worren bij de danskes die ge dan maken wilt. Dan
gooi-d-oew beenen deur de locht da-g-oew eigen
tegen oew gat schupt. Dan zit er wa-d-in de locht
da ge nie onder woorden kunt brengen, maar 't
werkt op 'nen echten, deurtrapten Brabaander as
dienamiet.

Dan is ie mee gin tien pliesieagenten te houwen,
dan mot et eruit!

't Is dan as 't ware schoonmaak veur z'n ziele-
mènt. Dan heet ie 'n jaar z'n eigen zoo ing'ouwen
en zóó z'n gezicht in d'n plooi gezet en zóó alles
deurgeslikt wat-'m wel en nie beviel, dan motten
die stofnesten d'r uit! Dan keert ie z'n eigen te-
binnenstebuiten en raust er mee 'nen mattenklopper
op, da-d-alle schijnfutsoendelijkheid in groote stof-
wolken van 'm afvliegt.

En as ie dan zo 'nen dag of drie groote schoon-
maak ee gehouwen en as ie dan op Assiewoensdag
z'n krúske-n-haalt, dan is ie dubbel en dwars
vatbaar veur de woorden van d'n pustoor: „Van assie
zijde gij gemokt en tot assie zulde gij weromkeeren.”

Mee deus ernstige woorden plus 'nen kater, zoo
groot as heel d'n Assiewoensdag bij mekaren, begint
ie dan weer 'n nuuw leven. Dan begint de groote
vasten. Dan is ie éénen bonk ingetogenheid en dan
spaart ie weken lank al de ei-kes van z'n kiepen
op, om mee de Paschen d'n schaaï dubbel en dwars
in te halen.

Witte wa'k zoowel 's denk, amico.

As ons lieveneerke zoo nouw en dan 's naar be-
nejen kekt en Hij zie-d-ons in Brabaant zoo aan-
botteren, dat ie dan wel 's teugen Petrus zal zeggen,
z'nen portier: „'t Zijn daar allemaal kinderkes,
Piet, in die pervinsie Brabaant. Ge kun ze nikske
nie zeggen of ze maken 'n er 'n aarigheidje of 'n
feest van! Maar affijn, lot ze maar betijen, want
keb zellevers gezeet, Piet: lot de kinderkes tot me
komen.”

En dan, amico, dan staan me d'r nog nie zoo kwaad
op; maar veurloopig wouw ik dan nog 'nen heelen
berg lange neuzen verslijten en evenveul krüskes
halen; wa gij?

Ollee, ik schei-d-r af. Ontvang, as altij, veul groeten
van den vèrkensdokter en gin horke minder van
oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Lentemaand

MEE 't veurjaar is 't nog nie datte! De locht is nog te schraal en d'r is nog ieverans te veul ijs te bespeuren. Zoolank as da-d-op slooten en rivieren nog 'nen klomp-dik leet te koeken, zoolank is 't nog kepòt, amico! Wilde wel geleuven, op plekken waar 't zonneke nie bij kan komen, daar leet d'n èerde nog zoo schraal en zoo mager as poeier.

En as ge daar 'nen halven meter, ongeveer twee schuppen diep, spaait, dan is d'n grond nog hard; dan zit ernog vorst in! En da's veur deuzen tijd, half Mèèrt, 'n sterk-stuk-in-'n-ouwe-broek. Neeë, we schieten slecht op. Veur 'nen boerenmensch, die al maanden z'n haanden gebonden vuult deur d'n winter, wordt da zachtjesaan 'nen straffe pinnetentie, maar op slot van zaken: doe-d'r gin bal teugen. Soms loop ik deur d'n huis te draaien da Trui 'r tureluursch van wordt en dan val z'ineens uit om oew eigen 'nen aap te schrikken: „Jisses vent, lop daar nouw toch nie rond te keutelen of g'oew ei nie kwijt kunt raken, ga toch op oew ge-wit-wel zitten, want ge mokt me kruisdol!” Nouw ik blijf dan ok nie achterwege, da snapte, en as ik dan brul, ja brul amico, want dan vlieg et in èenen naar m'n strot, — as ik dan brul: „houw potverblomme oew schuur dicht, ik loop toch op m'n eigen pooten en is 't nouw al nie mieserabel genogt,” dan staan me-n-

as twee kemphanen teugenover mekaar ons gal uit te spouwen, omda-me nie veruit kunnen zooas me gère zouwen willen. En omda me dan vuulen da-me niks teugen mekare emmen, maar da-me ons bloed opfreten over da getempteer daarbuiten, is 't nogal gaauw bijgeleed.

„Hier hedde'nen bak koffie”, eindigt Trui dan 't schijngevecht, „en houw nouw oewen grooten kwèèk maar dicht en schelt de èèrpels maar veur mèrgen.”

En omda-d-'n vrouw nouw toch eenmaal 't leste woord mot emmen, zeg ik dan maar niks meer, maar plons de geschelde piepers tellekens zoo hard in d'n emmer water, da-d-et nat teugen Trui d'r wenkbraauwen spat.

Maar às et zonneke dan ok 's 'n uurke schijnen wil, ollee, dan verandert alles as 'n blad aan 'nen boom. Dan beginnen de veugeltjes in de kale boomen te kwinkelen as gekskes, dan zijn d'r bij die zo'n slaggeluidje in d'r keeltje emmen zitten da ge denkt da ze zitten te schaterlachen en dan beginde vanzellevers mee te lachen. Da's net as mee gapen. As g'r eenen ziet gapen, dan gopte zelf na 'n oogeblikske ok oew kakementen uit mekare en as ge hoort lachen, dan doede ok weer onwillekeurig mee! En ok in de stallen komt dan meer rumoer. D'n bles hinnekt van plezier en de koeien schuren langs de afrasteringen dat de palen er van buigen en piepen. Vrijven mee d'r neusgaters langst de waanden om 'n scheutje lentelocht op te snuffelen tusschen de spleten deur en staampen op d'n grond dat de miest teugen de pannen klettert.

Maar as dan om 'n uur of drie 't zonneke achter 't dak van de Kerk wegzakt, dan wor et weer zoo

kil en graauw, da'k gaauw 'nen blok op 't vuur gooi en van sjagrijnigheid nie meer naar buiten kijk. Toch is er 'n begin. 'k Zag van den mèrgen laagst m'n slootkanten in d'akkers hier en daar 'n spiksplunternuww grasspierce van 't reinste gruun, uit d'n èerde steken. Nog nie veul grooter as 'nen schoenmakersspijker waren ze, maar ze waren 'r dan toch. Keb er warèndig eentje uitgetrokken en meegenomen naar huis. „Trui”, zee ik, „'t spel gaat beginnen, meid, daarbuiten”. Trui pakte-n-et is veurzichtig aan, draaide-n-et tusschen vinger en duim en snoof 's. „Da's 'nen schoonen plant”, zee ze en ze kwakte-n-et dingeske op de tafel. 'k Zee: „Trui, g'-et gin hart,” zee ik en zij: „gij gin harsens! Toen hè 'k d'n gruuntenwagel genomen en gezeed: „seluutjes”. As 't Trui nie meezit, amico, dan kunde niks mee d'r aanvagen. Dan is ze zoo bits as 'n wefke da mannen-haatster is geworren omda ze gin kans kreeg van 'nen man te houwen...

Dan zoude nouw en dan d'r muts over d'r oogen trekken die van kwaaiëghheid as twee achterlichjes van 'n fiets onder die muts uitschijnen.

Amico, ik schei d'r af. Ik doei er gin groeten bij deuzen keer van Truië; ze meent er toch niks van mee da slechte weer! Veul groeten, as altij, van oewen — toet a voe — DRÉ.

Menier,

Veur ie de deur uitgonk mee de gruuntenkèer, eet-ie gezeet, da'k deuzen brief moes laten posten en 'k docht zoo: nouw wil ik toch wel 's weten wat ie te schrijven heet mee z'nen zuren kop. Keb dus

z'n briefke gelezen en gezien dat ie 'm veul korter ee gemokt as aandere! Want anders potlooit-ie vier vellekes staampvol en nouw is 't gatsammelievelben aamper twee kaantjes.

Maar zoo is ie nouw al 'n paar weken, zoo kort van stof, da lollig menneke van me. Want hij gif mijn de schuld wel, d'n lamzak, maar ge mot er nikske van geleuven, menier. Maar gij begrept ok wel, as dieën grooten vent mee z'n groote haanden, zoo groot as tafelblaajen, mijn 'n grasspierce onder m'n neus friemelt van 'nen schoenmakersspijker-grotte, zoo-as ie zelf schrijft, mee 'n gezicht of ie goud gevonden heet, da 'k dan zuutjes aan begin te geleuven dat ie mijn wil beduvelen of dat ie aan 't kindsch worren is. En in allebei die gevallen is ie mijn gin futsoendelijk antwoord wèerd, dieën knapzak! Ge mot tòch zoo mee da lieveheerebeesje oppassen, want hij vernikkelt oew veur g'm in de gaten het. En as ge dan zool 'n dikke dartig jaren d'erop het zitten mee zo'n prentenboek, nouw dan beginde mekare zo'n bietje te kennen, — wa gij?

En ik altij 't leste woord willen emmen? Zo'nen scheldbeest! Menier, da motte nie geleuven, horre. Tuurlijk, as ik gelijk eb, dan zal d'n ondersten steen eerder boven draaien, dan da'k m'nen mond veur 'm houw. Maar wilde geleuven da'k altij gelijk eb? Altij! Want as ik hem liet botteren, dan mokte-n-ie van d'n hof 'n kepleet sirrekus. Hij is gewoon veur de lol op de wèeld.

En van die èerpels, — ja, — hij docht zekers da'k da nie in de gaten had, as ie die zoo hard in d'n emmerwater gooit da ze 's middagges vol mee blaauwe plekken op tafel komen. Maar dan koelt ie z'n

gemoed maar op die kustelijke èèrpels, hij mot ze toch zelvèrs slikken, — liever as op mijn.

As ie maar naar de „Gouwen Koei” kan gaan, dan is 't Trui-veur en Trui-na. „En d'r is maar èèn „Gouwen Koei”, zee-t-ie dan. Ik zeg: „gelukkig wel, stel-d-oew veur dat er tien „Gouwen Koeien” waren, dan was-ie nooit thuis”, zeg ik.

En hij mot 't hart is emmen om m'n muts over m'n oogen, („achterlichtjes”, schrijft ie, 't merakel), te trekken. Ja, da mot ie is probeeren; maar dan zal ie is zien wie Trui is. Da stuk mot ie 's laten speulen.

Nouw is 't waar, 't veurjaar werkt nie mee. En as zo'nen groote, gezonde kèrel dan deur d'n huis lopt te klosbèèren, da ge'r kriebelig van wordt, dan hedde om 'n haverklap de poppen aan 't daansen. Want ik mot zeggen zooas 't is, horre, hij kan, zooas nouw, gatvergimmes vervelend zijn en gaauw op z'n teentjes getrapt, maar as alles marsjeert, dan is 't 'nen kearel die wit wa-d-aanpakken is!

Nie da-d-ik m'n partij nie stevig mee-blaas, maar da me zo'n schoon gedoeike emmen, da's nie van 't laanterfaanten. Wemmen er allebei hard veur gesappeld en dan motte wa deur de vingers zien van mekare. Elke gek ee z'n gebrek, zeg 't sprikwoord, en d'n Dré mag er dan 'n bietje veul emmen, — maar da kunde mijn dan wel toevertrouwen. En nouw strak, as de boel in d'n grond zit en de zon en onzen lieveneer de rest doen, dan komt ie netuurelijk weer mee 't smoesje dat er in den Haag 'n veetentoonstelling is, of dat ie daar naar de vergadering mot van rundveehouwers of naar d'n laandsturm of zoo iets, en dan doi ik maar net of ik 'm geleuf en laat

'm maar opkratsen. Hij is groot genoeg om nie in zeuven slooten tegelijk te loopen. As ie dan trug-komt brengt ie 't een of aander prulleke mee as ke-doo veur mijn en dan laat ik 'm maar zoo wijs. Want menier, da motte nouw nie te persoonlik op-vatten: die groote kèrels zijn net kienders, ge mot ze zo'n bietje toegeven!

Kom, d'n brief is nouw vol, ik kan 'm nouw mee goed futsoen dichtplakken. Lot 'm maar nie merken da'k er deuzen keer 'n woordje bijgedaan eb. Ge-groet en de kompelementen van zij die zich noemt:

TRUI.

MEERT ruurt z'nen stèert en zoo valde van d'eene verrassing in d'aandere. Maar de grotste verrassing van deuze maand is veur mijn toch zekers wel, toen 'k vleeje week mee vier hoofdletters naast mekare „Trui” zag staan onder mijnen brief.

Amico, wa-d-edde mijn aangedaan!

Ik kan mee mijn prestiezje nouw wel op d'n hooizolder gaan zitten, 'n hooisprietje tusschen m'n taanden nemen en stillekes veruit gaan zitten kijken as 'nen Napoleon op Elba. Neeje jong, nie Sint Helena, want zemmen mijn vruger op school wijs gemokt, asdat de Nap van Elba weer werom is gekomen en geleuf maar nie da-d-ik laank op d'n hooizolder zitten blijf!

Maar da's nouw allemaal goed en wel, maar nog-èens, amico, g'ad da gescheld van d'n druppel nie af motte drukken. Toen 'k Zaterdagavend jouw kraant ontvong en naar 't vaste plekske keek waar ge mijn altij plotst en toen naar m'nen naam — want 't is altij 'n leutig gezicht om oewen naam gedrukt te zien staan (as er tenminste nie achterstaat: „f 10 boete subs. 10 dagen hechtenis”, zooas lest mee dieën haas, witte wel!) toen sting daar op mijn plak: **TRUI**.

M'n pijp viel uit m'nen mond, dus ik denk achteraf da m'nen mond opengong zonder da'k 't wiest en

al m'n bloed steeg naar m'nen kop. En op 't zelfste memènt gong Trui de kamer uit en hoorde-n-ik ze achter de deur proesten. 'k Ben toen opgestaan, eb 'n paar keer de kamer op-en-neer-geloopt en ben toen, mee 'nen smak van de deur, d'r uitgegaan en naar de „Gouwen Koei”.

„Ge kèk net”, zee d'n Tiest, „of ze 't in oew bord emmen gedaan, Dré; is et er thuis neffen?” „Nie over zeeveren, lange,” zee ik, „'n pertijke maken?” En 'n oogenblikke later rolden de ballen over de buljèrt en in de zakken, of 'r gin vuiltje aan de locht was! En ik spulde 'n pertijke, amico, teugen Domme-rink op.

Da kwam omda'k d'n duvel in m'n lijf had. Dan stoot ik veul haarder, ziede en op die buljèrt in de „Gouwe” kunde die ballen gin harde opsallemaanders genogt geven. Dan loopen ze as gekken. En ik zeg altij maar, as de ballen nog's 'nen keer meer rond-fietsen, hedde altij nog 'n hekstra kaanske. Ze meugen dan wel roepen da'k aan 't zwijnen ben, maar de zwijnen tellen ok en 't gaat er maar om wie 't eerst aan z'n honderd is! Ik speul soms oertwaalfbaanden, as 'k maar de goeie loopert eb. Want èène van die twee witte ballen is aan èenen kaant 'n bietje plat en die lop net over de buljèrt as Josefientje Beeker over 't tooneel. Hij duikelt er over, ziede! En as ge daar mee speulen mot, dan kunde beter mee 'nen geschelden èèrpel buljerten. Keb tot elf uren staan stooten. De kastelein stong zoo te gapen da'k tellekes docht da' op 'n buljert mee vijf zakken spulde.

Toen 'k thuis kwam hekserdeerde Trui al rond in d'ren nachtpou mee 'n gezicht zoo stroef as d'n rooie bal in de Gouwe. „Kunde nog nie 'n bietje

later thuiskomen, bammezjeurder," vroeg de schrijfster. 'k Zee: „mensch, zwijg" zee ik, „anders krijgen me midden in d'n nacht de grotste poppenkast; bemoei-d-oew eigen mee oew eigen bemoeisels en lot mijn ongemoeid!"

„Sloppèl", zee ze, en as 'n prinses, in d'ren langen witten jurk, zweefde ze weg mee in d'r èene haand 'n kerske en in de aandere d'n pool! „Lot oewen inktpot maar nie vallen", riep ik en toen zijn me allebei in 'nen lach uitgebarsten over da ruzieke, waar me eigenlijk nog gin woordje over hadden vuil gemokt! Zooda'k maar zeggen wil, amico, da laangst veul karrambols en pintjes bier en de poo van Trui 't zaakje weer veur mekaar is gekomen da gij in de wèer gestuurd had. Maar ollee, 't is weer gelegen en in 'n goei huwelijk mot et nouw en dan 's buien! Want huwelijken, amico, waar 't er nouw en dan nie 's flink raust, daar is 't kepòt! Da's 'n bewijs van onverschilligheid veur mekaren en da's zooveul as veur 'nen plaant die van èremoei van d'n grond, of te lange drogte, verleppert en kepòt gaat! 't Mot nouw en dan 's buiën. Nimt da van me-n-aan. 't Kan hoogstens 'n paar kommekes en 'n paar bordjes kosten en as 't te veul bui-t, dan nim-de maar eemalje...

Maar genogt over de huwelijks-fielesefie, daar komde toch nooit over uitgeprot. Daar zitten zooveul kaantjes en hoekskes aan, da g'er nooit op uitgestudeerd komt. En ze zijn allemaal diefferènt. En alleen van mijn medèl kan 'k al 'n drama dichten waar Vondel z'nen Adam in Ballingschap 'nen kwa-jongen bij is! En Adam ee toch ok heel wa-d-afge-tobt, waar of nie. Dus genogt.

Want ik mot oew, veur m'n vel vol is, toch ok 't mijne nog zeggen over da gedrang ieverans in 't Laand. Sjongejongenogantoe, wa zitten ze mekaar in de wielen te rijen! Maar 't is ok gin wonder. As er maar honderd stoelen zijn en d'r zijn 'n paar duuzend liefhebbers die er op willen zitten, dan krijgde netuurlijk bonje. En 't is maar 'n beste regeling, amico, da ze de plotsen aanwijzen veur de kamer deur de koningin opengedaan wordt d'n derden Dinsdag in September, anders sloegen ze mekaar veur de deur de harsens in om binnen te komen en 'nen zetel te „veroveren”. Da's dus 'n puike regeling, waar 'k m'n petje veur afzet.

Maar witte wa-d-ik nouw zoo eigenaardig vind aan da gedrang?

As z'eenmaal 'n plotske emmen gekregen, dan laten ze d'ren stoel rustig koud staan worren. En as de werkvrouwen de kamer nie geregeld netjes stofzogen (die wefkes kunnen tòch zoo zuigen, eel) wel, dan stingen die stoelen veur 'n groot gedeelte 't heele jaar onder 'nen berg stof, da g'er radijzen in kon zaaien.

Kèk, da vin ik zoo gek! Eerst dwingen om 'n stoeltje en as ze 't emmen d'r nie naar omkijken. Ik denk dat da veul dààr vandaan komt, omda ze niks verletten, as ze wegblijven. As ze wegbleven zonder briefke van den dokter, dan moes van d'r traktement afgehouden de uren en de maanden da ze nie op d'r werk waren.

De viskus wit altij zoo goed aan oew centen te komen. As ie dieën kaant 's uitkeek, dan wed ik dat ie er 'n vet klontje botter uit zouw brajen, amico.

As ge zoo op de stemmingen let, dan mankeert

er altij 'n dartig persent Hoogedelgestrengheid. Nouw, as ge da nouw 's netjes uitrekent (en er de vakaansies aftrekt) dan zouw de viskus 'n tonneke in z'nen zak kunnen steken per jaar! Maar, ja, ge zul-d-ok zeggen, dan wieren de Doktersbriefkes in voorraad gedrukt en stuurde z'er nouw en dan busseltje veruit.

't Is nie gemakkelijk om mee Hoogedelgestreng honden hazen te vangen...

Da ziede wel mee dieën Volkenbond, daar zijn die lui nog veul Hooger en veul gestrenger, en elk verdragske da twee laanden maken, daar motten zuilie 'n afschrijfe van emmen en nouw lopt elken Belg mee 'n verdragske in z'nen zak en d'n Volkenbond schijnt er nikske van te weten. Die zitten te piknieken aan 't meer van Zjenève. En nouw ze daar 't moois ieverans emmen afgekeken, gaan ze volgend jaar, hè 'k gelezen, ergens aandere naar toe. D'n eene zee, naar Canada en d'n aandere prakkizeert over Algiers. Kost allemaal niks, zo'nen verhuis. Want de kantoren en de klèreken en de tiepiestekes motten netuurlijk ok mee, want Mesjeu Briejaant en Mister Zjemberlaain en Her Strezeman, gaan zelf gin briefkes tikken op zo'n schrijfpiano. De huur van 't gedoeike in Zjenève ga netuurlijk deur — die Zwitsesche huisbazen zijn ok nie op de wèrld om d'n Volkenbond den kost te geven, en dan mot 'r in Canada of in Algiers weer 'n ander gedoeike gehuurd worren.

De vrede kos centen, amico.

't Vredes-engeltje is al net zo'n duur wefke as de rest en... in d'r kleeren zit et toch nie. Wa kosten nouw 'n paar vleugeltjes en 'n zwembroek, wa gij?

Kom ik schei d'r af.

M'n vel is zoo vol as 'n ei; Trui zal gin kaans
meer emmen om d'r haar wijsheid onder te pooten.

Amico ontvang de beste groeten van d'r (gij kun
gin kwaad meer bij d'r doen, jong!) en as altij, gin
horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Lentemaand

MEE ons jonk gewas is 't naar de knoppen, amico. Bevrozen, allegaar. Dit winterke, — zooveul as 'n koekske-toe bij den winter die me g'ad emmen, ee al veul kwaad gedaan.

D'r is mee veul en dubbel werk wel 't een en ander van in te halen, maar, daar is ok genogt da-nie in te halen is. 't Is te gek. En mee gin moosie in onzen Raad goed te maken. Da zijn van die dingen, die mokte mee gin kletsprotje goed.

De vorst zit in den grond en die mot er eerst uit veur me weer verder kunnen.

Trui d'r muts sta-d-al 'n heele week schuin-achter-over en ik veurzie da 'k nie eerder kan beginnen op 't laand veur dat da teeken van d'r waardigheid weer futsoendelijk op d'r dakpan zit.

'k Zee van de week: „ollee ouwe, trekt 's 'n aander bakkes, want mee al m'n stoken blijft het hier in huis nog kouwer as buiten.” „As mijnen kop jouw nie aanstaat”, zee ze, „dan komt da bezwaar 'n dartig jaren te laat, jongen en as ge nouw wezenlijk is 'nen ouwe wil ziën dan kekte maar 's in den spiegel!” En na dees rede schoof ze d'r muts naar d'r aander oor.

Ik zit dus dubbel en dwars in de kouw en zou de zon wel uit die dikke laag wolken willen pulken. De menschen zijn mee zulk weer heelemaal uit d'ren „doen.” Zoo beveurbeeld in Duitschland. Daar ga

ginnen dag veurbij die God gift, of daar springt 'n huis in de locht. Daar springen d'n lesten tijd de huizen net de locht in, as 'n paar jaar gelejen de banken. Elke Duts schijnt er in z'nen vrijen tijd ok geemieker bij te zijn en elk huis is op die manier in Duitschland 'n soort bom, die vandaag of mergen, met medeneming van wa lappen menschenvleesch, de locht ingaat.

Nouw is er weer 'ne fabriekant van schoonheidsmiddelen aan flarrekes de locht ingefladdert.

Keb et altij gezeed: da's gevaarlijk goedje. Veural veur de mannen. D'n eene vliegt er deur de locht in, d'n andere vliegt er mee 't huwelijk in. En weer 'nen aandere vliegt er 't huwelijk mee uit!

Lacht daar nouw nie mee amico, want ge mot toch maar thuiskomen mee twee rooie lipafdrukskes op oew bolle wangen en witte poeierveegen op oew borst. Dan motte nie mee Trui getrouwd zijn, kame-raad!

Of ik 't bij ondervinding eb? Neeë, — maar da's nouw puur m'n menschenkennis! Geleufde 't nie?... Doe me dan 'n lol en zeg 't nie aan Trui, want die geleuft 'n ander altij eerder dan d'ren eigen man. Schijnt 'n eigenschap van de vrouwen te zijn in 't algemeen. As ge dan ok oewen zin wil ebben, motte altij het teugenovergestelde beweren. As ik b.v. wa muziek in huis wil ebben, dan zeg ik zoo langs m'n neus weg: „toch wel fijn zoo, hé Trui, die rust en kalmte, as ge zoo op oew gemak zit.” Binnen vijf minuten staat de radejoow aan! Wor m'n zijen pet lillijk, dan zeg ik zoo: „mooi is ie nie meer, maar ge kun nie geleuven Trui hoe lekker zo'n ouw petje op oewen kop zit! 'k Zouw er gin nuuw veur willen

emmen!" Binnen enkele uren 'nen wagen vol zijn petten op zicht. Mot ok toepassen amico, ge zul zien da-d-oew leven as getrouwde man 'nen hemel op èerde wordt. Ge krijgt 'n leventje as 'n luis op 'n zeer hoofd! Of — as 'nen gevangene in Montgomery. Da's 'n stadje van 'n veertigduuzend zielen, hoofdstad van Alabama, in Brillerika. En daar staat 'n gevangenis. Komt in de netste stadjes veur, niewaar? Maar daar in Montgomery ebben ze de gevangenen mee de Kerst en d'n Nuuwejaar mee veertien dagen verlof gestuurd. Naar d'r vrouw. En witte wat 'r gebeurd is? Ze zijn allemaal, zonder één uitzondering, truggekomen! Nouw zit ik op twee vragen te puzzlen. 1°. Is 't in die gevangenis zóó leutig of 2°. vuulen die knaauwgummers d'r eigen in de gevangenis vrijer dan thuis bij de vrouw?

Want ge mot 't nie uitvlakken as ge thuis 'n wefke het da d'oew geregeld 't bloed onder oew nagels uithaalt, (d'r zijn nouw eenmaal van die schatjes onder 't zwakke geslacht!) en ge het de keuze tusschen zo'n exemplaar en 'n lollig gevangeniske, dan wist ik ok nog nie wa 'k dee. Want dit is 'n feit: as ge zo'n gevangeniske d'r op na kunt houwen, dan bende meer in tel as 'nen werklooze! 'nen Werklooze rippeteert elken dag 't sprikwoord: „Die nie werkt zal nie eten,” maar meneer de Boef vraag et klachtenboek as de snert nie gaar is! Die sta-d-onder de bescherming van den staat! En d'r wordt teugeswoorig in de Kamers en in de kraanten veul meer drukte gemokt over de gevangenisboeven as over 'nen werkloozen mensch en daar zijn d'r 'n schep van.

Aan den aanderen kant mot ik weer zeggen: 't

is nie gemakkelijk om 't iederèen 't naar z'nen zin te maken. „'t Is heel moeilijk,” zeet d'n Franschman,, om d'n duuvel en z'n schoonmoer tevrejen te stellen.”

Gek anders dat die Franschen d'n duuvel en de schoonmoeder in éénen asem noemen. Zouwen de schoonmoeders in Frankrijk nie getapt zijn? Hier wél, ee? In Frankrijk is lest 'nen schoonzoon vrijgesproken ('nen mensch van 60 jaren al!) die z'n schoonmoeder zóó aan z'n hart gedrukt had da-d 't goeie mensch d'ren lesten asem in zijn gezicht blies. Zóó had da-d-ouwe wefke-van-in-de-tachetig d'r schoonzontje zijn bloed opgefreten, da de zjurie 'm vrijsprak. Zooda 'k bij m'n eigen docht: de fransche wefkes meugen goed aangeschreven staan — as ze 't eenmaal tot schoonmoeder emmen gebrocht, dan kunnen z'ok d'n rambam krijgen! Toch kunnen ze daar in Frankrijk zoo maar aarig mee de rechtspraak omspringen. Verleejen keer sting 'r in Parijs 'n Gravinneke terecht, ('t dingeske kwam uit... Knaauw-gumerika!) die d'ren hartlap mee 'n revolver deur zeefd had. D'ren eigen man had ze in den steek gelaten. En toen d'ren hartlap het hàar doen wou, wel, toen kocht z'n revolver en 'n paar kogeltjes en mokte dieën lap à-jour! Witte wa ze g'ad heeft? Zeuven gulden boete! (100 frank). D'ren advekaat hee nie hoeven te pleiten. Had d'n officier van justitie al gedaan in z'n reekwiesietoor. Ik verdenk hem er nouw sterk van dat ie ok de boete veur d'r ee betaald. As ge hier 'nen hond lillijk aankekt, krijgde méér! En — ge mot zelf de boete betalen of brommen! Maar liever zóó, as daar in Frankrijk. Daar ben d'oew leven as man, zoolank as ge nog zóó jonk bent, da g'oew eigen kunt helpen mee alles, nie zeker! Och,

'nen mensch is ginnen érpel en affijn amico, ge wit wa'k bedoel. Gij ben-d-ok ginnen érpel! Maar dan kunde 't op stuk van zaken, beter mee Trui aan den stok emmen as mee zo'n Amerikaansch—Fransch gravinneke. Trui schiet dan ok wel, maar da's maar mee spek. Daar krijgde gin overtollige gaten mee in oew ribbenkast. 't Is 'ne spekschieter hoor! „Ik zal zus” en ik „zal zoo” en „gij ben dit” en „gij ben dat” „en ge moes de oogen uit oewen boerekop schamen om nouw nog naar de meskes te kijken, ouwe fratsenmaker. „Schaam d'oew eigen nie, lilleke Don Zjuwan.” En as ik dan maar zeg: „Zeker Trui, schaam ik m'n eigen, maar da kunde bij mijn nooit zien, ik bloos onder m'n schouwerblären”, dan is daarmee het drama afgewerkt. Wij passen dan in Ulvenhout het Fransche sprikwoord toe: „ge mot de vuile wasch binnenshuis doen”. Nouw motte nie denken da'k overdrijf, ik drijf nie gauw over: maar Trui mokt van gewit-wel 'nen donderslag. En netuurlijk, ik zie liever 'n schoon meske in d'r werkpakske, as 'nen ginneraal in groot tenuu, maar da's zuiver menschelijk, niewaar? Maar Trui denkt dan maar dierèk da'k er de stadhuustrappen mee op wil klauteren. Nouw. amico, daar he'k teveul veur deurgemokt. As ik nooit meer trouw, dan he'k nog erg genogt getrouwd gewiest, horre! De spekschutter ee me de volle maat gegeven! D'n ezel en d'n steen, watte? Nie da 'k er spijt van heb Trui tot „levensgezellin te-hebben-verkoren” (Hoe is-ie?) 't Kon nòg erger! Maar ollee, da's allemaal grapjasserij en laten me weer terugkeeren op de wèrld van nuchtere werkelijkheid, waar de humor, de leut, meestal zit in overdrijving van... het kwaaje! Maar wa'k

dan zeggen wou, amico da's et volgende: me draaien d'n verkeerden kaant op. Veur moord krijgde in Frankrijk zeuven pop boete. Veur 't doodschieten van 'nen haas die al oew gruuntes opfrit, in Nederland twintig pop. In de bajes heddet beter as 'nen futsoendelijken werkelooze, 'n wefke van zestig ziet er uit, asof ze dartig of nog jonger is. 'k Sprak lest zo'n jufvrouw van teugen de zestig, (die er aan den buitenkant!) uitziet as hogstens vijfendertig! „Ik voel me mee d'n dag jonger worden, Dré,” zee ze teugen me. „Ja”, zee ik, ik kijk teugeswoorig d'n burgerlijken stand geregeld na om te weten of gij al geboren bent.” Zij àf, deur 'n zijdeur links op d'n achtergrond! Terwijl ik lest hoorde van 'n meske van goed vijfentwintig, in Rusland, da-d-al zeuven keur getrouwd en... gescheien was. Da schatje veranderde net zoo gemakkelijk van man as gij en ik van zakdoek. Vuil? 'ne Schoone!

De kinders doen as groote menschen. Lest stak 'nen echtgenoot z'n vrouw mee 'nen dollek. Daarna pleegde-n-ie zelfmoord. De vrouw was 'n kind van zestien jaren en moeder van 'n kind van 'n half jaar. Mee andere woorden: da kindje dee op d'r veertiende jaar groote menschenwerk... En elk oogeblik kunde lezen van doodslag en moord deur zukke snotapen-die-in-d'r-eerste-lange-broek-zitten en dan ga-g-et om 'n meske.

De kinders, opgevoed in hamsterij, smokkelarij, afzetterij, poenerij, beginnen groot te worren, amico! Ginnen-eenen snotneus van 14—15 jaar gaat op straat meer opzij veur 'nen volwassen mensch. 't Beste is, as ge steuvig op oew stelten staat, te doen net as ik en ok nie opzij te gaan. De gevolgen zijn

dan meestal da ze mee d'r Sjarlstonbeenen sierlijk maar bekwaam de stoep af tollen en dan mot op oew kievief zijn amico, want aan 't end van da danske schellen z'oew uit.

Ik ben d'r al zóó op getreend, — veur ze de leste letter r van „Kaffer” hebben uitgesproken zijn ze al bezig aan de eerste letter van „Au!” want in da korte mement geef ik ze 'n opduuvel da ze de straatsteenen veur Osterhoutsche moppen aanzien. En zoo, amico, wandel ik opvoedend deur 't leven as 't mot! Ik doi 't zelf maar, de pliesie ee-g-'t veul te druk.

Kom, 't is wellekes gewiest. 'k Gaai 'n bietje in den stal, bij de beesten, werken. Daar vuul ik m'n eigen teugenswoorig nog 't beste mensch! Veul groeten van Trui en as altij, gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Lentemaand

DA me in de „goeie week” zitten is gewoon weg nie te geleuven. 't Ziet er buiten nog zoo triestig en schraal uit, zóó dunnekes, dat er van nuuw leven, van Paschen nikske te bespeuren valt! Gin knopke zit er aan de boomen, gin blommeke staat er laangst de slootkaanten, gin zonneke brikt er deur de wolken, die as grijze vodden veur d'r gezicht hangen. En às 't 's deurbrikt, — as 't 's effekes kaans ziet mee 'n paar stralen deur die flarrenboel te boren, dan trekken die graauwe klodders weer bij mekare op éénen hoop en 't is weer veur 'nen heelen dag gedaan.

Neeë, da's 'nen schralen Paasch.

De takken van de boomen moesen nouw in 'nen gruunen waas zitten. M'n klimroozen teugen 't huis, achter op d'n erf ok zoo. Maar niks. 't Een of aander onstraant knopte da z'n velleke had laten springen toen er 'n zonneke opscheen, daar zijn de blaai-kes — nie grooter as 'n frutje, — van bevroren. 't Graslaand begin-d-'n bietje te „werken”. Nada 'k 't rijkelijk gebeerd had en er wa rengel opgevallen is, maar te weinig, begin 't in tikske te gruunen. Van nie veul beteekenis nog, maar 't begin is gemokt. 'k Ben Zondaggemiddag al m'nen grond 's laangs gekuierd en eb alles 's flink in oogenschouw genomen, maar 't zag er allemaal nèt uit, amico, of de natuur d'n achturigen werkdag in ee gevoerd.

D'r wor nie opgeschoten, jong. 'k Kwam toevallig menier pustoor teugen, die liep mee z'nen brevier te kuieren. Toen ie mijn zag, lee ie er 'n takske van 'n lucifer-grotte in, waar ie gebleven was, en klapte z'nen boek dicht. „En Dré, wa zegde gij ervan,” vroeg ie en z'n oogen gongen over 't laand. „Wa za'k er varf zeggen menier pustoor,” zee ik, „wa za'k ervan zeggen, — ge zie-g-et zellevers ok wel, ee? 't Is dun, heel dun en ik kan me nie veurstellen da me mergen de goeie week ingaan. 't Is hierbuiten net iender of me aan 't begin, in plak aan 't end van den vasten staan.” „Mijnen hof,” en toen schudde-n-ie mee z'nen kop, „mijnen hof daar zit ok nog gin greintje tier in,” zeet ie, „gin greintje! 't Is waar, de Paschen val vruug, heel vruug van 't jaar en 't veurjaar is toevallig aan den lätén kaant, maar ik zie nouw eenmaal gère 'nen malsch gruunen Paasch, wa gij?”

„Hij kan mijn nie gruun genogt zijn,” zee ik, „en windelt er nouw maar gin doekskes om en zeg nouw maar ineens waar 't op staat! G'et nie veur niks zoo kwiek oew brevierke dicht geslagen toen ge me aan zag komen.”

„Ge kèk lillek in m'n kaarten, Dré,” lachte-n-ie, „maar g'et gelijk, 'k mot oew 's wa vragen. Kek,” zee-t-ie, „ge wit zellevers da'k mee dieën barren winter veul noodig eb g'ad. 't Was nie bij te slèpen, Dré. Braandstoffen, brood, hier en daar geld veur de huur, versterkende middelen veur 'n paar jonge moederkes, affijn te veul om op te noemen. Keb zelfs de grotste ruzie mee Mieë,” lachte-n-ie, da's z'n huis-houdster, „omda 'k m'nen eigen braandstof weggegeven eb en 'n deken die 'k best missen kon. En wa-

d-is nouw 't geval? 'k Zit fienaansjeel aan d'n grond om nie vlot meer te komen, want keb hier en daar schuld motten maken ok enne... ik kan bij de prochiejanen nie meer aankomen Dré, keb et te veul van eiëren gemokt mee m'n gebedel veur de èèrmen!" 'k Wis nie goed wa'k zeggen moes, — want inwendig ha'k mee 'm te doen. Ik docht: die zit veur 'n aander op 'n houtje te bijten en aan z'n lijf hangt ie et ok nie, waant z'nen toog is gruuner as mijn graslaand, — en ik stopte onderwijl maar 's 'n pepke.

„En nouw ben 'k bang,” zeet ie toen en z'n ouwe stem klonk ineens heel anders, daarom keek ik 'm 's aan — „en nouw ben 'k bang, dat er ons lieveneerke op over mot schieten, jong! Mie ee-g-et m-n-al verweten!”

Hij stong toen zoo triestig te kijken da'k docht ik mot 'm maar 's aan 't lachen maken. „Vertel mijn nouw is eerlijk,” vroeg ik 'm, „van wie zijde gij banger, van onzen lieveneer of van Mieë?”

„Eerlijk gezeed,” lachte-n-ie, „van Mie. Die kan zoo op d'ren poot speulen Dré, daar hedde gin idee van. En... as ge 't me nouw vraagt, z' ee bijna altijd gelijk.” Me vergatten 't schrale veurjaar en zijn schrale portemenee en me lachten as mieljenèers! „En wa komde nouw tekort, menier pustoor?” vroeg ik, d'n knoop maar deurhakkend. „Blommen Dré! Plaanten, wa pallemen en zoo en wa blommekes veur 't hoofdaltaar teugen de Paaschdagen. En as gij gin kaans ziet mijn daar aan te helpen, dan zal ons kerkske er mee die hooge feestdagen uitzien of er niks aan d'haand is en zoo kunnen me toch, na deuzen passie de opstaanding nie vieren, ee! Nouw gij?”

„Waar 'k het vandaan haal, daar haal ik 't vandaan,” zee ik, „maar ons kerk zal er mee de Paschen uitzien as 'nen hof, anders hiet ik gin Dré, menier pustoor!” En toen gaf ie me 'n haand, amico, zoo steuvig as ie kon mee z'n dunne knokkeltjes en 'k vuulde dat ie 'n bietje beefde.

Nouw, mijn kost et niks. Keb kammeraden genogt in 't tuindersvak die me aan wa pallemboomen en kruinagels en tullepen willen hellepen, desnoods in ruil veur 'nen kruiwagen gruuntes en die mok mijn nie èrmer. Trui was 't deuzen keer gloeiend mee me-n-eens en da mokte de zaak nog wa gemakkelijker en da brave pustorke, da-d- 't hemd van z'n gat weggift, is ok weer uit de penarie.

Keb vleeje week 'nen goeie g'ad aan de Paascheveemarkt bij ons in de stad. De vèrkens gongen van d'haand of ze niks kostten. Veral 't vette vee, da vlóóg weg! Vette vèrkens gongen veur zeuvenenzeuventig centen de kilo, vuil. Biggen veur twintig gulden. Keb ze wel veur de helft en nog minder ingekocht, amico. Vette koeien teugen goed veertig cent 't pond, schoon.

Da's aamper zooveul as veur de vèrkens! 't Gong er bedrijvig en vlot naar toe. En ik kwam 's aves thuis mee 'nen portefullie mee geld omvan te kweilen.

Trui wouw eerst zo'n bietje de kachel aanmaken, omda 'k wa later thuis kwam dan ze gedocht had, — maar toen ze die rooie ruggen zag, amico, toen zee ze: „g'et zekers wel trek in 'nen sterken bak koffie en 'n paar snejen mik, Dré?” En d'r oogen die glaansden as op d'n dag da me gongen trouwen.

„Was 't 'n gezellige mart?” vroeg ze, toen 'k te schraansen zat. „Nouw!” riep ik, „da wil zeggen:

't gong ee, 't gong, 't gong!" „Boer van Gils was vanmiddag om drie uur al thuis," friemelde ze 'r toen zoo tusschen deur. „Wa zegde van m'n prijzen," boomde-n-ik er dwars overheenen, „hadde da gedocht g'ad?" „Gin haar op m'n hoofd," zee ze lievekes, „nóg 'n bakske Dré", en meteen goot ze m'nen spoelbak weer vol. „Vèrkens kweeken kunde mijn toch maar overlaten ee menneke," knipoogde ze toen, „maar ze goed van d'haand doen is mannenwerk, da geef ik gewonnen," fleemde ze deur. Kad al laank spijt, amico, onder ons gezeet, da'k nog nie 'n uurke langer in de stad was gebleven, want 't gong er leutig naar toe, jong, in 't „Zwarte Pèèrd". Z'adden allemaal goed centen op zak en de prijzen waren van dieën aard gewiest, da moeder de vrouw ze toch op ginnen rijksdaalder na kon tellen, dus 't pils da schuimde as 'n merakel! Ze lekten d'r lippen af as poesen en keken de wereld in as Rokkefellers. Ze gafven den kastelein aamper tijd om nouw en dan 'n nuuw vat aan te slaan en ze lieten d'n vasten d'n vasten veur vandaag. Ollee, zo'nen rejalen vloten marktdag is net zoo lollig as 'nen gèeven kermis, veral omda ge bovendien nog mee veul centen naar huis gaat.

En nouw overmèrgen, amico, mee d'n Witten Donderdag, dan stallen de slaggers uit om 't water in oewen mond te krijgen. Dan emmen z' allemaal schoonmaak g'ouwen; dan glimmen de tegeltjes van de muren en dan blinkt et koper da-g-er oew haren in kunt kammen. En dan staan daar veur de ramen de hammen op wondergroote, porseleinen schalen opgemokt as bruiloftstaarten zoo schoon, mee 'nen zijen strik of 'nen pepieren kanten tros op 't end.

Heele gebragen biggen, zwemmend in d'n dril, op schalen zoo groot as vijvers, maken oew belust. Schottels mee zult staan te bibberen in 't vet as er 'nen vrachtwagen laangst rijdt en hier en daar leed-'nen vèrkenskap, netjes geschoren, mee 'nen pepieren kanten kraag om z'nen nek en 'nen sinaasappel in z'nen bek as 'n stilleven, as 'n schilderij van kostelijke frèterij, omgeven van takskes gruu en 'n blommeke. Ja, amico, dan is er 'n echte Paaschstemming in de stad en op 't dÛrp, — beter as op 't laand. Dan gaan de menschen winkelen, en dribbelen ze deur de straten mee genoegelijke gezichten, in 't veruitzicht van 'n paar schoone feestdagen. De vlugste wefkes emmen d'n schoonmaak dan al achter d'ren rug en da kunde op d'r gezicht zien. Ze kijken as ginneraals die d'n slag emmen gewonnen en nouw op verlof gaan. Ze zijn tevrejen over d'r eigen en zukke menschen kijken gelukkig uit d'r oogen!

Dan hangt er 'n stemming van gebragen rollades, geluk en vrede over onze Brabaantsche stadjes en dÛrpkes — dan staan me allemaal mee open èrmen klaar om de Lente aan ons hart te drukken, dan willen me 't nuuwe leven zien en voelen, — dan — dan is 't Paschen!

Dan luien en kleppen de klokken feestelijk over de velden naar ons toe; dan weten me da-d-et nuuwe over 't ouwe gewonnen heet; dan maken me-n-ons gereed om naar de kerk te gaan, waar de wierook- en blommenlucht, 't gesjilp van de veugels in d'n pastorie-tuin, 't spikkelende licht van de kerskes in 't nuuwe zonlicht da deur de gekleurde glas-inlood-ramen naar binnen plast, waar alles staat

te blinken in reinen glaans ons doet vuulen en even over ons doet gaan 't groote wonder van de groote schepping waarin wij nie meer te beteekenen emmen as muizenkeuteltjes.

Dan, amico, dan is 't volledig Paschen.

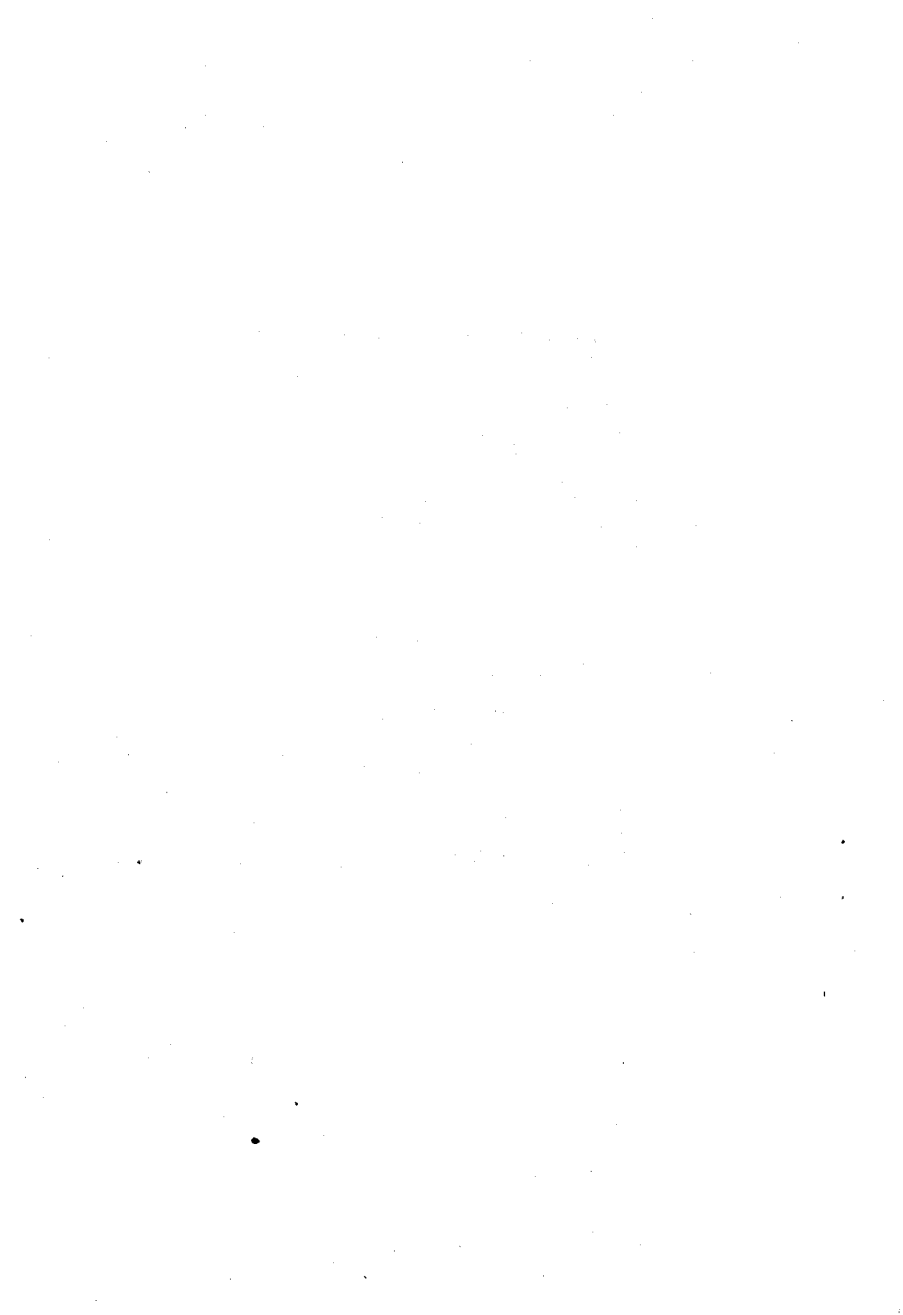
'k Schei d'r af. Keb meer te doen as over de Paschen te zeeveren, 't is dag en d'r mot gewerkt worren! Maar eerst nog: 'n zalig Paaschfeest toegewenscht van d'n vèrkensfokker en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

LENTE

VEUL slecht weer is 't gewiest mee d'n Paasch amico, en da was wel zo'n bietje te veurzien! De wefkes die 'n schoon zomerkestuumeke ebben laten maken en d'r naaister d'r zenuwkes ebben opgefreten omda-d-et pakske of 't manteltje veur d'n Paschen gereed moes zijn, ebben 'nen das gehaald zoo groot as die twee Zondagen aan mekare. En de mennekes, die teugeswoorig op 't punt van de mode al net zoo mesjokken zijn as 't vrouwen-gedoe, gin horke minder.

Zeg nouw nie: „Dré ge drijf weer over,” want amico, keb van die mode na da gevalletje mee da frummes in Engeland, juffer kolonel Baarker, al weer veur d'n zoveelsten keer m'nen buik staampvol.

Want amico, en da praten ze me nie uit m'nen boerekop, dat da frummes zes jaren achter mekaar de wereld ee kunnen beduvelen deur d'r eigen veur 'nen man deur te laten gaan, — da's evenmin 'n plùmke veur 't teugeswoorige mannengeslacht asda-d-et 'n plùmke is veur de wefkes, dat er zukke mannekesputters onder d'r soort zitten, da ze d'r eigen ijskoud veur kolonel uit kunnen geven!

As ge teugeswoorig de mannen dan ok ziet mee d'r getaljeerde jaskes, mee 'n baandje mee knopkes in d'r lenden, — mee d'r afgezakte schouwers, d'r kaalgeschoren wangeskes, die mee krèèm en poeier worren opgepollitoerd, mee d'r zijjen kousen en

lage schoentjes mee 'n lakken neus en schoone strikskes, — as ge die mannen, die heeren van de schepping daar ziet gaan mee d'r lichte haandschoentjes haalf omgeslagen op d'r melkblaanke haandjes en 'n ermbandje om d'r polskes of 'n dameshorlozeke boven da rose-gevoerde haandschoentje, — kek as ge ze daar dan ziet weglopen mee d'r sjarlstonknieën, en mee 'n hoedje-n-op mee 'n schoon deukske in d'n bol en 'n sierlijk buiginkske in d'n raand, as ge ze veurbij kunt rùuken gaan, om da ze zoo lekker in d'n Hondeklonje of d'n odeur zitten, — dan vraag ik oew maar af: kunde dan teugen zo'n naar God-geschapen-beeld-en-gelijkenis, menier zeggen?

En as ge 'n nieuwmodisch wefke ziet of spricht, da lid is van 'n kegelklup, da d'ren eigen auto stuurt en dus stinkt naar d'n benziene en... naar tabak, da bruine taanden heet van 't rooken en 'n zware stem van 't rook-inhalen, as ge zo'n wefke teugenkomt mee 'nen kaalgeknipten kop, blinkende van d'n kosmetiek, 'n wandelstokske in d'r gespierde kegelknùsten, oew 'nen wolk rook in oew bakkes blazend, zeggende: „potverblomme Sjors ga je mee 'n pikketanus pakken,” — kek, amico, as ge ze dan 'n bietje beter opnimt en merkt da-g-al d'r kleeren die ze aanheet in oewen broekzak kunt steken, da-d-as ze gaat zitten en d'r beentjes overmekare gooit, ge tot de ontdekking komt, da ze 'n rijbroek aan heet en dat d'r rokske nie veul méér is as 'n,— as 'n, as 'n doekske-veur- 't-bloeien! — kek amico, dan vraag ik m'n eigen af: ben ik nouw getikt of is heel de wereld mesjokken?

En as „kolonel” Baarker bretaal zeet da ze zooveul sjaans van de wefkes hee g'ad toen z'aan d'n buiten-

kaant 'n manneke was, mee d'r vrouwenwangen, mee d'r spitse vrouwenvingerkes en mee d'r ronde schouwerkes... dan mot ik wel tot de ongelukkige slotsom komen, dat die baardelooze, slappewasmannekes sjuust in de grasie staan bij die „rijbroekskes” en dan ga-g-et me veur m'n oogen draaien en schemeren of ik 'nen wedstrijd heb gewonnen in 't worstenbrood-eten.

Keb in m'nen woordenboek gezien asda „Barker” in 't Ollaandsch zooveul as „Opschepper” beteekent. Nouw amico, as de wefkes zóó opscheppen, gif mijn dan maar 'n pijp tabak en 'n pintje bier.

Maar zoo ben 'k deur de mode ineens van m'n sjapieter afgedwaald: 't kwaaje weer mee Paschen. En wa'k daarvan zeggen wouw is ditte: dat er 'nen heelen goeien kaant aan zat! Ten eerste ('t hemmeke is nader dan d'n rok!) kunnen wij in deuzen tijd veul *rengel gebruiken en ten tweede: zijn d'r nouw veul minder ongelukken gebeurd!* Nog minder as aandere mee ééne Zondag. Veur zoover ik weet is er maar een ongeluk gebeurd en da was nog gineens mee 'n auto, maar mee 'nen boer die mee z'n perdje en z'n wageltje en z'n passezjiers d'n majum inree. Drie doojen! 'n Triestig drama, zooas me da mee Zon- en feestdagen veul meer gewend zijn.

Want ze kunnen zeggen wa ze willen, amico, maar d'n benziene ee heel wa meer slachtoffers gekost as, om 's iets te noemen, de jenever. En as ge me nie geleuft, ik houw er altij van om wa'k zeg mee cijfers en feiten te bewijzen, (hè'k in m'nen omgank mee Trui geleerd!), dan motte maar 's kijken naar da-d-Amerikaansche statistiekske. 'k Weet wel: daar doen z'alles in 't groot, maar ondertusschen

gade dan toch 's over zukke dingen prakkizeeren.

Laat ik oew's effekes in oew oeren smoezen dat daar in de jaren zeuven- en achtentwintig bijna, — op 'n kleinigheidje na, „maar aan 'nen boom zoo vol gehangen mist men een, twee doojen niet,” zou vader Cats dichten, — bijna vijftigduuzend menschen deur 'n auto d'ren allerlesten asem uitgeblazen emmen. Da's, goed nagerekend, tweemaal zooveul doojen as Amerika ee gelejen in d'n lesten oorlog. Want toen zijn d'r vijftigduuzend van die gebilde Dollarikanen in vier jaren tijd gesneuveld: nouw evenveul in twee jaren!

Zemmen indertijd aan Wielhellem von Doorn d'n nobelprijs veur d'n vrede gegeven, — ze moesen nouw Ford maar d'n nobelprijs veur heelhunde in z'n vingers friemelen. Me draaien toch d'n verkeerden kant uit; hedde daarnet wel gezien mee m'n geklassineer over de mode. As ge teugeswoorig zuigeling bent, dan witte vergimd niemeer, as ge trek krijgt, aan wie van oew ouwelui z'nen boezem of ge mot kruipen. En as ge zoo oud bent geworren da-ge weer op 'nen zuigeling lijkt mee oewen kalen kop en oew gemis aan taandjes, dan witte nie of 't 'nen manier is of 'n dame, die oew, mee 'nen knoop er bovenop, 'n siegretje prizzeteert.

Vruuger waren er op de kermis van die tentjes waar g'owew eigen veur één dubbeltje d'n hik kon lachen. Tellekes zag d'owew eigen weer in 'n aandere gedaante veur zo'nen spiegel. As ge zoo mager was as onzen kuster, da-d-owew ribben deur oew vest uitstakken, dan zag d'owew eigen as 'nen rolmops mee 'nen kop zoo dik as 'n verken. En as ge zoo dik was da ge net zoo makkelijk in de lengte as in

de bridte kon waandelen, dan leek oew balgehakt-figuur op 'n brei-ijzer. Zoo is 't nouw mee heel de wèrld! Zouwen daarom die lollige tentjes afgeschapt zijn? Of lachen de menschen niemeer om zo'n lolletje waar toch gin doojen bij vallen...?

Nóg zo'n „spiegeltje”.

'k Las in de kraant 'n stukske da getieteld was: „Een aardige reclame”. En wa las ik nouw? Da-d-in Duitschlaand 'n zekere firma Rudolf Hartwig, motvrije kleerkasten fabrieseert. Koning Aanmeloelah, of liever gezeet z'n wefke (maar da's hetzelfde, de Loel mot 't tóch betalen, — da's de beroemde éénheid van man en vrouw, dat de man alleen alles mot besjollemen!) had zo'n paar van die kasten gekocht van Dolf Hartwig. Aanmeloelah had z'op de lat laten zetten, omdat ie al zooveul gekocht had en deur z'n centen henen was.

Later stuurde de Loel 'n postwisseltje aan d'n Dolf en Dolf mok nouw mee 't strookske van da postwisseltje reclame om te laten zien, dat de Loel z'n vrouw ok die motvrije kleerenkoffers gebruikt. Da noemen ze: „'n aardige reclame”. En ondertusschen heet de Loel nog nooit zooveul mot in z'n leven g'ad as vanaf dat ie, volgens d'n Dolf, motvrij is. Nouw gij?

Nóg iets. Keb 'nen klaant en dieë kèrel is zoo rijk, dat ie jouw veul meer briefkes van honderd gulden veur oew neus kan draaien as gij hum ouwe kraanten. Ok bezit ie 'n zeuntje en da mot leeren veur avvekaat. Da manneke beschikt over al z'nen tijd, over veul centen en werkt er nouw twaalf jaar aan en z'n vader hee me gezeet dat ie mee al die studie elken dag weer 'n stukske stommer is geworren en wel student zal blijven tot ie kindsch wordt toe.

Maar ondertusschen lees ik, asdat er in Boedapest 'nen tramconductor geprommelveerd is tot avvekaat! Hij sting 's mergens om vijf uur op d'n tram, gong om acht uur naar de school en sting 's middags weer op d'n tram en haalde-n-'t heksamen in vier jaren tijds.

De studenten emmen 'n eere-kompenie op z'n dak gestuurd om d'n conductor-avvekaat te fielietsieteen!

Hier wier lest 'nen mensch, die in lapkes reisde, avvekaat en die emmen ze nie gefieliesieteed nie alleen, maar 'm geweigerd lid te maken van de balie (da's zoveul as 't avvekatenbatteljon) omdat ie in lapkes dee.

Da strookte nie mee de avvekateneer in ons Laand!

Sinds die avvekateneer ('t is 'n goed jaar gelejen van da lapkesavvekotje!) zijn de avvekaten die wèl aan de eer voldejen, mee boskes tegelijk in de doos gezet veur flesschentrekkerijen.

Da strookt dus wèl mee de avvekateneer?

Ziede nouw wel? Is de wereld nie éénen grooten lachspiegel teugeswoorig?

Kom, amico, ik schei d'r af. Gif mijn weer maar 'n pijp tabak en 'n pintje bier!

Veul groeten van Trui en as altij gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Bloemaand

WA-d-is 't toch 'nen schoonen tijd van 't jaar ee. Alles sta nouw op z'n fleurigst. 't Gruun sta-d-op z'n felst, de blommekes 't pittigst, de blossom aan de boomen 't geurigst. 't Zonneke om-vat oew in d'r stralen as 'n moeder d'r borelingeske en as 't 's mergens om half vijf daar bij mijn schuin achter d'n toren z'n eerste straatjes uitschiet, de locht in bloedige stukskes brikt, dan beginnen de veugeltjes te fluiten en te zingen, al naar gelang d'r talenten en schitteren de daauw-dropkes as muljoenen kleine zonnekes over 't jonk gewas. De heggen van Meidoorn lijken overgoten mee vlokken van taartenschuim, zoo prachtig staan ze in d'n bloei en de weilanden mee de duuzende madelievekes in 't splinternieuwe gras leggen d'r bij om erin te gaan rollen! 't Water in de slooten lijk zelfs nuuw. Ge kund-op d'n bojem de nuuwe planten zien staan bewegen. En de boterblommekes die 'r langs staan vuulen zoo teer en zoo koud en zoo donzig aan, as de wangeskes van 'n pas geboren kinneke. Ik ben d'r nouw al meer dan 'n halve eeuw in opgegaan, maar wilde geleuven, as ik 's mergens in de vruugte langs de akkers gaai, mee 'n versch aangestoken pepke, dan mot ik zoo nouw en dan 's even over zoo'n blaaike of over zoo'n blommeke aaien om de zachtheid en frischheid van zoo'n dingske te vuulen. En ieverans waar ge kekt, daar is d'n

grond bezaaid mee kleine stukskes gruun van gebarsten knopkes, — mee blinkend bruine vellekes van geschapen vruchtjes, — mee kleine blommekes van d'n blossom, as of heel Ulvenhout bruiloft viert. En alle menschen die aan pollitiek doen en da soort gerei, as die da wilden bekijken, amico, dan scheeën ze d'raf. Dan zouwen ze staan te kijken as 'nen mensch die jaren lang had opgesloten gezeten. As ze zo'nen zonsopgank over m'n akkers zagen (maar pollitiekers slapen veul te lank!) en ze zagen de duuzenden zonnestrallen as 't ware één veur één uit de pèerse en donzige wolkskes schieten, as ze mee 't eerste straaltje de blommekes d'r kopkes omhoog zagen steken en de kelkskes opengaan, — de leeuwewerik naar de zon vliegen, — en heel de èerde op slag gaan glinsteren, dan... dan zouwen ze zien da-d-onzen Lievenheer z'n werk nog wel zelf afkan. Dan zouwen ze 't ok wel uit d'ren kop laten om de volgende week weer aan die klok te friemelen om as 't ware de zon 'n uur vruuger uit d'r bed te halen!

Dan zouwen z'ok zien da-de schoonste spiets nie opweegt teugen één pinksterblommeke dat daar as 'n wit sterreke te buigen staat, omdat 't zoo blij is mee z'n schoon, wit jurkske.

Maar ollee, ik kon makkelijk 'nen boek vol schrijven over al 't schoons da-d-ier allewege te bespeuren valt, maar da's botter aan d'n galg. Daar schijnde toch maar 'nen boer veur te motten zijn om da te kunnen zien... Maar ditte verassereer ik oew, as ge zoo in de natuur leer kijken, da-ge-'n goeie oefening makt om alles aan te kijken zoo as 't is.

Da g'om d'n sapperetjèn gin boekske op hoeft te

slaan om d'r achter te komen of oew teejerie klopt mee da boekske van Jan, Piet of Klaas.

Zoo goed as 't eenvoudigste blommeke wit da-d-'t het hebben mot van de zon en in die richting z'n kopke strekt, zoo goed wit 'nen mensch wa goed en niegoed is, as-ie maar nie te veul pepier in z'n harsens stopt.

Om 'n dingeske te noemen: 'nen boer uit de kontrijen van Schiedam had 'n ziek vèrken. Hij ging naar 'nen kennis om da beest weer op dreef te helpen.

Dieë knul doet da! „Netuurlijk”, zou 'k zeggen. Daar ga-d-ier toch gin week veurbij of ze roepen Trui bij 't een of ander zieke vèrken. En da's kemiek, maar Trui knap ze op horre! Die ee beslist kèès gotten van d'r soort. En as zoo'n krulstertje daar lee te lodderoogen of-ie over 'n uur in d'n vèrkenshemel zal zijn, — Trui houdt 'm deruit!

En da's gatsamme, — ge zou d'oew bloed opfreten, — strafbaar he 'k nouw gelezen.

Da's — houmevast — onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde! Dieë knul uit Schiedam is daarveur veroordeeld!

En waarom?

Omdat-ie dieën boer uit de penarie ee gehaald? (Zoo'n vèrken is duur!) Omdat-ie dieë krulstèèrt d'r bovenop ee geholpen?

Neeë, amico, omdat et in 'n boekske stong!

Maar dan zou ik wel 's willen vragen, as dieë kantonrechter zoo kwiek is mee d'n uitleg van onbevoegd uitoefenen, waar wij dan blijven? Iedereen, die 'n lapke grond achter z'n huis eet, spult boer. Ik gun 't die menschen, maar die uitoefening van mijn vak is per slot van rekening veur mijn net zoo

schaailijk as Trui d'r veeartsenijkunst veur d'n veearts!

Me leggen teugeswoorig zóó aan banden, da ge nie meer wit wa ge wèl meug doen.

'n Versch brooike 's mergens veur tienens is verbojen.

Werken zoolank as ge wilt, is verbojen.

'nen Winkelier mot saves sluiten of ie wil of nie.

Op m'nen eigen grond 'nen haas die m'nen boel op frit, overhoop schieten: verbojen.

'n Stukske meziek of 'n ander lolletje: verbojen.

Oew groentenkèèr even neerzetten om oewen klaant te helpen: verbojen!

Op oewen eigen grond 'n schuur of zoiets bouwen: verbojen.

Ge kun veur alles naar d'n burgemeester sjouwen en 'm om de kleinste snertdingen aan z'nen kop leggen zaniken.

Mee oew eigen centen, waar ge water en bloed veur gezweeten het, meugde nog nie doen wa ge wilt teugen da ge dood denkt te gaan. Daar zit potverdekriek de viskes nog maar te grijpvingeren!

Allemaal te veul pepier, te veul pepier: de wereld brikt de nek over de papperassen, amico. Eéne grooten pepierwinkel die ze maar gelijk mee de Drentsche turven aan hadden motten steken!

Da's daar ok 'n mooie pan. De burgemeesters windelen d'r gewoon gin doekskes om. Zeggen ijskoud: de verveenens doen 't zelf. De brandasseransies betalen beter as de afnemers. Maar ondertusschen gaan de huizen d'r aan van de menschen. En as ik ier bij mijn die schoone Meimaand zie gedijen, licht, kleuren en lekkere geuren van de blossens en de

bossen en ik denk aan da zwartgebraande, graauwe Drente, waar de zon achter de vuile smoor en 't roet zit, dan amico, dan schieten me de tranen in m'n oogen. Gin veugeltje kan daar z'n nestje bouwen; gin blommeke kan d'r groeien, kepot as alles is!

Jammer da ze mee die sof-previnsie de Zuizerzee nie kunnen dempen, da was 'nen goeien ruil. Ze zou er net inpassen. Zootjes aan zijn 't daar allemaal burgemeesters-van-'n-afgebrand durp en blijft er niks anders over as de verordeningeskes van al die aschhoopen! Want onkruid verga nie.

't Val me zoo uit m'n pen, die opdrogerij van de Zuizerzee, — maar da's schoon werk amico! Da 's de moeite wèerd! Zóó oew Laandje uitbreijen, kek, daar ben ik mee ingenomen. 't Is duur zeggen ze! Allebonneur. Laanduitbreiding deur Ginneraals is veul duurder. Lot de Inzejeurs nouw d'ren gaank maar 's gaan! Wa gij?

Toch is 't ier lest biezonder best afgeloopen, ee? Wa-d-em ik aandere in m'nen rats gezeten, zeg! Ik docht, daar gáán me mee ons rippetasie van den tachtigjarigen oorlog en Michiel de Ruyter-vaart-de-Theems-op!

't Is in den Haag gebeurd. Eerst gong alles goed. Ze stond op 'nen vrachtwagen en twee trektors trokken haar, — 't is 'n vrouwke, — naar de plots waar ze zou laten zien wa ze kon.

As 'n ouwe, eigenwijze juffer, die heel veul plak noodig heet, waggelde ze naar 'n slotje en stak d'r neus in d'n grond.

„Veruit” zee 'ne luitenaant.

„Neeë” schudde ze mee d'r achterwerk. En eigenwijs wroette ze dieper in de klei.

„Achteruit” zee ’nen anderen luitenaant; die was getrouwd denk ik en perbeerde ’t net as getrouwde mannen thuis doen. ’t Teugenovergestelde vragen om oew doel te bereiken.

Weer schudde ze d’r ge-wit-wel, en toen, — toen zat de ennigste Tank die ons leger eet, tot d’reu nek in d’n modder. Ze modderde heel ons heldhaftig geschiedenisboekske d’n klei in! Toen ee-g-et leger ze in den steek gelaten en nouw ’n paar dagen gelejen is jufvrouw Tank opgehaald. De modder zat in d’r neusgaten. Witte waarom da dees Tank ’n vrouwke is? Ze schiet mee mieterejeurs. ’n Mannekestank mee ’n kenon. ’t Vrouwke, as da-d-aan ’t woord is, dan knetteren de argumenten as ’nen zak ertjes de wereld in. Rrrrrt, daar is nie tusschen te komen. De mannekestank sla mee de vust op tafel: Boem! Goed gezien uit ’t taalkundig oogpunt van onze legerspeesjelisten: waarschijnlijk allemaal getrouwd!

In ieder geval: ons rippetasie is dan toch gered en ditte hek eruit geleerd: as ’t oorlog wordt, dan maak ik d’n sloot veur m’n huis nog wa dieper, dan ben ik tenminste tankvrij! Wat er dan boven m’nen kop vanuit de lucht gebeurt, zal ik dan opvatten als: „meevallers!”

Veul reden tot ongerustheid over oorlog he’k niemeer! Ford, ee gezeet: „dat de menschen te verstandig zijn geworren om ’nen tweeden oorlog te riskeeren. De menschen worren deur de auto en de radio gek gemokt,” had ie motten zeggen, maar hij zee: „deurmekaar gemengd” en da’s de reden dat er gin oorlog meer komt.” Snapte gij het, amico?

Ik ok nie!

Hij denkt da deur de Fordjes de grenzen zijn weggevaagd, maar as ge ziet naar twee pee-oo-ee-pee-landjes as Bellegie en Ollaand, dan zijn er nog steeds grenzen in de wereld en nie zoo flauw! Witte wa weggevaagd is deur de Fordjes? De boomen! As ge hier of daar nog 'nen boom ziet staan in oew stad, kekt 'm dan nog maar 's goed aan, want binnenkort zagen ze 'm om. Anders kan „Ford” er nie deur! De oorlogen zullen er blijven, zoolank as er menschen zijn die er aan verdienen kunnen en zoolank ok as ze ginnen tijd kunnen vinden om 's mergens vruug genogt uit de krullen te kruipen om 't Mei-zonneke uit z'n bedje van donzen wolkskes te zien stappen. Lot de pollitiekers da veur gezeed houwen!

Kom, amico, ik schei d'r af. De wind schuif me daar 'nen wolk van lekkere meidoorngeur in m'n kamer da'k 't gevoel krijg of daarbuiten 'n wonder-schoone vrouw op me staat te wachten en nouw kan 'k gin pen meer vasthouwen.

Ontvang daarom de beste groeten van Trui en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

MAAR allee dan toch! Is da nouw nie om duuvelsch te worren. Zemmen mijn in m'nen wiek geschoten, amico, 'k vuul m'n eigen beleedigd gatsamme! Witte wie? Engelaand! Za'k oew uitleggen.

Veur 'n tijdje gelejen mokte Engelaand z'n eigen ongerust over de gezondheid van z'n menschen.

Onze vèrkens waren nie: wa-ge-noemt. Wa mijn vèrkens betreft, amico, is da-d-n gemeene leugen. Die zijn wel zóó gezond, as ik ze aflever, as-t-er maar éénen Engelschman gezond is. Denkte da ze onder de geroetieneerde leiding, dressuur en lichamelijke verzorging van Trui, maar ziedà mekeeren? Larie! Grootte larie!

Hoor 's hier, die Engelschmannen kunnen verstaand emmen van krantenberichjes-maken, — da-d-emmen in d'n oorlog gezien toen ze d'n oorlog emmen gevoerd mee pepier, — van m'n vèrkens blijven z' af! Maar keb m'n eigen er toen bij neergeleed, bij die insienewasie, denkende: misschient ee 'n aander er wel 'n paar bleekneuzige krulstèerten d'r tusschen gestopt én...

Ééne rotten-appel in de maand!

Mokt 't gèève fruit te schaand!

Maar sapperetjuu nouw blijven ze deurdonderjagen. Ja, amico, nimme nie kwalijk, want oew bloed zou kernemelk worren. La 'k oew zeggen da-de

vèrkens lillijk truggelooopen zijn. (De prijzen tenminste!) Da 's 'nen das, zóó groot, as mergen d'n heelen dag!

Toen emmen ze geduuveld over de blommen. Die kweek ik nouw wel nie, maar veur de blommenboeren was 't netuurlijk 'nen das!

Nouw, en lot er nouw 's éénen in de wereld 'nen schoonderen tullep uit d'n grond ploeteren as 'nen Ollandschen tullepenboer!

En nouw?

In de kraanten van giesterenavond sta-g-et zwart op wit: 't Minnesteerie van Landbouw en Visscherijen in Engelaand ee-d-'n verordeningeske gemokt op d'n invoer van kersen in Engelaand, gedurende (da's 't schonste!) gedurende 't kersensezoen.

Mee aandere woorden, amico, van den winter meugen wij zooveul kersen invoeren in Engelaand as me willen! Wa zegde van zo'n judassenstreek?

En witte wa ze veur 'n reden opgeven? Ze willen ermee verhinderen dat de Kersevlieg (nooit van geheurd!), die in sommige landen op 't vastenland (vuuld 'm?) veurkomt, maar waarvan de Engelsche Kersenboomen gin last emmen, uit Engelaand blijft!

Da 's meteen — net as mee die vèrkens indertijd — om die stomme Engelschen bang te maken! Dan eten ze zeker gin vleesch en gin fruit van ons!

Nouw begin ik ok te snappen waar van de week da protje vandaan kwam. De lui hier worren ok bang! Ik koom ergens mee m'nen gruuntenwagel, waar 'k al jaren koom, (keb allemaal ouwe klanten!), en daar kom mevrouw zelf veur.

„Goeiemèrgen mevrouw,” zee ik, van den prins

gin kwaad wetende, „is de meid eruitgetrokken?”

„Neeë Dré”, zee ze, „ik wouw oew 's wa vragen.”
„Ga-d-oewen gaank, mevrouw”, zee ik weer, „zeg 't maar gerust horre!”

„Wel Dré”, vroeg ze, „zitten er ok vitaminen in de sla?” *)

Ik docht: daar eddet gedonder deur de ruiten, die leest de Engelsche pollitiek. Maar ik hield m'n eigen goed en zee „Fieteminen? Welneeë mevrouw! Daar mag 's 'n slakske of 'n rupske in de slaai zitten, maar fietemientjes he'k er nog nooit op gezien, horre, op mijnen slaai!”

Ze lachte maar 's en nam toen toch 'n paar kropkes slaai. Maar as ik daar nouw toevallig niezelf bij was gewiest, dan ha'k misschien 'nen ouwen klant ver-spuld!

Steld oew veur, fietemientjes! Of zo'nen krop slaai 'n vlooienteejater is of zoiets!

Maar ollee, 'k zal m'n eigen wel deur dieën konkeldefoes van d'n Engelschen Landbouw-Menister heenen zetten. Maar ditte zek oew, amico, gij het van 't jaar goeiekooppe kersen, veur 'nen prijs waar ge ze zelf nie veur kunt maken! En — 't is oew gegund, jongen, as ik er maar nie te veul schaaï mee eb! Maar daar in 't Geldersche zullen ze 'nen grooteren das emmen. Die lui doen niks aandere as fruit!

En witte wa nouw 't ongelukkigste is in zo'n geval, amico? Dat de Nederlanders altij op d'r eigen leggen te schellen!

*) Vitamine: stof die naast eiwitten, vetten, koolhydraten, water en zouten noodig is voor het dierlijk leven. (Uitg.)

As er twee Sjeneezen bij mekaar zijn, he'k wel 's hooren zeggen, dan richten die twee 'n vereeniging op! Maar evengoed kunde zeggen: as er twee Nederlanders bij mekare zijn, dan schellen z' op Nederland! Dan is 't in 't buitenland allemaal veul beter. „Kek maar naar Duitschlaand,” zeggen die kankerpitten dan! En wa-d-is er mee Duitschlaand? Da-d-as daar wa gedaan mot worren veur de rippetasie, veur d'n mark, veur de indestrie, veur weetikveul, elke mof krom legt om 't veur mekaar te stompen!

Om 's iets te noemen wa-d-ons pervinsie aanbelangt op 't punt van indestrie: de klompenwet.

Ge zul me toch toestemmen da-d-ik verstaand van klompen eb! Ik ben, om zoo te zeggen mee klompen-ään geboren.

Maar wa-d-is er me om te doen gewiest om da wetje d'r deurgetamboerd te krijgen? Tisser nouw! En 't is 'nen zegen veur onz' klompenmakers, maar 't schol 'n haar van Trui of z'adden ons (ons eigen regeeringsmannen!) mee ons klompen in ons hemmeke laten staan ten belange van de Belze klompen, die — da zek oew grust — teugen d' ons nie òp kunnen. Ons klompen meugen 'n paar kwartjes duurder zijn dan de Belze, (omda me mee goeie, volwèèrdige zulveren guldens betalen en nie mee blikken frangeskes!) maar ge lopt er veul langer op en komen die kwartjes er dubbelt en dik weer uit!

En 't kan weinig botteren of 't in strijd is mee 't een of ander stokperdje van vrijhandel: wij emmen belang bij 'n laand waar zoo weinig meugelijk werkeloozen zijn!

En al verwijten ze ons, net as pas gelejen weer

in 't Haandelsblad da wij gin goeie Ollaanders zijn (da kom-d-uit, — wij zijn in de eerste plots: Nederlanders!), toch geleuf ik, da-d-onzen kijk op die klompen, veul meer van vaderlaandsschap getuigt, as da gesauwel van die stokperdjes-ruiters!

Zoo ziede, amico, da-t-er in 'n paar klompen soms nog méér zit, dan 'n paar zweetvoeten! Konkerensie, konkerensie, da's alles. Veural in de pollitiek.

As, om daar weer 's op trug te komen Duitschlaand z'n eigen zou motten redden mee b.v. 'n maand nie te eten, dan, amico, dan was 'r ginnen Duitscher, zeuven jaar of zeuventig, die 'n stukske in z'nen kanus stak!

As 'n Duitsche industrie veur 'n groot werk inschrijft en mot konkereeren mee 't buitenlaand, dan blijft 't buitenlaand koud van da werk! Dan schrijven ze in veur dievenloon. Hoe da kan? Omdat 'r de staat 'n schuif wasch-èchte gouwen merken bijstopt... Liever, dan dat de staat da geld mot geven aan de werkelozen! Zooas wij doen! Maar as ier 'n industrie, zooas de klompenmakerij, 'n echte ouwerwetsche Brabaantsche indestrie is, mot gered worren mee 'n tijdelijk wetje veur invoerrecht op de Belze klompen, dan — dan blèren ze moord en brand!

„Kek naar Duitschlaand,” zeggen ze overmèrgen.

Zekers zulle me daar naar kijken en naar Engelaand d'rbij en me zullen ons gin knollen veur sie-troenen in ons klevieren laten douwen en da's 'n goei Vaderlaandsch standpunt waar me allemaal wèl bij varen!

Maar nie ons eigen uitschellen om in 't Buitenlaand 'n wit voetje te halen. Da's konkeldefoes! Vies! Amico, ik schei-d-er af. 'k Gaai d'n Vader-

laandschen grond (die 'k van m'n vader g'orven eb),
bewerken en waar goeie èrpels, puike kersen, en
vette, gezonde vèrkens op gedijen en wa gin duuzend
Engelsche tillegrammekes teugen kunnen houwen!

Maar as Brabaander en as boer voel ik te veul
veur ons Nederlaandje, dan da 'k alles zomaar over
m'nen kaant lot gaan en daarom he 'k m'nen gal is
uitgespouwd, deuzen keer!

Veul groeten van Trui en, as altij, gin horke minder
van oewen — toet a voe — DRÉ.

GIN krant kan 'k openslaan, gin weekblad,
of 't is van onderen tot boven Olympiade.
Alles is Olympiade!

Olympiade-koekskes, Olympiade-hoedjes en petjes
Olympiade-dassen, Olympiade-mode, Olympiade-zus,
Olympiade-zoo en ik heb nouw zoowa de Olympiade-
pip.

Eén ding is 't er vrij van gebleven: de film. Maar
da's toevallig. Da komt omda-d-onze filmmenschen
nie tot 'n akkoord konnen komen mee de Olympiade-
menschen. Da's vastgelopen.

Vastgelopen op 'n zuivere sportieve kwepsie!
Op de centen!!

Ja, amico, op de centen!
,Veur de pertretjes die de fottegraven op de Olym-
piade meugen maken motte ze zwaar schokken.

Sport!

De film is nie deurgegaan omdat er „nie genogt
geld op tafel kwam”, zee de man van 't Olympies
bestuur.

Sport!

De lol gaat er zoo wel 'n bietje-n-af, amico, vind-
ok-nie? 't Is teugeswoorig veul gemakkelijker om
den burgemeester of den menister te spreken te
krijgen, dan d'n veurzitter van 'n voetbalklup!

Sport!

En, amico, niks veur niks! As 'r 'nen voetbalmets

is waar duuzenden menschen naar toe stroomen om tweeëntwintig jonges te zien schuppen, dan brengt da duuzenden guldens op!

Waar 't blijft, wit ginmensch. Maar as g'om de huur komt van oew land, waar ze de centen bij mekare geschupt emmen, dan mot er eerst 'n bestuursvergadering en zoo komen en die is veul gewichtiger en veul moeilijker te bereiken dan 'n gemeenteraadsvergadering! Da's gin sport meer, amico. Da's zakendoen op de geraffineerste manier.

En as de sport vandaag of mergen uit de grasie gerokt, waar 't tusschen twee hokskes hard naar toe lopt, dan brik ze den nek over de centen-kwepsie.

Hollaanders en Zwitsers, emmen vijf-en-twintig-duuzend guldens in de Olympiese kas gestopt as waarborg (waarborg! waarveur?) om te meugen filmen.

Te weinig. Dan gin films!

Maar ollee dan toch, wa zijn da veur ideejen?

De wielerbanen gaan stuk veur stuk op de flesch omdat de fietsers zooveul centen motten emmen. Allemaal vanweuges de sport.

Ik was vruuger ok lid van 'n voetbalklup. Wadden 'n grasveldje van den vader van één van de lejen. Maar de koolpalen mochten nie blijven staan. Die moesen me Zondags meebrengen, in d'n grond pooten en na de mets afbreken. En as 't er is eenen deur d'n bal trapte of d'n bal aan 'nen spijker bleef hangen van de koolpalen, dan was de klup finansjeel genekt! Ik was penningmeester, maar in 't heele durp was ginnen schoenlapper te vinden, die 'n lapke op d'n bal naaide mee pekdraad of ik moes de centen veruit op tafel leggen.

Ons pertretten stongen nooit in de krant, maar me voetbalden, amico, teugen d'n dooien dood op. D'n scheidsrechter was nog nie heilig-verklaard en as-ie 'n gemeene streek uithaalde, deejen we 'm uitgeleide mee visitekortjes van de koeien, die er maar genogt waren op ons veld.

Maar sport wàs er! Me gongen veur mekaar deur 't vuur en... da waren soms heete vuurkes, amico! Keb er nog 'n paar lidteekens van. En vandaag aan den dag zou ik nouw wel 's 'n eerste klas klup willen zien voetballen teugen die Ulvenhouters van toen. Ze gingen d'rin amico, tot d'r nekharen! Ze waren in 'n ketierke tijd buiten asem en moesen weggedragen worren.

Verstaand van centen maken mee ons plezier-spul hadden me nie, maar van voetballen zooveul te meer!

Onze voetbalpolitiek zat in ons beenen.

Nie aan 'n gruune bestuurstafel mee geldmakers!

Da's, wa-d-ik deus week van de Sport te vertellen eb.

En nòg doe 'k aan sport. Mee pijl en boog.

D'n blaauwe, onze klieper van vruuger, d'n boets, onze midveur van vruuger en ik-zee-de-gek, zitten in dezelfde boogschuttersklup: Wullem Tel. Teugen dieën blaauwe is nie te schieten. Hij is dan ok al jaren „keizer”. As-ie éénen heul (16 schoten) schiet, dan schiet-ie as-ie wil, zestien rozen. Hij schiet mee z'nen pijl grif 't hartje uit arten aas op dartig meters afstaand.

Maar daar za 'k oew nog wel 's wa meer van vertellen bij 'n aandere gelegenheid. Want, amico, daar zit nog heel wa-d-in, in die boogschietterij. Veul

moeilijker as mee 'n geweer. Maar gezellig! 'n Fleschke snaps achter in oewen bilzak, (da-d-eet d'n blaauwe nèt zoo hard noodig as 'nen pijl, om 'n roos te schieten!), 'nen boog die lekker van zwaarte is, mee evenredige pijlen, kom maar af!

Maar zoo as teugeswoorig de sport opgevat wordt, amico, 't lijkt jandome wel Kunst!

Want daar ga-g-et ok aarig naar toe jong! Motte 's hooren: 'n Paar maanden gelejen was ik 's in den Haag mee m'nen zeun. De vever, Dré, ge wit well!

Nouw wou 't ongelukkig toeval dat daar 'n schilderijtentoonstelling was.

As ge wit dat et bij mijn thuis teugeswoorig geregeld schilderijtentoonstelling is, mee de „doeken” van m'nen zeun („doeken” noemt-ie die dingen. Nouw hij ee-d-in z'n leven al heel wa doeken vuil gemokt, maar ik docht nie dat da bij hem zoo lank zou duren; z'n bruurs waren er na 'n jaar af!) maar dan begrepte, as ik 's veur m'n lol uit ben, da 'k gin behoefte heb aan zukke doekententoonstellings. Maar ollee 't wàs dan zoo en — nouw motte me geleuven horre! — die doeken waren „vol” gemokt deur... geesten!

't Kwam dan hier op neer, zee me zo'nen vever, ge nim-d'-nen kwast, doe-d-oew oogen half dicht en ge ga maar veur den ezel (waar da doek op staat) zitten wachten op Maris of Mesdag of Joozep Isrels (Allemaal goed dood). Die schijnt dan zonder kloppen binnen te komen, pakt oewen pols vast en verft de schoonste dingen. Zelfs zetten ze d'ren naam d'r onder, zee-t-ie!

„En de prijzen” vroeg ik, want ik bekeek 't zaakje direct uit 'n oogpunt van zaken-doen, mee 't oog op

m'nen zeun. „Navenaant” zeet ie. „Navenaant watte?” „De naam van den geest”, zeet-ie weer! Ik gaf m'nen zeun stiekum 'nen stomp maar die snapte-d-r weer niks van. „En gaan die dingen weg”, vroeg ik aan dieën geestenwerkgever. „As koek”, zee-t-ie. Toen wiest ik genogt. Buiten gekomen zee ik: „Dré, nouw edde oew fertuin in de hand. Gij ga verhuizen naar Den Haag, (daar nemen ze die dingen) en gij wacht nie op Maris of Joosep, gij bend-alleen te spreken veur Rembraandt!”

Maar denkte dat-ie d'r aan wou? Gin kopman, amico.

Ok lees ik in de kraant, da z' in Engelaand ok bezig zijn mee die geestendoeken.

Daar ee-d-'nen schilder 'n ding gemokt dat 'm zóó mee is gevallen dat-ie nie kan geleuven da zelf gedaan te emmen. Wel had-ie 'nen „onweerstaanbaren aandrang” (om te werken wel te verstaan!).

Vruuger noemden ze da veur de kunstenèers: insperasie. En dan mokten ze altij wa moois!

Maar teugeswoorig is 't 'nen slechten tijd veur aandrang en insperasie en dus... as 't veurkomt, koom 't van de geesten.

Amico, ik schei d'r af. Ik maak 't te bont van de week en 'k ben ginnen verver, wa gij? Ontvang, as altij, veul groeten van Trui en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

IK geleuf nie, asdat er giesteren en eergiesteren éénen thuis is gebleven mee die schoone Pinksterdagen. En — veurzoo-ver ik weet op d'n oogenblik — zonder dooien afgeloopen. De kiepen nie mee gerekend, die ze mee die vuile dingen van auto's tot poeier hebben gerejen.

Hier op d'n weg was 't éénen optocht van Pinksterblommekes op de fiets, mee roodgebraande nekskes en ermkes en woeste polka-kopkes en beenen, beenen, beenen! Stoomfietsers mee Pinksterengel-tjes d'r achterop en ok weer beenen, beenen. En in m'nen slaap zie 'k nòg beenen. Allemaal op-en-neer-trappende beenen van 'nen meter lank.

Bij mijn was 'r gin deurkomen aan op den weg, van de fietsers en de auto's. De locht hong vol mee benzienedamp en as er vandaag of mergen nog 's 'n nieuwe longenziekte uitbrikt deur al die vuile autoluchtjes, dan zal me da niks verwonderen!

As 't regenachtig is, zoodat de dampen op d'èrde blijven hangen, dan is onzen weg blaauw! Keb m'n eigen laten vertellen da-d-in Londen de verkeersdienders, die op drukke punten staan te windwijzen, om de zooveul weken worren afgelost veur langen tijd omda ze anders, zoo tusschen die auto's staande, zootjes aan ge-gast worren. Wat te begriipen is, want hoe mooi die dingen er van buiten ok dikkels uitzien, z'emmen aan den achterenkant,

zoo maar 'n verduuveld stinkend asemke. 't Is zoo maar 'n vuil protje — maar ik heb liever te doen mee d'n „uitlaat” van m'n pèerd, dan van 'nen Ford of van 'n auto!

Ik ben 's mergens wisten schieten. 't Was goei weer d'r veur. Nie als te veul wind, want da's veur de boogschietterij nie verkieslijk. Dan waaien oew pijlen glad uit de richting en dan schiette grif om 'n hoekske. 'n Gèèf zonneke, zoodra ge de roos goed kon zien — 't was dik veur mekare. Onze keizer, d'n blaauwe, zooas ge wit, was op dreef as Wullem Tel zelf. Hij hee-d-n rooi mutske op z'n blaauwe test mee 'n zwart kwasje, as ie op de baan is, net 'nen ouwerwetschen Turk en as-ie dan „op schot” gerokt, amico, dan staat da rooie mutske achter in z'nen nek en dan beiert da kwasje op z'nen rug as 'n vlechtje. En nimt ie dan z'n schiethouding aan, as dan die oranje- (wij zeggen ier altij blaauwe) haren onder die rooie muts uitkomen dan is 't net 'n levend prentje uit de middeleeuwen da wa zat is. Eénen èrm gestrekt, flink mee d'n boog, die manskogte lang is, de pijl op den pees langzaam trekken mee twee vingertoppen waar de pijl tusschen zit — en da's 'nen trek van vijftien kilo's zoowa — onderwijl richten, dan oewen duim achter oew oor en de pijl bij oewen mond, dan los laten schieten langs oew vingertoppen da de vellen meegaan, dan amico, dan vliegt ie mee 'nen lichten bocht de roos in, zoo sierlijk en zoo grif of de roos van magneet is!

En as d'n blaauwe z'n heultje schiet, dan vergitte dat-ie vèrkensfokker is. Dan staat-ie daar gebeeldhouwd in d'n grond. Wemmen d'r schutters tusschen, die op baanlengte (da's 28 M.) 'n zwartgemokte ert

aan flarren schieten. Da's nog wa-d-anders as Wullem Tel z'nen appel ee? Die was teugen den blaauwe gerekend nog maar 'nen knoeiert.

In Ollaand maken ze 'r nie veul van. Daar schieten ze mee handschoenenvingerskes aan d'r vingertoppen. Da's kwijt. Ge mot oew vingertoppen even teugen d'n heeten kachelpot aanhouwen of teugen oew sigaar, dan worren ze zoo hard as zoolleer. En lot dan de pees er maar langs trekken: dan gaan d'r eerder vellekes van d'n pees af, as van oew handen. As me daar gaan schieten, amico, daar in Ollaand, dan brengen me vast de medaljes mee en — daar gaat d'n blaauwe nie mee naar toe. Die zit in 't èerste zestal. En da ga naar Roosendaal en de Hoeven en d'n Bels en zoo. Daar zitten de boogschutters die weten waar de roos persies uithangt: die de roos aan d'ren pijl emmen hangen.

Affijn, de Pinksteren zit er weer op en keb m'n eigen gin menuut verveeld!

Zoo oud as ik ben, altij he 'k me verwonderd over menschen die zeeën da ze de smoor hadden aan den Zondag. 't Zijn gewoonlijk nie van de vlugsten, amico, die da zeggen! 'nen Mensch die 'n heele week flink z'n haanden uit z'n mouwen ee gestoken of z'n harsens ee gebrùkt, die ee gatsamme wel behoefte naar 'n bietje rust! En — 'nen gezonde mensch verveel z'n eigen nie op 'nen Zondag, evenmin as op twee-Zondagen achter-mekaren. Keb m'n eigen nog nooit verveeld. Nooit van me leven. Integendeel: elke dag is vierentwintig uren te kort. En as 't er 's 'n uur is, da ge niks anders te doen het as 'n pepke te smoken en te luieren, dan is zo'n uur sjuust zoo kollesaal geschikt om oew harsepan

te laten gaan over dingen waar g'anders ginnen tijd veur het. Of de kraanten is 'n bietje na te pluizen. Die kunnen oew soms aan 't prakkizeeren brengen da g'r de kluts van kwijt zouw geraken.

Laat ik nouw toch in een van ons groote kraanten 'n heele fulliton gelezen emmen over de..., ik schaam me om 't te zeggen, — over de Heerenmode. En daar sauwelt er eene-n-over kolbertjes mee één rij knoopen en twee rijen knoopen as 'n wefke da naar 'nen man zuukt.

„Witte overhemden en boorden harmonieëren niet met de mannelijke gelaatskleur,” beweert dieën sijsjeslijmer.

Amico, wa zegde van zoo'n predukt; zou 't 'n vermomd wijf zijn?

„Onder de hoeden ziet men nog veel beiges en tinten die tusschen beige en lila in liggen.” Da zinneke staat in de rubriek Heerenmode. Zoude nie zeggen da 'k 't gehaald eb uit 'n opstelleke van de naaischool?

Dus zoover zijn me nouw gekomen in deuze dagen van de sport, da-d-onze teint 'nen rol gaat speulen in de kleur van ons hemmeke?

Mijnen teint is zoowa net as de teint van m'nen akker. Wa zou daar bij passen amico? Hemelsblaauw mee witte stipkes of zoo iets?

't Is om wee te worren.

Atleeten mee 'n Heerenmodekraantje in d'ren zak!

Toe zeg, laten ze die flaauwe kul overlaten aan de wefkes asteblijft! Ik loop al van m'n zestiende jaar af in dezelfde mode en as er ooit éenen kleermaker 't hart in z'n sallemaander eet om 'nen knoop meer of minder aan m'nen frak te zetten vanweuges

de mode, dan schup ik hèm en 't pak d'n Ulvenhoutschen weg op. Maar de Ulvenhoutsche kleermakers zijn zoo nie! Die meten oew éénen keer òp en zetten op bestelling telkens 'n pak in mekaar, waar ge net inpast. Zoo sterk as 'n plank. En as ge wa dikker ben geworren, dan mokte 'm daarop attent en dan weten ze da-d-op 't oog best veur mekaar te stopen! Mijne kleermaker arsjitekt nõuw nog naar d'n plattegrond die-ie van me gemokt eet bij m'n trouwen, vijf-en-dartig jaar gelejen en, amico, al zek 't zelf, m'n kleeren zitten aan m'n lijf geschilderd! (mee 'nen flinken kwast, wel te verstaan).

Dan de wefkes! Zoo lees ik as dat die, na 'nen wedstrijd om 't golfkampioenschap in Hutstanton ('n nest in Engeland) na d'n wedstrijd naar 't klupgebouw gongen mee 'n siegretje in d'r mondje en daar 'nen wiskie mee spuitwater bestelden veur de kouw! Kunde gij er mee oew pet bij, amico? 't Wor mijn te geleerd. Maar ik gaai langzamerhand m'n fertuin zuuken bij de wefkes, die zijn heel wa man-scher aangeleed as ons atleeten! En — zo'nen kwaaien ruil is da nog nie, want 'nen mensch is, as 't 'r op aankomt, ginnen èrepel!

Ontvang, as altij veul groeten van Trui en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

WA-d-'n zeldzaam schoon weer! As ge 's mergens vruug op d'n akker komt, dan mot oew eigen mee geweld inhouden om om nie in 'nen jubelzang uit te barsten. Dan trek ik m'n eigen aan m'nen jas, om nie op m'n haanden te gaan loopen; dan mot ik m'n eigen bedwingen, om nie over slooten en heggen te springen, want dan, amico, as die reine, die pure lentelocht zoo om oew henen golft en oew neusgaten kiedelt, dan vuulde de de koele, deur-en-deur-gezonde locht, in kouwe teugen deur oew longen trekken en dan is 't, of oew bloed 'n bad krijgt. Dan vuulde oew hart mee kloeke, steuvige kloppen onder oew boezeroen op en neer gaan en dan — dan zoude gatvernolle vergeten da ge de vijf krùskes gepasseerd bent.

Amico, amico, 't is toch zoo schoon om de natuur wakker te zien worren! Olleen al as ge 't Oosten uitkekt en ge ziet daar aan d'n gezichtender, aan d'n horizont, de zon al die pèerse, oranje en rose deken-tjes opzij schuiven om er dan in volle glorie uit op te stijgen en die wolkskes mee goud te overgieten, — kek da's olleen al van 'n pracht, waar ge mee 'nen open mond naar staat te gapen tot ie kurkdroog wordt van d'n mèrgenwind! En as ze dan hooger en hooger stijgt, as dan die kollesale gouwen plaat z'n stralen uit staat te schieten dat de tranen uit oew oogen springen, dan krijg-d-'t gevuul, da g'as 'n flauw

wefke staat te janken omdat et allemaal toch zoo snot-verdikkoppes mooi is!

En as ze dan nóg wa-d-hooger staat, as dan d'r eerste stralen pèersen gloed geven aan de vette èerde klonters, die te zweeten leggen van d'n mèrgendauw, as ze dan 't gewas begint te raken mee d'r wèrme straaltjes, dan is 't of die kleine gewaskes, mee 'n schokske wakkerschrikken. Dan knikken ze mee d'r kopke en dan gaan die kleine, dappere-blaaikes uitstaan as heele kleine handjes om toch maar zooveul meugelijk van moeder-zon op te vangen. Dan lééft alles! De onoogstelijke blommekes langst de slotskaantjes, spreien d'r witte of gele kelkske en d'n druppel daauw die er dan dikkels inleet, die glinstert as n'en edelsteen, of nog sjuuster, dan zijn die drop-pels soms net kleine, heele kleine illectrieke laampkes van 'n ert grotte, waar binnenin 'n lichtje fonkelt.

't Is 'n wonder!

En as ik dan m'n pepke aansteek, da tusschen twee hokskes zoo lekker smokt op oew nuchtere maag in die wijje ruimte, zóó lekker da ge de rook diep in-aseemt, dan vuul ik m'n eigen keizer over al die schatten op m'nen grond. Dan slieren mee die rookkronkels m'n mijneringen de hooge locht in, die zulverig te glanzen staat boven m'nen kop en dan stap ik in groote passen de akkers deur, spring over de mols-hoopen, over korte struiken, fluit 'n liedেকে en slaai er nouw en dan 'n daanspaske deurhennen, da 'k wellis denk: goed da's ze me nouw nie zien! Dan gooi ik m'n pet in de hogte, die lest in 'nen boom bleef hangen en die 'k veur me futsoen as 'nen kwajongen na kos klimmen. En toen me da lukte, toen 'k mee elken slag van m'n beenen en ermen 'nen halven meter om-

hooggong, toen ben 'k veul hooger geklommen as m'n pet hong en kon 'k heel m'n eigendom overzien, tot m'n huis toe, dat daar as 'n spulle-goedje laagst den weg lag. Net kwam Trui naar buiten, om de blinden veur de ramen weg te doen en ik kreeg warèndig 't gevoel of ik as kwajongen in d'n appelboom van menier pustoor zat en ik hiew m'nen-ase in. Want daar he'k nog steeds 'n herindering aan, van diè kracht, da-d-ik, as ik er aan denk, weer 'n kleur krijg op m'n wangen onder m'nen rug...

Da zijn zoo van die „beelden uit oew kinderjaren die ge nooit vergit.” Maar genogt, daar emmen me-'t nouw nie over!

Na 'n uurke, amico, as dan ok alle veugeltjes wakker zijn, as die d'r snaveltjes gin oogenblikke meer stilstaan, as die dan deur d'n vruugen dag 'n keeltje-n-openzetten of de locht en de boomen van huillie zijn, — as dan de zon al over 't bosch gaat schijnen, as ok in d'n kerkstoren leven begint te komen, as de kuster staat te luien veur de zes-uren-mis, dan gaai ik op huis aan, waar Trui gezùrgd heet veur 't ontbijt, waar 't persseneel om de lange tafel al te schraansen zit en te slurpen uit de spoelkommen koffie en dan deel ik de dagtaak in. Want, amico, al hè'k dan daarbuiten m'nen tijd staan te verdoen aan 't opkomen van de zon, aan 't klimmen in boomen, springen over molshoopen, — aan de blommekes en de veugeltjes, keb toch genogt gezien wat er allemaal gedaan mot worren op 't land. Waar gedund mot worren en waar gewiejd, waar uitgedaan en waar geplaant, waar de slooten motten gebaggerd en uitgediept worren veur de beesten, waar greppels gegraven veur drenking van 't laand, enzoovoorts, enzoovoorts, want stil

sta-g-et nooit op 'nen hof van ennigte beteekenis.

Gaai ik dan mee d'n gruuntenwagel op stap, dan wordt alles gedaan onder Trui d'r opzichterschap, die zelvrs 't werk verdeelt onder 't vrouwvolk veur de stallen, de melkerij en 't vee.

Gaai ik dan over d'n weg, amico, dan ruuk ik d'n bloesem van de boomen die in de tuinen en op de erven staan. Dan ruuk ik d'n meidoorn van de heggen, waar ie in trossen afhangt as klodders rijstepap en net zoo zuutig oew neus prikkelt. Dan loop ik onder 'n dak van blommentrossen die er mee duuzenden en duuzenden staan in 't nuuwe, schallende kastanje-gruun van de jonge blaren aan de steuvige stengels.

Dan, dan amico, dan, as ik in de stad koom, dan koom ik uit 'nen hemel, waar 't lekker en zacht was, rijk en schoon en veral, waar 't zoo goed was om te zijn. Dan loopen de menschen daar in de grijze, kouwe straten mee bleeke, onuitgeslapen gezichten, sufferig en haastig weg en kunde zien, hoe d'n lange, komende dag op huillie drukt as 'n straf. Ze zien niks van 't feest en de pracht van buiten; ze zien alleen 'n wijzerplaat mee stekelige wijzers die veul te dicht bij negen uur staan en... tóch nie genogt opschieten naar d'ren zin. Nimme nie kwalijk, maar da-d-is 'n helsche straf. Zukke menschen vergeten tellekes da-d-onzen lieveneer onbetaalbare schatten veur hullie op deus wèrld neer-laat en daarom worren die stadsche menschen dikkels hard en stekelig as stekelvèrkens. Weten ze persies hóe ver of ze d'r hoedje af motten zetten veur Jan, Piet of Klaas, want ze meten da mee heel d'r geweten uit naar Jan z'n centen, Piet z'n baantje en Klaas z'nen invloed. Ze zweren bij-'nen rijksdaalder, knielen veur 'n zitje op 'nen kantoor-

kruk en aanbidden Klaas z'n stem in d'n Gemeenteraad. Maar as ze éénen keer d'n zonsopgank konden zien mee rustige oogen, zonder boven die zon 't visioen te zien schijnen van 'n stinkend, duf kantoor,— as ze éénen keer de natuur wakker zagen worren, en één blommeke mee d'r oogen vertroetelden, zonder te denken aan de Jan die méér centen heet as zullie-zelf, kortom, as ze al die dingen eventjes konden vergeeten veur de geweldige en de glorievolle natuur, — amico, ze zouwen om d'r eigen lachen!

Ze zouwen zien da menier Johannes Schrapwortel mee al z'n centen en heel z'n kantoor en heel z'n pollitieke-hebben-en-houwen, oew nog nie zoo verwonderd kos laten staan as één madelieveke da 's mergens z'n kelkske openzet om het eerste zonnestraaltje te ontvangen, of as éénen daauwdrop die 'nen heelen regenboog van kleuren in z'n koele basje ee zitten!

De menschen zouwen beter worren! Vuulen da-d-et loopen onder 'n vaandel of 'n schrille vlag, mee gezichten-van-kom-maar-óp, klein kinderwerk is. Ze zouwen om d'r eigen lachen en d'r geniepige stekeltjes intrekken!

'n Veurbeeld? Asteblieft.

Van de week ontving ik 'nen brief mee vijf heel vrimde postzegels d'r op. Uit Santiago, wa volgens onzen schoolmeester, die 'k er naar gevraagd eb, heelemaal in 't zuidelijkste puntje van Zuid-Amerika leet, in den staat Sjielie. Daar woont 'nen boer, die uit de kraant, de Schager-kraant, mijn brieven leest, 'nen keleega van me dus, — en die doe-d-even 'n boekske-n-open, en stort z'n hart 's uit, over stadsche menschen. 'k Wil oew wel zeggen, amico, d'n mensch

had 't adres zóó onduidelijk geschreven, da-d-alleen te lezen was: Dré en Ulvenhout en... dat d'n brief bij mijn is gekomen langst de Berdasche kraant omdat daar ok mijn briefkes instaan en omda Breda bij Ulvenhoutleet. Da weten ze dus bij de Nederlandsche Posterijen en daar mot ik ze toch wezenlijk 'n plumpke veur geven, amico.

Maar genogt, dieë mensch is in Sjielie gaan boeren en hee toen, toen et 'm goed gong, stadsche fermilie uit Nederland laten komen. Vier maanden heet ie ze op z'nen hof d'n vollen kost gegeven veur niks! Later zijn ze van èremoei weer truggegaan naar Nederland en toen heet ie ze nog 'n paar duuzend peso gestuurd, — da zijn 'n paar duuzend rijksdaalders, amico, — en daar zijn die menschen toen mee boven-Jan gerokt!

En nouw? Nouw dieën nuuwen kameraad van me, daar in 't verre Sjielie z'n schopkes op 't droge heet en naar Nederland wil komen, nouw heet-ie van z'n fermilie 'n briefke gekregen, da ze hum nie in d'r kringen kunnen ontvangen...

Amico, wa zegde daarvan?

Is m'nen kameraad z'nen koeienmest nog nie veul te kostelijk om er die kringen mee in d'r deftige, slaperige gezichten te slingeren?

Is dieën eene Sjileensche boer nie veul meer wèerd as al die lui die deftig zijn geworren mee zijn peso's? Mee de „kringen” d'r bij!

En wezenlijk, 't is nie alleen 'nen fermen vent, 't is ok 'nen zjovejalen kèrel. „Waarde Dré,” schrijft ie, „ge bent er wel verwonderd van gewiest dat er zeuven missionarissen uit West Afrika jouw brieven lezen en oew lest geschreven emmen, maar nouw

za'k oew toch even vertellen, da-ze jouw ok in den Zuidelijksten staat van Amerika lezen!"

Is da nie vergimmes aarig, amico?

Ja jonk, 't is nie om te geleuven, maar buiten de krispedensie die ik uit alle oorden van de wêreld teugeswoorig ontvang, mot ik oew nog vertellen, dat er deuzen zomer 'n prachtig-mooi boekske zal uitkomen, vol mee ouwe briefkes van mijn! Is da nie om grotsig te worren?

Maar het ginnen vrees, amico, da'k daar last van krijg, want mijn „kringen”, — de madelievekes en de piese-bedden en de botterblommekes, de meidoorns en de kruinagels, — die zijn veul meer gewend as al da-d-ander, da stadsche gedoe. Lot da boekske maar komen, — mijn best, — as de menschen maar nie gaan denken: Dré wor boekenschrijver in plek van boer, want ditte verassereer ik oew, amico, veur gin biebeleetek mee de dikste boeken zeg ik m'nen boerenstiel ooit vaarwel. 't Goud van de zonne-opkomst, veruil ik nie veur 't klatergoud van de menschen, — en m'nen hof veur gin peleis en m'nen goeien bles veur ginnen stinkenden Ford.

En toch ben ik er nog nie!

Dinsdagavond, emmen ze mijn gezeet, dan zal er 'nen menier, deur de Radio van de K. R. O. wa van mijn en m'n briefkes vertellen. 'k Zou er zelf gin kaans veur zien, want wa-d-is daar nouw in 's hemelsnaam nog van te vertellen. Maar da'k lûsteren zal, en allemachtig goed lûsteren, om te heuren wat dieën grappenmaker te beweren heet, da geef ik 'm op 'n briefke, en as ie dingen zeet die nie waar zijn, — om 't mooi te maken b.v., — dan is ie nog nie jarig, amico. Lûsterde mee?

Amico, ik scheid d'r af. As ik aan d'n gank blijf,
ga-g-et op „geuren” lijken en... da laat ik over
aan d'n blossom en d'n meidoorn! —

Veul groeten van Trui, en as altij, gin horke minder
van oewen — toet a voe — DRÉ.

Guilie meug wel blij zijn dat er 'n Olimpiade is, want hoe of g' anders oew kraanten allemaal vol moes maken buiten de advertensiekes, is mijn 'n raadsel!

Want, amico, zeggen zoo 't is, d'r is nie veul nieuws.

De komkommertijd in 't krantenvak is van 't jaar wel vroeg: 'nen komkommertijd zonder komkommers, zooas 't ok zomer is zonder strooienhoedjes: zooas me tillefeneeren zonder draad; sommigen d'r eigen aankleejen zonder kleeren, anderen koopen zonder te betalen — en... gij dus oew eigen troosten kunt in de mode te zijn nouw ge'n volle kraant nuws mot geven zonder nuws! Wa-d-ik ok mot doen.

Maar ollee dan, de zomer is gekomen. En ge mot al 'nen grooten oorwùrm zijn, om nouw nog te foeteren. 't Is waar, wij emmen nog nie veurdeelig geboerd van 't jaar, maar 't is op andere plaatsen nog veul erger. 't Hee zelfs giesterennacht in de omstreken van Hamburg nog gevrozen da-d-et-allemaal klapte. Veur 'n muljoen gouwen marken is er naar de knoppen. d'Erepels, de èrebeesjes en de tematen emmen 'n opduvel gekregen, da-ze mee zwarte blaaikes op 't laand staan. As ge zo'n opsallemaander krijgt, amico, in oew bedrijf, dan is oew jaar naar de knoppen. Dan bende ingemokt, zooas de voetballers zeggen.

Ja, amico, ik spreek teugeswoordig enkel in voet-

baltermen. As Trui me veur de voeten lopt, dan zeg ik: „Trui, ge sta-d-afsaait.” 's Middags om twaalf uren, dan is 't hier haav taaim! 't Ga-d-ier eelemaal op z'n Olimpies, balleve 't kussen, zoover zullen wij 't hier nie brengen. As in Amsterdam zo'nen Oeroekweejer 'nen kool ee gemokt, dan wordt-ie deur de rest afgekust, da-'t et allemaal smakt. En ik beloof oew, amico, daar zitten 'n paar rasechte negers tuschen, as die oew 'n kuske geven mee d'r dikke lippen, dan bende meteen gewasschen en gekamd! De atleeten uit 't Land van Moeselinie zijn al nèt zoo.

Ik mot oew zeggen, as ze mijn veur hadden, dan waren ze nog nie gelukkig. Ik kuste ze terug mee d'n teut van m'nen klomp op 'n heel eigenaardige plak.

De wefkes rooken en pruimen zware B. Z. K. en de mannen mee spierballen lekken mekaar af..

'k Kan d'r niebij, ikke!

't Schijnt dat die Oeroekweezen er nog andere wijvenstreken op nahouwen ok. Alle speulers klagen d'rover — de onzen ok — da ze geniepige streken toepassen, die ge laangst de lijn nie kun zien. Ze schuppen zoo net langst oew enkels af, da-d-oew voeten tintelen of ze onder illektrieken stroom staan. Da-d-emmen ze gisteren mee de Duitschers ok uit willen halen en die emmen daar toen op z'n Ulvenhoutsch rejaal op geantwoord.

Mee 't gevolg dat de Tillegraaf, van leer is getrokken, of 't weer oorlog was en schreef: „vernieuwde volkenhaat” (tusschen de Tillegraaf en Deutschland zeker? Maar da's heelemaal gin nuuwke!)

Die jongens op 't veld worren gek gemokt deur 't publiek en 't publiek is stapel-krankzinnig gemokt

deur de pers! Laten me da maar afspreken, amico. Want de kraanten zijn veur 'nen ouweren mensch, die nie vatbaar meer is veur zulke sport, ongenietbaar.

En de olimpiese geest, waar ze 't allemaal zoo kollesaal druk over emmen, de geest van kammeraadschappelijkheid tusschen gezonde menschen, da's 'nen geest van kletserij en stiekeme haat as in 'n ouw-wefkes-huis!

Wel bedankt, dan speul ik liever 'n potje kien, maar da's deur d'n Menister verbojen...

Wij meugen nie meer kienen omdat daar wel 's 'n paar gulden mee verspuld wier. Maar tachtig gulden neerleggen veur 'nen voetbalwedstrijd te kunnen zien, mag wel, en daar gaan de Menisters zellevers naar toe!

Neeë, amico, de wereld hobbelt uit z'nen koers. Zoolank as de sporteer zoo hoog aangeslagen wordt, zoo lang is 't mee de eer in 't algemeen maar slecht gesteld. Ik had van de Olimpiade 'n heel ander gedacht, veur ze d'r was.

En ze meugen 't ons Koningin zo'n bietje kwalijk genomen emmen omda Ze de Olimpiade nie geopend heet, — achteraf blijkt dat da gin koninklijk werk is! 't Gaat daar te veul om de knickers en te weinig om 't spel, zooas 't mee alle sport teugeswoordig gesteld is. En dan is 't kepot, amico, finaal. 't Spet me, nouw ik ok is wa van de Olimpiade wou zeggen, da'k 't nie anders kan doen, maar ge vraag me tenslotte nie naar leugens, ee?

En as 't er weer 's zo'n ding gehouwen wordt over vier jaren, dan motte ze da maar doen in Rusland bij de Bolsjewieken, of in China. Maar nie in

'n vreedzaam land. In China meugen z'r waarschijnlijk 'n paar kenonnekes en mieterenjeurs bij gebruiken, dan is-'t ie eeemaal veur d'n bakker.

't Gaat er bij ons op de schietbaan heel wa lolliger naar toe. Wij schieten veur ons eigen plezier en nie veur de lui die dure antree-kortjes emmen gekocht. As 't er bij ons 's éénen 'nen slechten dag heet, zoodat-ie de roos veur 'nen verhuishwagen aanziet, dan emmen de grotste lol onder mekaar en dan sta-de nie veur schandaal, omdat er 'nen kraantenschrijver in de buurt is die oew doen-en-laten wereldkundig perbeert-te maken. En as d'n blaauwe nog veul beter schoot dan ie al doet (wa-d-onmeugelijk is!), dan was ie daar al evenmin grotsig op as nouw, omda z'm toch nie in de kraant zetten mee z'n blaauwe test. Maar às z'm d'r nog 's inzetten, amico, deuzen Ulvenhoutschen Wullem Tel, dan belooft ik oew da zijn pertretje 'n goei middel zal zijn veur veul moeders, om d'r stoute kinderen mee bang te maken!

't Is toch zo'nen lillekerd.

Maar schieten! Schieten! Hij schiet elken Ginne-raal de streepen uit z'n broek — en meschient nog veul meer... En om weer trug te komen op die kraanten mee d'r gezeever over de sport, daar zou 'k oew willen vragen: Hedde wel 's gehoord van Willem Heijdt? Dieë mensch is mee d'n Pinksteren gestorven en nouw leesde van 'm. Van z'n vak was ie vischboer en veur z'n liefhebberij deed ie in z'nen vrijen tijd aan meziek. En nouw ie dood is, nouw komen ze 'r veur uit, dat dezen vischboer meer meziek had zitten in z'nen pink die naar zoute hëring ruukte, dan veul bekende meziekers, die beter in visch konden doen, aan heel d'r korpus.

Nog sterker.

De gewijde meziek die Wullem ee gekompeneerd is van zo'nen geweldigen aard, da z'm vandaag nog maar half kunnen waardeeren!

Ge mot da nie uitvlakken, amico! Harsens te hebben om de schoonste Missen te kompeneeren, die zóó ver veruit zijn in d'r samenstelling, da ze vandaag nie uitgevoerd kunnen worren naar behooren — en dan visch af te motte wegen veur oew klaanten, die op oew neer zien omda-d-oew vingers mee klieven en sneejen heelemaal nie op „piano-vingers” lijken. Wullem Heydt mot wel van 'n natuur gewiest zijn, die zóó boven het hedendaagsche menschdom uitstak dat ie bijna 'nen heilige mot zijn gewiest.

In ieder geval zal ie wel 'n handbridte boven 'nen Zuid-Amerikaanschen neger uitgestoken emmen, die wereldberoemd is omdat-ie... voetballen kan!

Vraag 's wie Heydt was?

Vraag 's wie Andrade is?

Ik ben maar 'nen boer, amico, maar laat ik oew zeggen as ik daarbij denk dan staa ik op barsten.

Over vijftig jaar zal 't veur 'n groote beroemdheid 'n eer zijn as z'n uitvaart gezongen wordt mee 'n Mis van Heydt.

Heydt zelf is begraven as... vischboer! De ingewikkelde stadhuiswoorden die ze nodig emmen om Wullem z'n kunst uit te leggen, zou Wullem zelf nie kunnen lezen, — maar meziek kompeneeren om ons op te voeren tot de hemelsche gedachten, kek, daar had Wullem kabeljauw van gegeten. Er zullen er nog genogt zijn, die heel d'r leven kunnen bestaan en toegejuicht worren, mee de maat te slaan

bij Heydt's meziek. Wullem, rust in vrede — da meen ik of ge m'n eigen bruur was.

En nog 'nen dooien Nederlaander, amico, daar mot ik 't over emmen; 'nen verver, zo as-t-er nie veul gewiest zijn. Eenen die hier in de konterijen thuis hoorde: Vincent van Gogh. Die is op d'n oogenblik vijf en zeuventig jaren gelejen geboren.

Hij is er al ruim veertig van dood. Van den èremoei, in Parijs gestorven. En nouw, nà veertig jaren dood te zijn, schrijven de kranten in Oostenrijk dat de menschheid vandaag pas de geweldige be-teekenis van Vincente veur de Europeesche schil-derkunst beginnen te snappen.

Ge zouw wezenlijk veur oew lol gaan verven!

Ze laten oew eerst van den honger doodgaan en as er dan van oew botjes gin beentje meer over is, dan beginnen ze oew te snappen in 't... Buiten-land!!

Wel gatsamme-nog-toe, emmen wij dan zoveul beroemdheden, da me ze rustig overlaten aan 't Bui-tenland? De Buitenlaandsche zjoernalisten emmen hier gehaald om te geuren mee de bollekes kèès uit Alkmaar en de koeien in Friesland en de steenkolen in Limburg en de blommekes in Ollaand — maar in Weenen motten ze 'n tentoonstelling in mekaar schroeven om Vincent te herdenken op z'nen vijfen-zeuventigsten verjaardag!

Wij zelvvers emmen 't te druk om de kraanten vol te schrijven mee 't schot van Petrone, 't kiepen van Mazali, de kleur van Andrade, de petretjes van Kalb, Stoelfout en andere buitenlaandsche sport-jongens mee veul vlegelmanieren!

Amico, we weten persies wa Mazali graag lust,

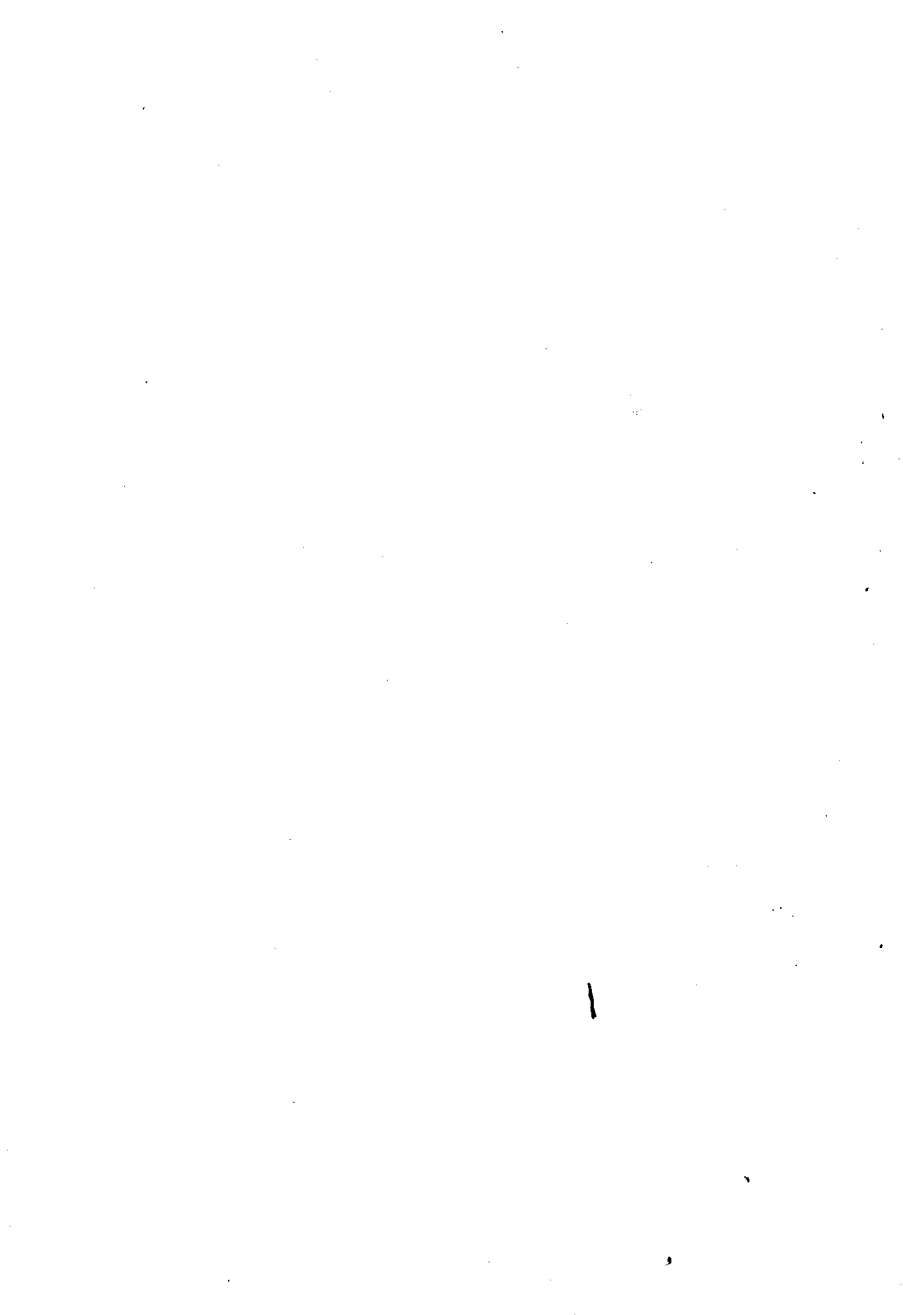
hoe Fernandez lacht, hoe Cea z'n meske hiet, welk merk siegretjes Nasazzi rokt, maar in Weenen weten ze, da-d-op 't oogenblik 't tijdstip er is om onzen Vincent van Goch te eeren! — En best kans, amico, da Vincent van heel z'n leven gin kooltje gemokt heet! En Wullem Heydt meschient nooit heet gehinkstapsprongen...

Kom, ik schei d'r maar af. 't Helpt toch allemaal gin bal of g' oew eigen al duuvelsch mokt!

Veul groeten van Trui en as altij, gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

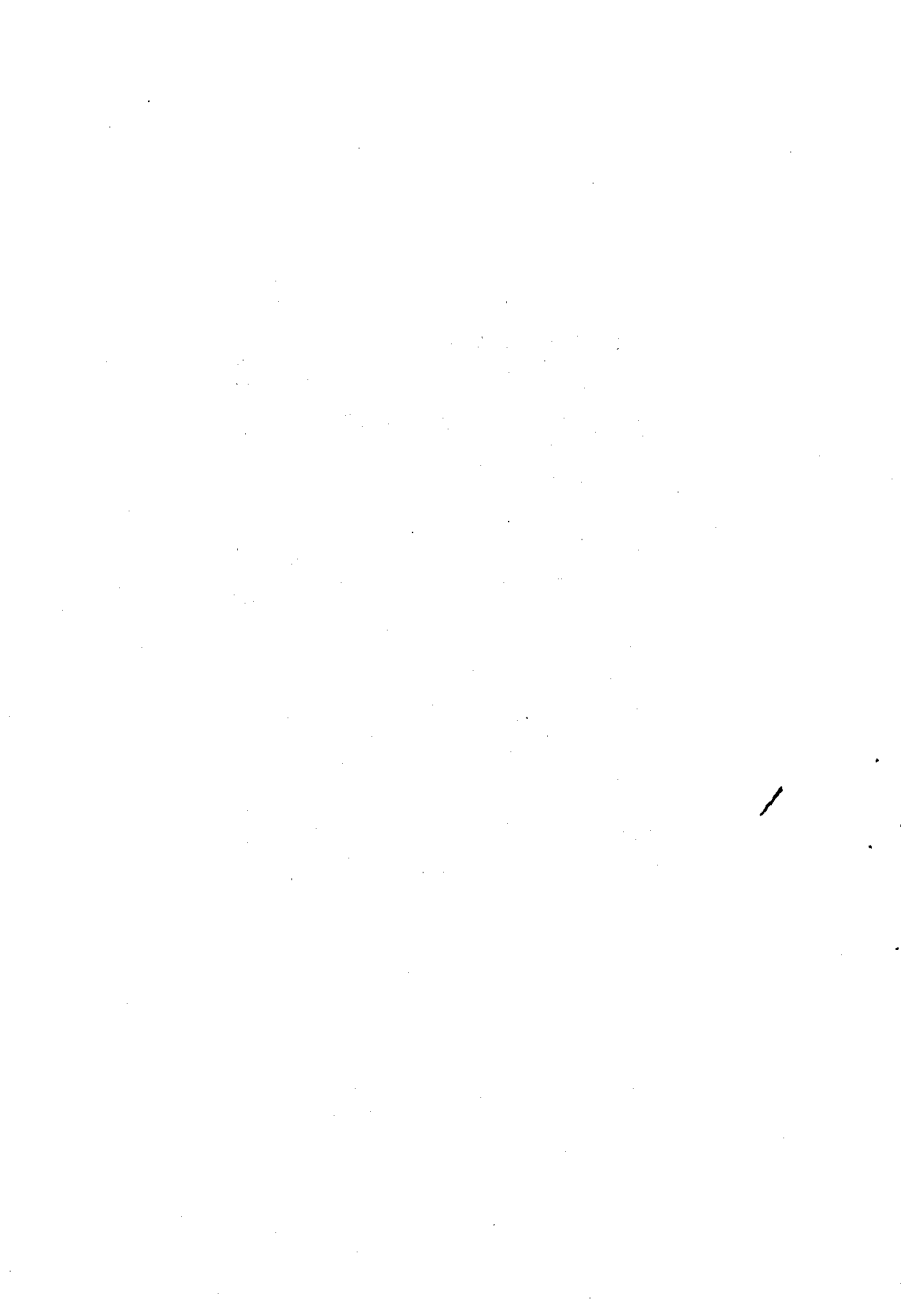

ZOMER

HET ziet 'r veur de vekansiegangers nie te best uit op d'n oogenblik. Nie te best? Laat 'k maar zeggen, zoas 't is: 't ziet er bekaaid uit! Maar 't is veur iedereen zomaar 'nen belabberden tijd mee deuzen zomer. 't Beste, wa'k ervan zeggen kan: deuzen zomer is nie zoo streng as d'n gepasseerden winter. M'n pomp is nog nie bevroren gewiest, maar da's dan ok net alles! En nog emmen nie te klagen, amico. Nog motten wij boeren kontent zijn. Want ge mot al 'n heele groote neetoor zijn as boer, om nie te willen erkennen, da me toch veur 't grotste deel aan ons centen komen. Teugeswoorig, mee de veilingen, wordt alles op prijs gezet en de stadsmenschen zijn er 't ergste mee gekuld. Zijn d'èrepels bij mijn slecht, dan zijn ze bij m'nen buur gin horke beter. De menschen motten èrepels emmen dus — ze koopen ze! En valt d'n oogst teugen, zoowel in 't fruit as in de gruintes, dan is de boel navenaant zooveul duurder. Maar daarom is 't nog nie zoo lollig. As ik mee m'nen gruintenwagel op stap gaai, zie 'k onderwege veul liever tevrejen dan zure gezichten van m'n klaanten. In 't eerste geval verdien ik meer en m'n klaanten krijgen spullen veur d'r geld, in 't tweede geval verdien ik minder en vuul ik, da ze denken van me: „afzetter”. Och man, as de meid of mevrouw vruuger 'nen kop èrepels van me moest emmen of 'nen „slijkschen” kop of

'nen halven kop, dan was 't in alle drie de gevallen tòch 'nen kop. Wa kon mijn 'nen kop èrepels bommen van 'n paar centen. Nouw ga-g-et per gewicht en meten me net zoo sjekuur as n'en appeteeker. Nog sjekuurder eigenlijk, want as 'nen appeteeker nie sjuust weegt, dan waagt ie er 'n ander aan en as ik nie sjuust weeg, m'n eigen... want ik zou 'nen huichelèèr zijn, as ik 't verblomde, 't hemd is dan toch nog altij maar naarder dan d'n rok, wa-gij? Maar zoo is er de aarigheid toch af, ziede. As ik vruuger thuiskwam mee m'nen wagel en mee Trui de centen optelde en afrekende, dan ha'k altij nog 'n gezellig kletserijke of 'n bodschap van de klaanten. Daar was 'n kleintje geboren, dáár was mevrouw ziek, dáár moesen ze eieren of kèès emmen, dáár ha 'k 'n kommeke koffie g'ad, omda menier jarig was, dáár weer 'n sigaar, omda'k 's naar 't tuintje had gekeken en m'n adviezen gegeven; kortom, da was 'n gezellig uurke veur Trui en mijn en we sproken over ons klaanten, of 't allemaal femielje was van ons. As 'r 'nen brak z'n kemunie moes doen, gaf Trui 'n schoon kerkboekske mee, of 'nen zulveren paternoster in 'n doske; was er 'nen brak geboren, — 'n haantje of 'n kenijntje, en zoo was er altij wa plezierigs en gezelligs te karweien! Maar nouw? In de lichtjes van die vrouwenoogskes sta-g-et woord „afzetter” duidelijk te lezen, terwijl 't vruuger Dré-veur-en-na was. Alle aardigheid is er teugeswoorig af. As 'k thuiskom, tel ik in m'n eentje even de centen na, leg ze in de kast, verkleee m'n eigen weer veur 't laand, schenk zelf 'n bakske koffie in, want Trui komt er niemeer veur van d'r werk af, omda 'k toch niks anders te vertellen heb as sjagrijnigheid en ik gaai

aan den slag. Da's de veruitgank in de wèrld! De menschen leven niemeer mee en veur mekaar, maar allemaal op 'r eigen mee 'nen wrok in d'r lijf teugen de aandere, waar ze nie bovenuit kunnen steken. Me betalen mekare mee wa geld en denken weer van mekaar af te zijn, terwijl er gin kouwer, gin harteloozer en gin ondankbaarder loon is veur oewen arbeid as olleinig wa kwartjes en dubbeltjes. 'nen Mensch wil ok wel 's 'n hartelijk woord en da's veul meer wèerd, amico. Lest was'r 'n paar vijf en twintig jaar getrouwd. De meid had me da verteld, omda 'k merkte, dat er wa besonders gaande was. Blommen veur de raam mee visietekortjes eraan en de meid zee: „goeiemorgen Dré.” Die was dus ok zo'n bietje vijf en twintig jaar getrouwd, want anders doe ze ginnen bek open. Toen 'k thuiskwam, hè 'k 'n mandje opgetuigd mee wa gruun en 't volgelajen mee 't schoonste fruit, da'k vinden kon. 'k Gong 't zellevers brengen en onderwege vuulde ik m'n eigen weer zo'n bietje in den ouwen tijd. Amico, keb er nooit iets van geheurd: gin vriendelijkwoordje! Zemmen 't opgevat as: dieë afzetter schijn nog al wa-d-aan ons te verdienen. Da's hard. 'k Had et gelukkig op m'n eigen houtje gedaan en niks ervan teugen Trui gezeet, anders ha'k er nog meer sjagrijnigheid van g'ad!

'n Paar dagen gelejen — 'nen mensch wil z'n hart wel 's luchten — vertelde ik zoo 't een en ander aan onzen pastoor. Daar ben 'k goed mee, heel goed mee. Ok al 'nen mensch, zo'n bietje op jaren.

„Och Dré,” zeet-ie, „ik ondervind eigenlijk 'tzelfde. Vruuger was ik 'n lid van de femielje, net as gij en nouw, nouw ben 'k zo'n bietje 'nen gast, die beleefd

behaandeld wordt; ik durf soms gin aalmoeske veur m'n èrmen te vragen. Maar ge mot maar denken," zeet-ie, „wij emmen tenminste da nog veur op al die jonkheid, wij emmen 't goeie tenminste ok meegemokt en zullie weten nie wa-d-et leven wèerd kan zijn. Wemmen dus, as menschen van d'n ouwen stempel, ons herindingen, die veul schoonder zijn as de teugeswoorige werkelijkheid!"

En gift 'm 's ongelijk? 't Is de volle waarheid. Nouw motte nie denken: wa's dieë Dré aan 't ouwevrouwen — zou 'r den ouwen dag inkomen; ik vertel oew da zoo maar 's om oew op de hogte te stellen van alles in ons bedrijf. Keb oew er al heel veul van verteld en ik kan d'r mee mijn ondervinding van 'n halve eeuw boeken over vol schrijven, maar 'k laat ginnen duuvel op m'n hart smoren! Ge mag 't weten, zooas 't is en wa'k oew nouw geschreven eb, da's 'n onderdeel uit den omgank mee de menschen, wa-d-ok ons vak meebrengt. En dan geuleuf ik, amico, asdat er op dà punt in ons vak veul overeenkomst zit mee alle aandere ambachten! Van avvekaat tot opperman toe.

Binnenkort komt de femielje van den kunstschilder weer op vekansie hier. Dré, Louise, Dré-ke en Truike. 't Zal er weer spannen en zeker za'k oew er wa van schrijven. De kleine Dré ee-g-et bezoek al aangekondigd mee 'n briefke. Zo'n briefke van dieën brak ziet er net uit as-ie zelvvers is. Kort, zakelijk, hartelijk en verfomfaaid. Hij schreef:

„Lieve Oopa, ik koom over 14 dagen weer bij u. Dan begint de vakansie gelukkig weer! Ik heb nu een jufvrouw op school en verlang ik erg naar de vakansie oopa. Zei is nog erger als de veldwagter

van Ulvenhout! Veel groeten aan Oopoe van mijn, Vader en Moeder en Trui. Die komen ook mee. Dré.”

Wa-zeg-d-er van, amico? Ok al ginnen feemenist! En 't ziet er uit! Hij drukt nog al hard op z'n pen, want hij ee-d-n paar klauwkes zoo sterk as 'nen jongen boer. En toen ee-g-et 'm zeker te lank geduurd eer 't gedroogd was, en ee-t-ie z'n vingers gebruikt als vloeipepier, zooda z'n briefke méér 'n staaltje is van vingerafdrukken veur de pliesie dan van kallegrafie. 't Is 'n boske om op te freten.

Amico, ik schei d'r af. Ontvang veul groeten van Trui en as altij gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

ME zaten 'n dag of acht gelejen 'saves ons kraantje te lezen, achter op d'n erf toen Trui ineens zee: „daar in Amerika vallen ze mee hoopkes dood van de wèrmte.” „Daar krijgen wij ok 'n scheut van Trui,” veurspelde ik, „want alles wa z'in Amerika hebben, krijgen wij gemeenlijk ok, b'alleve de dollars.” En da 'k 't gerajen eb, amico, da zullen me d'r weinig teugenspreken. Ik kan 't zweet nie bijgedweild krijgen. Mee straaltjes, man! Maar me klagen nie, horre, want laat ik oew zeggen, op de lange baan is er niks zoo goed veur 't rijpen van de boel buiten, as zonnewèrmte. En daar loop 't toch maar over, wa gij? As er nouw over ennigte dagen 'n malsch buike regen wil vallen, wel amico, dan vallen er dubbeltjes uit de locht! Dan staat de gruunte, in één uur zoo recht en parmantig en sappig as 'n gezonde boerenmeid van achttien jaar. Om in te bijten. (In da gruun tenminste!) Laat 't dus maar 'n bietje zomeren. Lot de zon alles wa nie dugt veur 'nen mensch en 't dier maar lekker kepot braanden. Ge kunt dan overdag, veral op d' akkers, wel zoo'n bietje uit oew broek smelten, maar 's aves man, as de zon hier achter de bosschen aan 't wegzinken is, — as dan de koelte over de weilanden komt varen mee de geuren van de sparreboomen, as ge dan zo'n tochje vuult streelen onder de klep van oew pet, oehm! jongejonge, wa kan dan 'n pintje

bier uit de koele kruik, die heel d'n dag in d'n waterput ee gehangen, lekker smaken. Ge vuult 't dan heelemaal tot op d'n bojem van oew maag loopen en lekte 't schuim van oew lippen af, as 'n poes die 'n lekker brokske spek ee gegapt. En veur 't eerst van heel den dag smokt dan 'n pepke tabak weer lekker en as ge dan wit, dat daar in oew omgeving op oewen eigen grond dubbeltjes staan te groeien aan de planten en struiken en 't gewas, nouw amico, dan he'k al z'n leven nog gin menuutje spijt g'ad da me vader mijn op 'nen goeijen dag gezeet eet: „Dré, ge ben nouw twaalf jaren, g'et nouw laank genogt op school gewiest, nouw, gaan me jouw is wa leeren waar ge wa-d-aan het! Schiet dieën blaauwen kiel aan, nimt d'n kruiwagel en mee naar d'n akker, jong!” Zoo wier ik boer, amico, en 'k ben er d'n ouwen Dré steeds dankbaar veur gewiest! Maar om op die kraantenlezerij terug te komen daar achter op d'n erf, daar za'k oew nog wa meer van vertellen. Daar hè'k wa mee beleefd. Want ze weten me teugeswoorig wel te vinden, da mo'k zeggen! En as ze 't nie weten, dan sturen ze de boel maar naar d'n Hoofdriddekteur en die doet de rest wel! En da was allemaal nog niks as tenminste dieë galipaap van 'n Trui overal uitbleef mee d'r drupneus. Maar daar kan niks binnenkomen, of z'ee-g-et al eerder in de gaten, as ik. Ze is veur 'nen Sjerlok Hollemes in de wieg geleed. Ze ruuk 't gewoon! 'n Hondenneus ee ze. (Daarom is die zeker altij nat!)

Maar om op de zaak zellevers te komen: 'nen vriendelijke pisang stuurde me deus week 'n kraant. De Nuuwe Venlosche. Van gin kwaad bewust, leg ik da blad op 't kastje, mee de bedoeling 't s' avonds

's te lezen. En toen 'k dan 's avonds de kranten op gaai slaan, m'n pepke stopte en begon aan den gemeenteraad en een van de Raadslejen d'n burge-meester uit zou gaan schellen, zee Trui:

„Lees ditte, da's gezonde kost en knoop 't in oew ooren, anders zijn 't pèrels veur de zwijnen.”

Nouw, ge begrept, op zo'n vriendelijk verzoek lag ik d'n gemeenteraad zoolank onder m'n zitvlak en nam Trui's kraant op. Was 't sappretjèn de Nuuwe Venloower. Had ze me die weer gewoon onder m'n fikken weggepalmd. 'k Zee:

„Trui, doet da nouw toch niemeer asteblijft. Wa veur mijn gebrocht wordt mee de post, blijfde gij daar nouw toch mee oew veurpooten af, m'n engeltje!”

„Alles wa-d-ier binnenkomt”, antwoordde 't engel-tje, „is net zoo goed veur mijn as voor jouw, al staat er honderd-duuzend keer Dré op. Of bende bang dat er soms dingeskes in huis komen (toen wier ze vuil) die gin daglicht meugen zien? Dan bende ge-waarschouwd, lilleke Blaauwbaard! Ik heb dezelfde rechten as gij, ge ben gin horke meer as ikke, al denkte da!”

Toen gong me 'n licht op.

Ik docht: die ee wa gelezen, da nie veur haar be-stemd is gewiest en jawel! Daar stong et: „Het Boeren-gezin.

Onontbeerlijk is de vrouw als hulp in het bedrijf”.

En dierekt mee grof geschut: „Waar een goede boerin in het gezin werkt, groeit het spek aan den balk.” Ik schoot in m'nen lach.

„Ja, erg belachelijk ee?” treiterde Trui.

„En of”, zee ik. „As 'k jouw aan d'n balk hang,

zal niemand eraan twifelen dat er tweehonderd pond verkensvleesch aan hangt!"

En alles hadden ze 'r bijgehaald, tot Salomon toe! „Een wakkere vrouw”, mot Salomon gezeed emmen, „overtreft aan waarde een karbonkelsteen.” 'k Mot zeggen, aan wakkerheid mekeer 't Trui nie en zoo ben 'k er achter gekomen da 'k 'nen kolle-salen karbonkel in m'n huis heb. „Een luie boerin is een zeldzaamheid”, zeg et artiekel verder en — da's waar! 't Mot gezeet zijn, onze wijven werken van den vruugen mèrgen tot den laten avond! Maar ik geleuf ok nie, dat er éenen keleega van me te vinden is, die er genoeg mee zou nemen, as z'nen karbonkel 'm kwam vertellen, da ze zoo de pee had aan borden en kommekes wasschen, of schrobben en schuren, of koken en braaien, of knopen aanzetten en sokken stoppen, of nog duuzenderlei dingeskes meer die de stadsche wefkes teugeswoorig, platweg gezeed, vertrappen! Ik zie Trui al mee 'nen wandelstok en 'n siegretje in d'ren mond en rokskes tot even over d'r middel en afgeknipte haar naar me toekomen en zeggen: „Dré, ik gaai vanavond 'n bietje kegelen, ge hoef nie veur mijn op te blijven en zurgt dat er 'n botrammeke klaar staat mee 'n glas melk as 'k thuiskoom.” Goeie-mèrgen, ik mokte van m'nen karbonkel net zoolief gestampt glas!

Maar da doen ons vrouwen nie, amico. Die emmen, bij al d'r brutaliteit te veul plichtsgevuul.

„Daarom is de beste uitzet eener boerendochter haar degelijke werkkraft”, staat er verders gedrukt. „Ja, de boerin eigent zich vaak op alle bedrijfsgebied zoo veelomvattende kennis toe, dat niet zelden

bij vroegtijdigen dood haars mans, zij met behulp van een verstandigen, werkzamen meesterknecht het geheele bedrijf zoo voortreffelijk en met succes voert, dat hare prestaties algemeene erkenning en bewondering afdwingen."

't Is de waarheid, amico. Keb oew ok meermalen geschreven, da 'k Trui dikkels benoem as Menister van Landbouw ad interum en keb oew nog nooit geschreven, da ze de boel dan in de wèèr gestuurd had! Welke menister kan d'r da nàzeggen? 'n Vèrken oppassen lap z'm beter as ik. As Trui 't beesje opgift, hoof ik 'r ginnen veearts meer bij te halen, — dan gà-g-et kepot, hoe dan ok. Melken? Ginnen stofzuiger, die teugen haar òp kan! Nouw staat er in de kraant da ze nooit es 'n plezierke, 'n uitstapke emmen. Da's overdreven.

Zondag nog he'k de sjees ingespannen, 't pèèrd prachtig geroskamd, mooie blokskes om z'nen stèèrt henen geborsteld; 't tuig opgepoetst da ge 'r oew haar in kon kàmmen as ge ginnen kalekop had, 'n blommeke aan de zweep gedraaid mee 'n ijzerdraaike; kortom de spullen zagen d'r uit as nuuw. Trui sprong in d'ren zwartzijjen jurk, dee-d'r goud aan, zette d'r gesteven kanten pet op en zag er uit om deur 'n ringeske te halen. Ikke dieto en zoo zijn me gerejen naar stad, waar 'nen schoonen missie-optocht deurtrok. Tien praalwagens mee biskoppen, (nagemokte hoor) engeltjes (echte!) misjenarisen, groepen van de heele wèrld en meziek. Honderd man pèèrdevolk en vijfhonderd man voetvolk! 't Was 'n schoon en plechtig gezicht. Heel Berda was uitgelopen. En toen de stoet uit mekare gong, toen hè 'k gelachen, amico, gelachen, da 'k er wa

van kreeg. Da was nouw 'n Brabaantsch tafreeltje zoo wasch-echt en zoo kitsig, da 'k wouw da ge-'t gezien had. De meziek trok speulende naar huis. 'nen Gèven marsch, da snapte. As 'nen Brabaantschen meziekant 'nen heelen middag langzame meziek ee motte blazen, dan haalt ie later de schaaï in dat de damp uit z'nen hoorn slaat. En toen de meziek zóó d'r best dee, toen huppelden de engeltjes mee d'r lange witte hemden en vleugeltjes, onder d'n erm d'r achter en gaven 'm katoen: „van je hela hola outer d'n moed maar in!” Zooas ik oew zeg, dat was 'n Berdaasch, 'n Brabaantsch tafreel om oewen buik vast te houwen. 'k Moes Trui dan ok uit laten stappen om in 'n kefee te gaan ge-snapme-wellen.

Maar daar ga-g-et nouw allemaal nie over, 't ga-d-om de boerin en... 't is dan wel in verkeerde handen gekomen, maar die kraant had schoon gelijk. 'n Flinke, pootige boerin op d'n hof, is zooveul as d'n motor in 'n automebiel en d'n boer de sjoofeur die 'm rijdt.

Amico, tot de volgende week.

Ontvang veul groeten van m'nen karbonkel en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

DOOI et bij jullie ok zoo, amico? Hier is 't kollesaal. 'n Dag of tien gelejen hadden me nog geregeld nachtvorsjes, maar nouw is 't op m'nen erf, onder d'n perelèer om dood te gaan.

Maar ik klaag nie, horre, — lot 't maar zomeren. Gin goud zoo goed veur 't gewas en 't fruit as wa zonnehitte. Zelfs m'n ouwe Trui knapt er van op! D'ren druppel is gladweg verdámp't. Weggestoomd. De verkens leggen mee lodderoogen, as 'nen schelvisch-op-'t-droge in 'n beschauwd plekske van d'r hok te soezen en zijn gewoonweg te lui da ze freten. Menigeen die rentenier is van z'n ambacht, kan van die krulstèerten nog leeren lanterfaanten!

De kiepen die tieren nog 't beste, wilde da ge-
leuven? 's Mergens dan maken ze 'n herrie of ze de
man 'n dozijn eiers emmen geleed. Maar 's middags
graven ze d'r eigen alverwege in 't zand en laten
'n half wit gordijntje over d'r oogen zakken, waar ze
onderdeur zitten te kijken as 'n ouw wefke achter
de horrekes. En d'n haan zit op d'n mesthoop as 'nen
koning op z'nen troon en houw z'n onderdanen, daar
ver benejen 'm, mee z'n ouweheeren-oogen in de
gaten. Komt er 'n duif op d'n mesthoop, dan krijgt-ie
'n schokske in z'nen nek van ingehouwen en trotsche
woede. En da's om oewen buik vast te houwen,
amico, maar dan staat ie op mee 'n gebaar of die
duif lucht is. Maar ondertusschen slaat-ie z'n vleu-

gels zoo „toevallig” uit, net ’nen mensch die z’n eigen ’s lui uitrekt en perbeert ie da duifke zoo toevallig ’n opsallemaander te geven. ’n Branie as dieën haan heet, da’s nie te beschrijven. Hij mot van de demokrassie niks emmen. Ondanks z’nen rooien baard, amico. De koeien in de wei leggen mee d’reen plumoo de vliegen als maar weg te slaan en as ze da nie deeën, zoude denken da ze dood waren. Want overigens zit ’r gin beweging en gin leven in, terwijl d’r groote, triestige oogen net zoo troosteloos in de wereld kijken as die van ’n weduw-vrouwke da pas d’reen baas kwijt is.

Nou en dan staan ze op en gaan in d’n sloot staan, tot d’reen buik toe dikkels. Da’s ’n schoon gezicht, amico! Net ’n schilderij uit ’t museum.

En m’n perdje in d’n stal da-d-hinnekt nouw en dan net of z’m kiedelen — en zoo witte nouw hoe of wij ’t op d’n hof allemaal stellen mee deuze zomer-sche dagen.

En as g’er zoo de kraanten op naleest, dan is ’t in heel de wereld zoo wèrm. Zelfs geleuf ik, dat daar in ’t hooge Noorden, Nobile ’t benaauwd mot emmen... Die hee-d-op ’t ijs z’n gat gebrand en zit nouw op de blaren.

Maar wel schijnt de hitte in de menschen d’reen bol te speulen.

As ik zoo mee Trui ’s avonds achter ’t huis op d’n erf de kraant zit te lezen, mee m’n kouw gloske bier, dan doe me samen van alderleie nuuws op en dan is ’t soms nèt, of de heele wereld ’n groot tooneel is, waar ze de krankzinnigste dingen speulen en Ulvenhout de zaal waaruit ge alles ziet gebeuren.

„Motte’s hooren Dré”, zee Trui giesteravond en

ze las 'n stukske uit de krant veur, waar oew verstaand bij stil staat. 't Kwam dan hierop teneer, dat'r in Amerika 'nen bond is van kerkhofopzichers, (al 'n kasjeweel nuuwke op z'n eigen!), en dat de sikkretaris ee geklaagd over 't feit — nouw koom et — dat de jongelui in Amerika teugeswoordig, as 't donker wordt, gaan zitten vrijen...

op het kerkhof!

Ze spreken daar mekaar af; nie op 't hoekske van de Bavelische laan, of in 't Laantje van boer Jansen of zoo iets, — neeë, ze spreken mekaar af op d'n grafsteen van Jan Pietersen zaliger gedachtenis, of bij d'n treurwilg van Betje Bastiaansen bevoorbeeld. Dat de jeugd teugeswoorig 'nen ouweren mensch veur voetveeg gebruikt, da wiest ik en ek oew al meermalen over geschreven, maar da-z-oew graf gebruikt as randee-voe, da's eelemaal 't toppunt. Ze bakken ze teugeswoorig wel 'n bietje al te bruin, amico! Trui was 'r kepleet kepot van. „Zukke sallemaanders”, zee ze, „'t is Godgeklaagd!”

'n Oogenblikke later, 'k was aan m'n tweede pintje en aan m'n derde pepke, toen had ik 'n nuuwke. „Motte's heuren Trui,” zee ik. „As 't weer zoiets is,” zee ze, „houdt dan oewen kop maar toe, dan wil 'k er niks van heuren!” „Neeë zee ik, „'t ga-d-over de pollitiek.” En ik las: „Toen Venizeelos, de Grieksche menister-president in Korinthe 'n verkiezingsrede wilde houden, trad 'n vrouw op hem toe en verzocht 'm zijn hand te meugen kussen.” („Zo'n gek merakel,” intrumpeerde Trui): „Venizeelos stak de hand uit” „da's toch lief,” Trui weer, „waarop de vrouw met alle kracht...” (Trui: „in z'n vlerken beet!”) „hem beet.” Trui klapte dubbelt van 't lachen en

toen ze 'n teugske bier nam om bij te komen, „pfoe!” — spooq ze me heelegaar onder 't pils. 'k Zee: „Trui, bende stapel geworren; ik ben Venizeelos nie!” „Hihihi, pfoe... schei uit, 'k mot er van dood!” „Ge ben wel 'nen zjentelman,” zee ik, maar niks mokte indruk op 'r. 'k Zee:

„As ze mijn zoiets vroegen...” „dan stakt oew klevieren ok uit,” vulde Trui aan en d'r oogen en d'r neus waterden van 't plezier. Toen ek de kruik maar leeg gemokt en ben in de krullen gekropen en keb geslapen as 'nen os!

'k Ben nog even op reis gewiest. 't Was veeten-
toonstelling en daar moes ik bij zijn. 't Was in den Haag en 't was er kollesaal druk, da snapte. D'n Haag is 'n schoone stad, de Nederlandsche viel luumjère en da trekt veul menschen en beesten mee zo'n tentoonstelling. 'k Gaai er binnenkort weer 's naar toe, maar dan heelemaal enkelt en alleen veur m'n plezier (onder ons gezeed en gezwegen!)

Er liepen 's aves heel wa Zeeuwen en Brabaanders rond. Ge kon z'er zóó uitpikken. Ge zag 't direkt aan d'ren eigen snit in d'r kestuum: da zijn d'r uit 't Zuijen. Want niewaar, waarom te verzwijgen, wij plattelaanders emmen ons eigen mode.

Zooas ge direkt 'nen Engelschman kunt kennen of 'nen Amerikaan, zoo kund' ok direkt 'nen Bra-
baander of 'nen Zeeuw kennen uit 'nen hoop menschen. Ieder ee z'nen eigen stijl. En evenmin as m'ne Ulvenhoutsche kleermaker naar den zin van Sjemberlijn zou kunnen werken, evenmin zou Sjemberlijn z'nen kleermaker naar mijnen smaak m'n pakken in mekaar kunnen schroeven! 's Lands wijs,

's land's eer, zee-g-et sprikwoord. En dan: de tiep die doe zooveul ee!

Eens in de week komt er bij mijn 'nen landlooper langs, die geregeld bij me aanwipt. 'n Stopke tabak, 'nen botram, 'n hompke spek, alles is 'm welkom en da nimt ie dan mee. Maar as 'k oew nouw zeg, dat-ie gekleed is as volgt: mee 'nen bruinen bolhoed van den bankier, 'n wit fantezievest mee blauwe puntjes van d'n beron, 'nen jas van d'n burgemeester, 'n paar lage schoenen van d'n pastoor, en 'n stripkesbroek van d'n daansmeester, en as ge nouw denkt dat-ie eruit ziet as 'nen meneer, dan heddet glad mis! 't Is 'nen landlooper en 't blijft 'nen landlooper; da's zoo z'nen tiep!

En om effekes op de mode deur te gaan, zoo las ik deus week, dat de Arabische boerenvrouwen de eigenaardige gewoonte-n-emmen, d'r eigen mooi te maken op de volgende manier. Ze verwen de topkes van d'r vingerskes en d'r teenen rood mee 't sap van 'nen plaant.

De boeren-arabieren vinnen da schoon. 'k Weet zeker dat de menschen ier d'r om lachen, maar in d'n Haag hè'k zelvvers gezien, da-de wefkes d'r vingertopkes bruin maken. Mee 't sap van 'nen anderen plaant. De Tabak, as ze siegretjes rooken.

En d'r teenen? Nouw ik heb veur wàar gelezen, as dat de wefkes in Parijs die dingen nie rood maken, maar wel af laten hakken deur 'nen pre-fester, om kleine voetjes te-emmen. Nouw weet ik nog nie wa gekker is.

En dan meugen ze hier d'r teentjes nog nie afhakken — as die Arabische vrouwen ze dan rood maken, dan vin ik da nog gineens zoo lillijk as zwart

en da zie-de hier veul! Veral 's winters! Want o, man as 't 'n bietje zomert, zooas nouw, dan worren de menschen zoo properkes, ee. Ge moes 's weten wat er hier allemaal in de kraanten wor geschreven over de zwemkommen. Die zijn allemaal te klein, te dit en te dat, maar as de wermte 'n bietje wegtrekt, dan zwemt 'r ginnen eenen meer. En as 't nog wa kouwer wordt, dan wasschen ze d'r eigen maar aamperkes.

En as 't winter is, dan loopen 'r wefkes (die laten nouw eenmaal méér van d'r eigen zien as de mannekkes) mee bloote nekskes mee'nen zwarten ring erom as 'n kraagduifke!

En da leste meugen ze me nouw kwalijk nemen da'k er da zoo uitflap, ik heb m'n eigen er al zoo dikkels aan geërgerd, da'k 't nie veur me kan houden! En — niewaar? — wie 't schoentje past, trekt 't maar aan. Ge krijgt er in elk geval gin ekster-oogen in.

Kom, ik zou nog zooveul kunnen schrijven, maar 'k mot weer 's naar 't laand gaan kijken. Me zijn aan 't hooien en da's 'n wèrm kerwei-ke in deus dagen. Keb 'nen emmer kwast gemokt, mee 'nen bonk ijs erin, en die za'k 's naar de mannen gaan brengen veur ze 't afpikken.

Ontvang veul groeten van Pfoe... en gin horke minder, as altij, van oewen — toet a voe — DRÉ.

Den Haag—Hooimaand

ZOAS ge ziet, zit ik in den Haag. Ja, amico, as 't zomer is, dan mot ik 's in den Haag gewiest zijn anders is 't gin zomer veur me. Da-d-hoort er zoo zeker bij as 't krulstèrtje aan 'n vèrken. En dat et zomer is, zul-de me nie teugenspreken. Wa-d-is 't wèrm. Laat ik oew zeggen, 't is gin smoesje, maar de vaste waarheid, da-d-hier in d'n omtrek duiveneiers uitgebreid zijn deur de zon. Mevrouw Duif, die mee de teugeswoorige mode mee schijnt te doen, wou gin kinderkes. Toen ze dus d'r eikes kwijt was, liet ze de boel in den steek. Meneer Duif piepte-n-'m ok — kindjeskrijgen is gin mannenwerk — en lot nouw de kiekens uitkomen deur 't gekoester van de zon! 't Hee 'n horke geschild of de zon had er spiegeleiërs van gemokt inplots van kiekens! Maar 't is niks geworren, want de zon is maar 'n heel-droge min, amico! Hoe goed ze 't bedoelt, ze kan die kleine opfreters nie den kost geven en zodoende was ten slotte heel 't kraambed van de zon, nog veur niks. De èrme beestjes zijn doodgegaan. Da's m'n leste Ulvenhoutsche ondervinding veurloopig, maar ze was van dieën aard da'k teugen Trui zee: „Trui 'k gaai naar de Ollaandsche viel Luumjère en 'n uur later zat ik in m'nen trouwjas en piepte-n-'m. Zoogaauw as 'k in den Haag was hè'k 'n aangezichtskortje gekocht, mee 'nen postzegel van anderhalven cent en naar

Trui gestuurd veur ik 't vergeten zou. De veetoonstelling op 't Malieveld — daar he 'k verder m'n menschen veur. Da lees ik hier 's aves wel in de kraanten of ik spaar ze op en lees ze mee 't naar huis gaan in den trein en kan ik Trui 'n schoon verslag geven van de kraantenmannen! Ja, ik gaai hier tusschen de vèrkens en de koeien zitten. 'k Weet wel waar ik liever tusschen zit, hier! Maar da's zooveul as prievee.

'k Zal oew 'nen anderen bak vertellen. Maandagmorgen, om 'n uur of zeuven, liep ik op Scheveningen en daar was nog gin kiek te zien. 't Is kasjeweel zoo laat de lui hier uit de veeren komen. Ik staaier pas om half zes op — omda 'k veur me plezier op stap ben, maar daar zijn d'r hier verscheijene, die dan pas goed en wel in de krullen kruipen.

Maar 'k liep daar dan en kwam as vanzelf aan de Scheveningsche visschershaven terecht. 'n Paar visschers waren sjuust bezig om d'r schipke veur de vaart in orde te maken. „Goeienmèrgen”, zee ik. Ze keken me 'n bietje wantrouwig aan: „goeienmèrgen”, zee ik weer! „Morregen!”, zeeën ze. „Gade 'r op uit?” vroeg ik. Affijn, om kort te gaan, ik stapte al gaauw op dek om er wa meer van te zien. 'k Gaf 'n paar sigaren weg en die deejen wonderen. Veur 't eerst kreeg 'k overal antwoord op. Keb wel gemorken, ze zijn daar nie zoo amikaal as bij ons op Ulvenhout. 'k Vertelde van m'n eigen bedrijf en zoo en van Ulvenhout en van Trui en van Dré den verver en van d'n kleinen Dré m'n kleinzeuntje en we wieren dikke vrienden. „Heb je welles gevèren”, vroeg de baas. „Ja”, zee ik, „bij ons op Mark, maar nog nooit op de zee.” En, amico, nouw motte me

geleuven, keb op zee gewiest. Toen 'k 'n uurke ver in de zee was, as eersteklas passezjier, mee m'n botten op 'n hëringtonneke, en toen de pier mee 't pavveljoen op 'n koekepanneke leek, da-d-in zee stak, toen gong et zoo'n bietje draaien in m'nen buik. „Visscher”, zee ik, „as 't 'n bietje wil, dan gaai ik spouwen!” „Ajjet dan mèèr over boord doet”, lachte-n-ie, „da's goed voor de botjes. Die worden er vet van.” Affijn, amico, keb toen de botjes aan den kost geholpen, dieën dag! Toen kikkerde-n-ik weer op. Maar da verdijde ding, da schipke, lag gin mement stil. 't Lag net te wiemelen, op-en-neer en heen-en-weer, as om de leste restjes van m'n ontbijt los te schudden. 'k Docht, 'k gaai maar wa-d-op-en-neer lopen, maar da viel om de gatsamme nie mee. Of beter gezeet, 't viel veul te veul mee, want in 'n mementje lag ik languit veurover op m'n bakkes, mee m'n tronie in de visch, die me al hadden gevangen. En 'n krab mokte van die gelegenheid gebruik om me in m'n oor te bijten. Ik kraffelde op, zoo goed en zoo kwaad as 't gonk en zocht m'n tonneke weer op. Na die veurstelling kreeg ik m'n twaalfuurke: 'nen scheepskeek. Da's kost man. Dan magde wel 'nen nijptang in oewen bek emmen, om da goedje te bijten. En droog! Zeezaand is er spekin-de-pan bij. Keb toen m'nen trouwjias uitgeschoten en m'nen boord afgedaan en da ding 'n opduvel gegeven dat et krokte. En toen 'k mee kruimeltjes gelijk da ding naar binnen geslikt had, toen wier ik weer 'n heel ander mensch.

'k Zee teugen die visschers, „as g'ooit 's in Ulvenhout komt, dan motte bij mijn komen. Hier he'k nouw scheepskost, maar dan krijgde boerenkost en

dan zumme 's zien wie 't dan wint. Spouwen doede dan maar op d'n mesthoop, daar groeien de piepers goed van." En me wiemeldens steeds maar verder. 't Was er lekker op zee. Koel en zuiver. Want as ge altij op d'n akker zit en dan in den Haag en Scheveningen rondslentert, dan verlangde naar 'n bietje zuivere lucht. Die blaauwe benziene en olie-dampen is om de ziekte in oew longen te krijgen. „Er komp 'n beitje bries", zei de schipper. „En wind ok", zee ik toen en toen begonnen die kèrels te lachen as gekken. „Bries is wind", lee er toen eenen uit. „Zegt da dan dierekt", zee ik. „Maar doe me 'n lol, as 't nog meer gaat briessen, dan op huisaan jongens, 'k vuul er niks veur om in de plomp te briessen." En 'k haddet nog nie gezeed, of ik kreeg 'nen golf zeewater over m'n beste pak, da 'k net zoo goed in de zee had kunnen waaien. „Dat frischt op, Dré", zee de stuurman. „Lop naar de schaans, mee oew opfrisscherkes", was m'n uitnoodiging; „ge begaait heel m'n trouwpak." Maar et droogde nogal gauw op in den bries, maar toch docht ik, 'k wou da 'k maar op 't Malieveld zat, tusschen de beesten. 't Is me hier te vochtig en te wiemelig. Hoe die kerels op 'r klompen op zo'n vet, wiemelend vloerke kunnen staan is mijn 'n raadsel. Ze staan net zoo vast in dieën visschenglibber as ik in d'n koeienblubber. En elk golfke dat er kwam, daar gong da zeekasteel bovenop zitten en zoo sjarrele-stonden me over dieën eindeloozen, natten keek-walk.

Zoo was 't net! Ge kent toch wel 'nen keekwalk. Da zijn die hotsende botsende, rotsendeschtsende kermisingen naast de karresèl.

Toen 'k 's avonds aan den walkwam, toen was 't allemaal vrimd dat de boelebaar en de kefees en 't Koerhaus nie op en neer gongen. Maar keb dus 'n zeereis gemokt en da's meer as Trui me kan navertellen. En gij, amico, g'et er 'n stukske van in oew kraant. Die spouwerij motte maar deurschrauben, anders lach Trui me nog uit, want de beste stuurlui staan aan den wal.

Vandaag he 'k gezwommen. In de bèn-miekst. Maar daar zijn meer overwinningen-ter-zee te behalen, amico, as op zo'nen hèringklomp.

En ik kan er niks aan doen, maar 'k zie liever die zeenimfen in d'r kleurige badpakskes as die botjes en schollekes die op apegapen leggen, amico. Man, wa-d-adden ze 'n plezier, toen ik daar aan kwam stappen. 'k Dee dierekt mee, da snapte en al gaauw sting ik in d'n kring en deejen ze'n spelleke, waardeur ik kopke onder geraakte. Ze wouwen me „nemen”, maar ik dee of ik gek was en docht: nou kan ik zonder liegen aan Trui vertellen, da 'k tuschen de vèrkens gezeten eb. Da ze gin krulstèrtje ebben — ollee, zoo naauw motte nie speuren as ge veur oew lol uit bent!

Amico, ik schei d'r af. Keb oew dit briefke geschreven in d'n Vergulden Vos op Scheveningen, kamer 13.

Ik gaai m'n schoenen buitenzetten, die poetsen ze veur me zonder veul vieren-en-vijven zooas op den hof altij en mèrgen gaai ik weer verder op avvetuur. Dus, amico, wel te rusten!

As altij, de beste groeten van oewen — toet a voe —
DRÉ.

ZOOAS ge ziet, amico, ben 'k weer thuis. 'k Ben Donderdagavond mee d'n lesten trein thuisgekomen. Trui lag al in de krullen en toen ik 't licht opdraaide zat z' ineens rechtoverènd in de bedstee mee de pook in d'r handen. Da was 'n schoon stilleven. Mee d'r slopmuts scheef op d'ren bol en d'ren nachtpon aan eenen kant 'n bietje los en de pook as 'n zwaard veruitgestoken, leek ze, mee 'n bietje veul fantezie, op de Fraansche Marianne. „Ok goeien-avond”, zee ik; „as ik 'n pottegrafietoestel bij d' hand had, mokte-n-ik 'n pertretje van oew, Trui. Zo'n vergrooting daarvan, was dan 'n mooie reclameplaat teugen de liefde.” „Zoo bende gij-'t, geddet goed uitgouwen”, zee ze. 'k Docht dat er 'nen inbreker was”. — „Goed uitg'ouwen?” vroeg ik mee prachtige verwondering: „goed uitg'ouwen? Me goeie mensch, de tentoonstelling is nog maar aamperkes afgeloopen op 't Malieveld! De beesten en de menisters zijn d'r nog op d'n oogenblik.” „Vertel me da-d-allemaal mergen maar, maar motte nog wa-d-eten Dré?” „Gif me 'n paar snejen mik en 'nen brok zult en kek 's wa'k veur oew meegebracht eb, Trui”. En toen sprong z'over de beddeplank as 'nen zjokkie van z'n pèerd en 'k docht zoo bij m'n eigen: die ouwe van me is nog zoo kwiek as 'n ding van twintig. Och, as ge mekaren 'nen dag of vijf nie gezien et, amico, ge zult da-d-ok-wel 's bij ondervinding emmen g'ad, dan — affijn, ge begrept da zoo wel! Keb 'n

schoon dingske meegebracht uit Scheveningen. 'nen Groenen pèrldemoeren schulp mee 'n anker en 'n kruis en 'n hart erop. Geloof, hoop en liefde. „Da's 'n schoon wijwaterbakske”, zee Trui. „Welneeë”, zee ik, da's 'n pronkstukske veur op de schouw en 't is duur genogt. 't Kost me driezeuventig, maar 't is daar allemaal zoo schandalig duur!” Nouw, goeiekoop is 't daar nie, amico, maar 't was meteen van mijn 'n smoesje om tot 'n goeie afrekening te geraken. Want as ik veur m'n lol uit ben, kijk ik nie op 'n paar losse centen en, bende gek, over honderd jaren emmen allemaal 'nen kalen kop! Wa zegde gij? Keb Trui d'n aanderen dag de Haagsche kraanten in d'r kluiven gestopt en gezeet: „leest da-d-allemaal maar Trui, de plotjes staan d'erbij en zooas 't daar allemaal instaat, zoo is 't gewiest.” Ze heet die kraanten kepot gelezen en nouw wit z'er nog meer van as ikke. „In d'n Brabaantschen illiestratie zullen d'r ok wel schoone prentjes van instaan,” zee ze. Laat ik oew zeggen, amico, zukke dingen, mee al da vee, da vin zij nog mooier as ik. 'k Weet zeker, as ik ze meegenomen had, (maar da kan nie mee d'n hof, die mot deur-ekserseeren) dan was ze op 't Malieveld nie vandaan te slaan gewiest, want ze zie liever één vèrken as tien menisters. En ik? Och ik zie nouw gère Scheveningen ee, mee de wefkes en niewaar, — ieder z'nen meug zee d'n boer en hij kuste z'n vèrken! Da's 'n waar sprikwoord!

Affijn, 'k ben weer thuis en vuul me best op m'n gemak, want zooas Trui thuis opschept, zoo scheppen ze nergens op. Keb 's mergens m'n pan spek erg gemist in d'n vrimde en as 'k nouw kiezen moes tusschen 'n bad vol mee wefkes en 'n stukske van

't vèrken in de pan, gif mijn dan maar 't leste. Daar houwde 't het langste mee uit. Vèrkensvleesch is best, maar uit de pan, nie uit zout water! Da ga-de-teugen.

Keb oew al 's meer over de mode geschreven, van wa 'k er zoo van las. Nouw in Den Haag heb 'k er zo'n bietje van ondervonden. 'k Liep te kuieren over d'n boelevaar in Scheveningen en kwam daar 'n dingeske teugen mee zachte rooie wangeskes en lange dunne, mooi gebogen wenkbrauwen. Verder kortgeknipt en 'n paar lollige bakkebaardjes (luizen-trapkes, zeggen wij ier) op zij d'r ooren. 'n Bloot nekske mee 'n stropdaske eronder en 'nen wandelstok in d'r vlerkskens. 'n Kort manteltje aan, net 'n jaske en 'nen grooten zwarten hoed op. Verder 'nen wijje, bruinen haremrok, tot d'n grond toe. Parmantig kwam ze daar aangestapt en 'k docht: — Wa-d-'n leutig jongesmeske; me kunnen d'r wel 's op schellen, maar 't is toch 'n aarig gezicht, as ge veur oew plezier uit bent. — Ik keek ze 'n bietje straf aan en toen ze langs me gong, toen zee ik, (nie verder over sauwelen amico!) „dag troeleke”. „Barst”, zee ze mee 'n zware basstem en toen mork ik da zij 'n manneke was! 'k Was te veul verrast om 'm 'n opsallemaander te geven en daar hè 'k nouw nog spijt van.

En laat ik nouw, toen 'k goed en wel thuis was, in m'n kraant lezen, dat er weer 'n nieuwe Heerenmode op til is! In Parijs zijn ze 'r al mee begonnen, dus zullen ze 't nouw in Den Haag ok al wel hebben denk 'k. Da 's 'n kwestie van uren. Maar in Parijs dan, dragen de mannen („de mannen”, — as ik over zukke lui schrijf, dan maak ik zonde van 't woord „mannen”, maar 't zijn tenslotte dan toch mannekes

onder 't menschensoort!) maar daar dragen de mannen nouw om d'r boordje, 'n daske van 't haar van d'r meske: 'n vlechtje dus! Hedde 'r van terug, amico? En wa-d-et schoonste is van die dassenmode: die mannekes willen natuurlijk graag, 'n heele keleksie, om elken dag 'nen aanderen aan te kunnen doen. En da kan dan wel 's aanleiding geven tot inmeakaargedraaide toestanden! Stel-d-oew veur, dag-oew zwart hartlapke teugenkomt mee 'n goudgeel daske, van 'n „blondje”, da nie kleurècht is! Of da ge iederen dag eerst oew daske wa-d op mot flikken mee 'nen haarverfkam! En de wefkes? Die zijn d'r 't hardste mee gekuld. Die kunnen maar één daske weggeven, maar de kèreltjes kunnen d'r heele keleksies op nahouwen. En as ge eenmaal getrouwd bent, amico, dan zitte heel oew leven mee een en denzelfden das om oewen nek...

Nee, jong, aan die mode doe 'k nie mee of anders — dan laat ik m'nen baard groeien. As de mode van mijn zouw verlangen da'k mee 'nen kwast haar onder m'n bakkes liep, welnouw, dan maar van m'n eiges. Zo'n dun peper-en-zout vlechtje van Trui, da 's zomers zoo hard is as ijzerdraad, vanwege de zon, wel bedankt! Gif mijn daske dan maar aan 'nen landlooper. Maar in-persaant, het menschdom wit van gekkigheid nie meer, wa-d-et verzinnen mot. Maar eer de mode 't zoover gebrocht eet, affijn, zoover zal et mee de mode nie komen. Er mag in Parijs d'n een of anderen gek los rondloopen mee zo'n stertje van z'n meske aan z'n strot, op stuk van zaken is 't toch maar d'r om begonnen om de wèrld mee 'n nuuwke te verrassen. 't Nuuwke: da's de mode. Ik verassereer oew, amico, as ik de touwkes in

m'n nieuwe klompen laat zitten, en ik wandel op die manier as 'n wefke-mee-veul-te-smalle-rokskes, naar Berlijn b.v., dan halen ze mijn daar binnen mee auto's, meziek en optocht. De burgemeester ontvang me-n-op 't stadhuis, gif me-'n-medallie as eereburger van Berlijn en in alle kraanten komt 'n pertretje van Dré uit Ulvenhout naast d'n burge-meester van Berlijn. En de meskes vragen mijn om m'n handtseikenieng!

De zomer is in vollen gaank. 's Zondags wordt er hier bij mijn op d'n weg getobd, om duizelig van te worren. De stof vliegt boven ons dak uit as die motorfietsers over de keien titsen mee 'n vaart-van-geweld. Ze rutsen over d'n weg of ze heelemaal gin vacantie ebben, maar veul haast. 't Zijn de gevaarlijkste dingen die er zijn, die motorfietsen. En dan zitten d'r nog wel engeltjes op! Gin motorfiets komt 'r langs of d'r zit achterop 'n meske: de motor-engel. Die schijnen d'r bij geleverd te worren as ge zo'n ding kopt! 't Is 'n eigenaardig gezicht, twee van die lange beentjes langs 't achterwiel. Ik zie zoo wa op 'nen Zondagmiddag as ik veur de deur zit mee m'n pijp en Trui. Trui wordt er altij krielik over, maar da's de kif. En as er dan zoo'n paar van die kuiten veurbij vliegen in 90 K.M. vaart, dan voel 'k da Trui me mee 'n schuin oog beloert. Lest kwam 'r eentje veurbij en die keek mijnen kant uit. Toen hadde mot-ten heuren. Veertien dagen later kreeg ik weer het eerste goeie woord. Zoo zoude nog ruzie krijgen over de kuiten van 'n ander z'n jong. Toen moest ze 'nen nieuwen jurk ebben. Ze wou me verrassen en kwam ineens in d'r nieuwe pak bij me. „Hoe vind-et Dré,” vroeg ze mee verstoken trots. Ik zee:

„wel te rusten.” „Wel te rusten, wat beteekent da”,
brulde mijn gemalin? Ik weer: „ik docht da ge naar
bed ging, da g' oewen nachtpon aan had.” Man,
as ik oew nouw alles schreef wat Trui toen mee
mijn konfereerde in d'ren witten, korten en half-
gemouwden jurk, afgezet mee groene bieskes, dan
zouwen z' oew kraant in beslag nemen. Ze was woedend.
En in der kwaaiigheid snoot ze p'r ongeluk in
d'r nieuw pak d'r neus uit, want as ze kwaad is,
dan snuift ze altij en toen was d'n hof te klein! Ik
geleuf vast dat die winkeljufkes in de stad ze veur
d'n gek ebben gehouwen. Ze zag eruit as 'n mollige,
vette maagd die al eeuwen de eerste jeugd was ge-
passeerd zonder da-z-er erg in had. Maar ze ee-g-et
nie gedragen, z' eet 'r 'n zakdoekske van gemokt
veur d'n Zondag! En ik eb ze 'n pak aan laten meten
deur onzen durps-kleermaker; stark: ze kan d'r wel
tien jaar mee vooruit. Ik houw van wa degelijks!
En 't staat aan d'r lijf gesmeten. Ge kun dierekt
zien: da's aangemeten... (toen ze nie thuis was!)

Amico, ik schei d'r af. Veul groeten van de Maagd-
van-Ulvenhout en gin horke minder van oewen —
toet a voe — DRÉ.

STAAI ik me daar verlejen week op de wei, m'n koeien te bekijken, (d'r was er eene bij die 'k 'n paar dagen in hopservaasie hiew, zoo-as d'n veearts da noemt), toen 'k vlak boven m'nen kop 'n herrie en 'n lawaai hoorde as 'n oordeel. In m'nen eersten schrik bukete-n-ik en hiew m'nen kop mee twee handen vast en liet m'n pijp in 'n soevenierke van de koeien vallen. Wa maar gelukkig was, anders was ze kepot gewiest. En toen 'k ze'r uitgevischt had sting me daar, gatsammeliëvebben, 'n vliegmesjien op m'nen grond tusschen de koeien. Ik er op af. 'k Was gloeiend, da voelde! En daar ston ik. „Goeie morgen”, klonk er ineens 'n vrinde-lijke stem uit 'nen bonk leer. En meteen schoof dieën hoop-leer twee groote brilleglazen omhoog en toen kreeg ik in de gaten da-d-et 'nen mensch was. „Bende gij nouw 'nen aviejeteur”. vroeg ik? „Dat ben ik”, zeet ie. „Zoo zoo”, ik weer, „dan mag-d-oew aviejeteursschoolgeld wel trug gaan halen, manneke, want as gij nouw denkt da-g-ier op Schiphol of Waalhaven of Soesterberg of Gilze-Rijen bent, dan ben d'r glad neffen. En as g'n koei van me tot mosterd had gevlogen, dan...”

„Waar ben ik hier, boertje?” „Lot me uitspreken, boer, dan hadden ze jouw daar nooit meer trug gezien! En nouw gij.” „Kijk eens”, zeet ie, „ik zal er eerst eens uitkomen en als jij me dan 'n handje helpen wilt, dan mag je strakjes mee de lucht in!”

„k Wil oew wel 'n bietje op dreef helpen,” zee ik, „maar ik gaai mee jouw nie vliegen, vader; nouw bende in den koeienblubber gedaald, dan laanden we misschien we op 't kerkhof! En as 't zoover is, dan rij ik daar naar toe.” Toen sting ie op d'n grond.

„Vertel me nou eerst eens waar ik ben.” Ge ben-dier in 't schoone laand van Ulvenhout,” zee ik en toen wiest ie nog niks, docht ik.

„Ach zoo”, deed ie mee 'n gebaar van verrassing, „dan moeten hier ergens Dré en Trui wonen, ken je die?” „Zo'n bietje,” zee ik. „Bende hier al meer uit de lucht komen vallen?” „Neen, maar ik ken Dré van z'n Brabantsche Brieven in de krant.” Met kwam Trui daar uit de verte aandraven. Ze liep as ons braandweer. Nouw zumme-n-et-ebben, docht 'k. En jawel horre, van twintig meter af riep z'al: „Dré, wa-d-emme nouw weer aan ons fiets hangen?!” En toen ze vlak vij was, hong 'r 'nen knaap van 'nen druppel aan d'r mopneus van 'nen pijpekop grotte. Of 't nouw daar-deur was weet ik zoo net nie, maar d'n aviejeteur riep plotselink: „m'n kop eraf als dat Trui niet is!” „Lot zitten dieën kop, jong,” zee ik, „anders komt da ding daar veurloopig nog nie van m'n weiland af en 't is Trui trouwens ok!” „Dag Trui”, zee-dieën lucht-sloeber. En Trui keek me-n-is aan en in d'r oogen sting duidelijk te lezen: wa-d-is da veur 'nen pisang? „Neemeniekwalek,” zee me-n-er von Pisang-tot-Bananus toen, „mag ik me effe voorstellen, ik ben Kraft, van de Rotterdamsche Hero.” Toen gong me 'n licht op. „Ojee, nouw begriip ik de zietewasie,” zee ik: „Ge vlieg zeker in bus-gruuntes. Ik doei daar ok zaken mee, Kraft, dus dan bende nog nie heelemaal uit de kontrijen.”

Kraft lachte toen en zee: „nee Dré, ik vlieg niet voor de Hhhero, maar voor de Eero-klup in Rotterdam. Aero — a.e.r.o. — dat beteekent: Lucht. Rotterdamsche Lucht-Klup, zie je!” Affijn, om kort te zijn, me zijn naar huis gegaan en emmen Kraft wa te bikken gegeven, want onder ons gezeed, hij zag blaauw van d'n honger en zukke gasten he'k 't liefste. Hij was gedaald omda z'nen benziene op was. Keb toen 'nen knecht zeuventig liters laten halen en die goot Kraft later allemaal in d'n vleugel. 'n Rare plak, maar elk vak ee z'n eigen rariteiten. Lankzamerhand kreeg ik toch lol in 't gevalletje en dieën kèrel leek me zoo zeker van z'n zaak, da 'k inwendig besloot: as ie me weer vraagt, doe-k et! Ik was dus zoo hartelijk meugelijk, gaf 'm nog 'n krükske bier en 'n sigaar en zoo en op 't lest kon ie veur z'n futsoen nie beter doen, as nog 's vragen of ik mee omhoog gong. „As ge 't dan zoo gère het, zee ik, me gaan toch nie dood veur onzen tijd!” Toen hadde Trui motte zien, amico! D'r mondje gong van stomme (stomme!) verbazing zóó ver open, as 'n broodtrommel en d'r oogen wieren zoo groot as inktpotten. „Da zulde me toch nie aandoen, Dré”, zee ze as 'n Sara Berrenaar, zóó tragisch! „Trui, makt 'r nouw gin drama van,” vroeg ik, „ik wil ok wel 's gaan kijken hoe-g-et er daarboven uitziet — en dit beloof ik oew, hartelapke, as 'k Petrus teugenkoom, dan bestel ik twee besproken plotsen: één veur jouw en één veur mijn, vlak naast mekare! Of anders 'n liezjemoo-kannepee!” „Spottert”, schol Trui, „en da vlak veur zo'n gevaarlijk werk, ge kreeg mijn d'r veur gin duuzend gulden in. Blijf d-op d'n grond, bij de vèrkens, daar hóorde!”

En, amico, 'k ben omhooggestegen! Mee da Panderke. 'k Zat vlak achter d'n schroef, d'n propp-ler, zee Kraft en da verdimmese ding mokte 'n leven en 'n wind, om krankejorum te worren. 'k Zat vastgemokt mee riemen, net as 'n goeie veftig jaren gelejen in d'n kakstoel. Maar hier in da ding hong ging potje in en... onder ons... da zouw gin overbodige luuks zijn gewiest! Keb nog nooit zoo laag op de menschen neergekeken as toen me-n-op tweeduuzend meters hoog in 't hemels-blaauw fladderden. En toen 'k op 'n paar honderd meter m'n gedoeike daar zag leggen... och èrme! Wa-d-'n speulegoedje! En toen ik m'n dÛrpke en de durpenèers daar zag as vliegenschetjes, nouw! Toen docht ik zoo: onze Lieven Heer zal van ons ok ginnen hoogen dunk emmen, as ie zoo 's omlaag kekt!

„Dré”, tillefeneerde Kraft, (ge mot mekaar tillefeneeren, anders kunde onmeugelijk 'n bomke opzetten!) „Dré, willen we Trui eens de stuipen op 'r lijf jagen?” „Nouw Kraft”, tillefeneerde-n-ik, „as 't nie te veul gevergd is, gaat dan oewen gank, jongen. Ben d'ok getrouwd?”

„Dan maken we 'n loepingkje” zee-t-ie! En, amico, wist ik wa-d-'n loepingske was?

Maar nouw weet ik et en goed ok! Keb nog nooit zóó seerejeus aan dingeskes gedocht die nouw ginmensch aangaan. En die riemen, jong! Ze krokten. M'n leven hong aan die dingen. Even zag ik onzen kerkstoren en daar schoot me deur m' harsens: as 'k 'm pakken kan, dan pik ik 'm. In chotsnaam dan maar veur heel Ulvenhout veur gek op dieën haan zitten, as Mechiel de Ruiters. Want waar g'allemaal nie om denkt mee zo'n loepingske, da's kasjeweel! En toen me ein-

delijk weer recht in de lucht hongen, tillefeneerde Kraft: „fijn hè!” „Reuze!” zee ik, „maar 't middel is erger as de kwaal.” „Wat bedoel je Dré?” „Wel ge zouw Trui ommers de stuipen op d'r lijf jagen — maar ge mot om mijn ok 'n bietje denken, lol-maker!”

„Nouw 'n achtje,” opperde-n-ie!, „Olee! dan maar,” riep ik, „beentje-n-over!” Maar ok da val nie mee, amico! Telkens zwenkt da ding net of ge d'ruit zult kantelen, want bij elken bocht die ge mokt, staat da vliegmesjien zoo scheef as 'nen zatkul. Eventjes docht ik: Kraft zal 't toch nie te pakken emmen gekregen, van da krükske bier?

Maar 't is mooi, daarboven horre. 'k Ben net deur de wolken geschoten as 'nen engel mee klompen aan, want die ha 'k aang'ouwen. Nouw en dan zat ik in d'n mist of in d'n regen en as 'k naar benejen keek, dan schoten de wolken onder m'n derrejère veurbij en was 't net of ik in 'n groote kom keek. Zooas ge anders d'n hemel as 'n gewelf ziet boven oew, zie-d-'m dan as 'n kom onder oew en toen me gongen dalen, toen vielen me mee ons neus naar onderen in 'nen kurketrekkervorm naar benejen en m'n ontbijt schoot me naar m'n strot. Noemen z'n vrielje! Eindelijk stongen we tusschen de koeien en Trui zag er uit as 'nen verschrokken vogelverschrikker en 't eerste wa ze zee, was: „da lapte me nooit meer, Ulvenhoutsche Gijzendorrever.” „Och mensch zee ik, 't had niks te beteekenen; gif me maar gaauw 'n schoon hemd en onderbroek.”

Amico, da witte weer. En mee hulde aan de Panderkes en de groeten van Sara Berreenaar en gin horke minder van mijn, as altij, oewen — toet a voe — DRÉ.

AS ge me nouw nie geleuven wilt, dan motte dit briefke maar nie verder lezen, want dan is 't grif zunde van oewen tijd. Want keb oew nouw in de leste weken geschreven van m'n zeereis en toen van m'nen vliegertocht, maar wa 'k oew nouw te schrijven eb, amico, da's iets waar 'k zelf mee m'n petje nog nie bij kan!

Witte waar 'k gewiest ben?

Bij ons Koningin!

Trek nouw nie zo'n ongeleuvig gezicht, want keb al genogt van 't gezicht van Trui, die me al heel de week aansprik mee: „opschepper”.

Want, amico, 'k weet nie of ge da-d-ok bij onder-vinding het, — maar oew vrouw geloofd-oew altij 't beste as ge liegt! As ik 's Zondags 'n bietje laat uit de kerk koom en ik zeg: „Keb de kruisweg ge-bid”, dan zee ze me vlak in m'n gezicht: „ge lieget”. En as ik zeg: — da's privee, — maar dan zee ze: „docht ik wel!” Maar da leerde gaauw begripen en as ge dan nouw maar goed snapt, dan ga-g-et vanzelters.

Affijn, ik ben dan bij de Koningin thuis gewiest, maar ze was net uit!

Kad van te voren nie geschreven as da-d-ik kwamp, dus daar kunde niks van zeggen. Ik ben heel netjes ontvangen, deur 'nen deftigen manier mee 'nen piek-fijnen blaauwen, lakenschen jas aan, mee zulveren knoopen.

't Kwam zoo inééns in me-n-op. Veur 'n dringende bodschap (mijn bodschappen zijn altijd dringend, groot of klein) moes ik epletjes naar d'n Haag. En mee m'nen vriend deur 't Noordeinde loopende, onder d'n stèert van dieën knol deur, op da voetstuk (hij is toch maar van brons!) gongen daar allemaal menschen 't Pelijs binnen. Auto-vrachtwagens vol. En aan de geruite broeken te zien en die kolle-sale brillen, moesen da vast Amerikaansche zjentelemannen en zjentelevrouwen zijn! Ik docht, as die binnenmeugen, dan toch zeker 'nen ras-echten Ulvenhouter en 'k zee teugen m'nen kammeraad: „Donders, amico, daar schuiven wij stiekum tus-schen.”

We zagen er wel nie zoo Amerikaansch uit as die Brillers, maar as ik flink op z'n Ulvenhoutsch praat, dan verstaan ze mijn toch ok nie, docht ik!

Zoo gezeed zoo gedaan en 't liep van 'n leien dakske. Wadden nog gineens 'n viesietekortje noodig. Dieë blaauwe-mee-zulveren-knopkes gaf er ons eentje en da kostte twee kwartjes. Hij scheurde n-er 'n stukske af en toen stopte-n-ie da-d-in 'n soort van offerblokske. Ziezoo, docht ik, ik ben binnen en de Koningin verwacht me. Later hoorde-n ik da ze op reis was en ik docht: ze moes 's weten da-d-ik nouw hier ben! Keb m'nen naam in 'nen boek gezet: „Dré, Ulvenhout”, zooda-d-amico, mijnen naam deurgedrongen is tot in 't Pelijs van onze geëerbiedigde Koningin Willemina der Nederlanden. En nouw za'k oew vertellen, wa'k allemaal gezien en meegemokt eb bij m'n viesiete. Mee 't binnenkomen 'nen gang van marremer. Maar nouw motte nie denken da-dieën gang er eene is, waar bevoorbeeld twee fietsen

kunnen staan: abuis! Daar kan 'n heele wielerbaan in! En gin vuiltje op den grond. De matten waren sjuust opgenomen, zooda 'k bang was vuile pooten te zetten op da witte marremer. Maar 't liep nogal los. 'k Was er na 'n ketierke hapseluut thuis! „Willen de Heeren en Dames maar mee naar boven gaan”, zee toen dieën blauwe-mee-zulveren-knopkes. Ik klopte m'n eigen gaauw 'n bietje-n-af, „liep” effekes mee m'n haanden deur m'n haren, veegde mee m'nen rooien zakdoek m'n gezicht 'n bietje-n-af en daar gongen me. Mee dieën blaauwe was ik 't gauw eens. Ik kan — al zeg ik 't zelve, nogal mee m'n menschen opschieten, net zoo goed op mijnen hof as aan 't hof van Haar Majesteit. Ik weet et allemaal nie zoo persies meer, wa 'k allemaal zag, maar wel weet ik, amico, ge kun bij onze koningin grust komen! Nouw ok, nouw ze uit was, alles netjes aan d'n kaant. Gin stoeltje lag er om en gin matje waar 'n stofke opzat. In één woord: proper! Ik kwam in 'n zaal terecht en daar was zóó merakels hard geboend, da'k op m'n bakkes viel. Ik docht: nouw, steld-oew veur, da ze nouw sjuust binnenkomt. En in m'nen schrik zee ik ineens iets, waar dieën blaauwe heel goed aan kon merken, da'k ginnen Amerikaan was! Maar ollee, verschrikken is menschelijk, wa gij? „Dit is de kleine danszaal”, zee-t-ie. „Oh”, zee ik toen, „nouw snap ik waarom 't hier zoo gladdig is, maar da-d-adde die-rekt motte zeggen vader, bij 't binnenkomen! As de Koningin toevallig binnengekomen was, ha'k veur gek gelegen!” „Hare Majesteit is op het oogenblik niet thuis, dus—” „Val maar zooveul as ge wilt”, vulde-n-ik aan!

En d'n blaauwe lachte. „Lacht as ge begraven

wordt", zee ik, zooda ge ziet, 'k was daar al aardig thuis. Maar die daanszaal, amico! 'n Lust veur oew oogen. Spiegels nog grooter as d'n dieën van onzen kleermaker. 'n Lamp, heelemaal van glazen pinnekes en alles in de verf of 't pas gedaan was. En maar goud, overal verguld: de pooten van de stoelen, de piejeedestallekes waar beelden op staan, de lijsten om de schilderijen, — goud alles wa-ge ziet. Goud en glas, nog mooier as de poffertjeskraam op de kermis! 'k Wier blind van al da schoons.

D'r was ok 'n groote daanszaal. Maar nouw was ik op m'n kievieve, da snapte. Want die vloeren zijn wel mooi blinkend, ingeleed mee schoone blokskes hout die sekuur in mekaar passen, maar zoo hard, amico, zoo hard as m'n plavuizen thuis!

'n Schoone zaal was da! Mee 'n plafon d'rin heelemaal gewelfd, net as in de kerk en 'n behangske van puren zij. En daar stingen pracht van blommekes op. De stoeltjes langs de kaanten waren net eender as 't behang. Verder mee gouwe pooten, gin leuning en „wompies." Da leste zeg ik er maar bij om volledig te schrijven hoe 't allemaal is bij ons koningin in d'r huishouwen, want as ge mijn nouw vraagt wa „wompies" is kan 'k oew naar eer en geweten zeggen, da'k gin won en geen pies gezien eb. Maar da zee dieën blaauwe er tellekes bij, veur die Amerikanen denk ik. 't Zal dus Engelsch zijn da w. p. Ok ben 'k gewiest in de rookkamer van onzen prins. Nouw, amico, de prins ee z'n spullen ok veur mekare. 'n Reusachtige gezellige heerenkamer, mee makkelijke stoelen en groote tafels en flinke assiebakskes veur oew sigaar. Daar sta-d-'n tafel in, 'n ronde, daar is de mijne nog 'n beesje bij en daar eten me,

as 't mot, mee twintig man aan. En da blad was uit één stuk, zee dieën blauwe. Won pies! Ik zee: „schei uit man, ik ben van 't vak en zukke boomen groeien d'r ommers nie!” Toe heet ie 't tafelkleed er af genomen en 'k mot zeggen, amico, hij ston nie te liegen. Eén stuk was da blad mee twee meter tien middellijn. Ok he'k gezien waar de familie schraanst en op 't lest 'n kamer, heelemaal uitgesnejen.

Plaffon, muren, lampen, meubels, schilderijlijsten, allemaal uitgesnejen op de manier as ge die plankes wel kent van 't figuurzagen. 'n Pracht. De kleejen op d'n grond waren van hout. Ingeleed! Wa-d-eel praktiesch is veur 't omschuppen, vin ik. Heel die kamer was 'n Indisch kedoo! Man, wa-d-n schoone kamer. Veul mooier as de poffertjes-kraam, veul mooier!

En alles bij mekaar genomen, dan mot ik zeggen: ons koninklijke familie zit daar netjes te wonen. Heel netjes, maar toch eenvoudig veur 'n koningin.

Maar da's ok echt Nederlaandsch niewaar! Wij scheppen nie lichtvèerdig op! Daarom motte ok begripen da-d-ik nie opgeschept heb, zooas Trui alsmaar leet te duuveljagen!

Amico, as altij veul groeten van Trui en gin horke minder van oewen, won pies — toet a voe — DRÉ.

ZEMMEN mijn weer bij m'nen kop. Ik kreeg deus week 'n kraant thuis, de Berdasche, en daar sting ijskoud 'n heel stukske-n-in aan mijn adres! En... Tom, zoo hiet ie, die da stukske ee geschreven, slaat d'n spijker op z'nen kop! 't Spet me da'k 't zeggen mot, maar Tommes ee gelijk.

't Komt dan hier op neer, datte... maar wacht, laat ik liever 't heele stukske van Tommes uitknippen. Ge ziet, amico, nouw gij mijn briefkes in oew kraant zet, ik 'nen heelen zjoernelist wor! Ik gaai al knippen en plakken. Keb wel gin plaksel, maar dan steek ik 't wel mee 'n veiligheidsspeld hier aan m'nen brief, want mee 'n gewone speld zou-d-oew klevieren nog openhalen.

Daar gaat-ie!

„SNUIFJES

Bij de Boeren

Aan Dré,

Ik kan het niet helpen, beste Dré, maar het moet mij vandaag maar eens van 't hart: de Brabantsche boeren (de goeden niet te na gesproken) zijn over 't algemeen... vuil. D. w. z. vuil op hun stal, vuil op hun vee. Het heeft mij op mijn tochten door West Noord-Brabant vaak gefrappeerd, hoe weinig zorg de boeren besteden aan properheid. Nog dezer dagen maakte ik een

wandeling van Etten naar Rijsbergen, en wat ik daar bij vele boerderijen zag, was meer dan droevig.

Ik zag boerderijen waar de keuken grenst aan een viesvuilen stal, waar de beesten in het vuil en in den modder stonden. Ik zag daar ook koeien in de wei die nog de moddersporen van den stal droegen. Ik zag ook boerinnen, die allesbehalve proper op hun kleeding waren, zelfs bij de verzorging der melk. Te vuil om met 'n tang aan te pakken.

Ik hoop, beste Dré, dat uwe Trui daarop 'n gunstige uitzondering maakt.

Toch zou ik u in overweging willen geven, in een uwer e. v. brieven uwe collega's eens aan te sporen, wat meer zorg te besteden aan hun stal, enz.

Stalverbetering is een dringende eisch.

Ik weet het, de Boerenbond heeft daar al jaren op gewezen.

Maar tot heden niet met het gewenschte resultaat.

En dat is jammer, waar het toch voldoende bekend is, dat ook voor de kwaliteit der producten een reine stal van niet te onderschatten beteekenis is.

TOM."

En wa Tom hierboven zeet, — nog eens, 't spet me, — maar 't is veul waar! Get onder de boeren veul vullikers. Ik zou oew daar nog aandere staaltjes van kunnen vertellen, amico, maar dan motte me beloven, da ge dit briefke nie onder 't ontbijt leest! Want dan zou-d-oew vrouw later mijn d'r op aan-

kijken, da gij de boel begaaid het! Maar om oew 'n dingeske te noemen: 'k moes 's mee 'nen kameraad naar den dokter. Hij had 'nen punt van den riek, d'n hooivurk, in z'n voeten gekregen en da liet z'n eigen nie als te mooi aanzien. „Trekt oew sokken maar uit”, zee d'n dokter. Hij trok z'n sokken uit en wachtte op de dingen die komen zouwen. Onderwijl stond d'n dokter z'n handen te wasschen. Ik denk om dat ie bang was m'nen kameraad, z'n wond anders te invekteeren. „Nouw”, zee d'n dokter weer, „hedde me nie verstaan da g-oew sokken uit moes doen?” „As ge mijn nouw nemen wilt”, zee m'nen kameraad, „keb ze toch zekers uit!”

Amico, snapt 'm?

Z'n voetjes hadden de kleur van d'n akker.

Kad 'nen stadschen vrind op bezoek. En zoos da bij ons gaat, as g'op visiete komt, dan motte wa gebruiken.

„Witte wa 'k doen zal”, zee Trui, „ik zal 'nen fermes spekpannekoek veur mekaar boksen.” Trui zet 'nen ketel koffie, snijdt-nen boerenmik kort en klein, gooit wa stukken spek in de pan en gift 'm van jetje. Terwijl zaten wij wa te praten, m'nen vrind en ik. En hij keek maar naar Trui d'r gedoente. 't Kot sting vol mee spekwalm, 't zag blaauw en da's zo'n echt gezellige, lekkere locht, amico. 't Is 'nen veurbode van lekker frèten. Want mee zukke dingen doe 'k altij mee, al hek net m'nen porsieke g'ad. Toen sisten de eiers erin en as die er goed en wel inleggen, dan mannevreur Trui zoowa mee de pan, om ze los te houwen, dat de boel nie àan-zet! En op da mement, ik zat mee m'nen rug naar d'n kok, toen zag ik ineens m'nen vrind verbleeken. As

'nen doek, wier ie. Ik docht: niks zeggen, stillekes bij laten komen. En toen lispelde-n-ie: „gedaank.” „Goef mijn nie te bedanken”, zee ik, „maar wa-d-is er toch mee jouw?”

„Wel”, flusterde-n-ie in m'n ooren, „'k zag 'm net vallen Dré! En toen-ie viel was er de pan persies onder, maar op 't kretieke mement, stong de pan weer op 't vuur.” En steeds keek ie maar naar één punt en toen 'k m'n eigen ómdraaide, om dan 's te zien, wat 'm nouw eigenlijk toch zoo ampeteerde, — witte wa-d-et toen was? Trui d'ren druppel! De grappenmaker liet mijn bijna heelemaal alleen veur d'n pannekoek zitten, maar ollee, de stadsche menschen speuren zoo nauw, ee!

Maar overigens op da druppeltje na, is Trui 'n proper wijf. Ze werkt wel nie mee 'nen stofzuiger in de stallen of mee 'n illektriek boen-mesjien, maar ze ploddert en floddert mee water en zaand dat de plassen in oew klompen staan. De melkemmern worren elken dag geschuurd dat de spanen om oew ooren vliegen en, as er gemolken wordt, amico, dan motten de meiden er 'nen aparten schoonen schort veur aandoen en daar staat Trui op as 'nen duuvel op 'n ziel.

Maar op 't land, ja, — daar kunnen me zoo persies nie kijken! As me daar aan 't gieren zijn, dat de sjeklade mee bonken om oew ooren vliegt, ollee, dan motte maar 'n bietje d'n wijsgeer speulen en denken: daar mot 't van komen! Want de klaanten meugen d'r neus optrekken van zo'n bietje beer, — as puntje bij paaltje komt, dan motten op onzen zaandgrond op die manier de piepers en de ertjes en boonen veur den dag gebrocht worren, wa gij? En ja, dan

gebeur et, dat die menschen die da werk motten doen, (en da ga nouw eenmaal nie mee glasee-handschoentjes aan en slobkouskens), op den duur zo'n bietje op 'n verken gaan lijken. As den kleinen Dré bij me is, uit Amsterdam, en hij hee-d-'n paar dagen meegewerkt op zijn manier, dan is z'n grotste trots om 's avonds zoo vuil en zoo vies meugelijk thuis te komen en z'n grotste straf is dan, as ie gewasschen wordt en schoone kleeren aan mot trekken. Dan heet-ie 't gevoel of al z'n werk van heel den dag veur niks is gewiest. 'nen Mensch schijn nergens zoo gauw aan te wennen as aan vuilzien.

Maar nogeens, ons vak kunde nie uitoefenen mee 'nen hoogen hoed op en lakschoenen, allevèl ik goed weet, heel goed weet, da sommige boeren en boerinnen d'r uit kunnen zien om oew eigen veur de vèrkens te sjeneeren. En dà zijn artiesten, amico. Keb er eenen bij, die gaat bij voorkeur in de lengte in d'n trog staan. En wat ie er van veuren inslurpt, da valt er onder z'n krulstertje weer uit, den bak in en zoo sirkeleert ie 't gevalletje gedurig. As 'k dan mee m'nen klomp z'n achterste gedeelte d'r uitschup, dan kekt ie me nog net aan, of ik 'm verongelijk. „Knorrurr”, zeet-ie dan en dan lopt de kwijl langs z'nen toet, waarin die twee neusgaten net lijken op m'n dubbelloops-jachtgeweer, da-d-onder d'n schouw staat.

Maar ollee, — zoo ee-d-ieder vak z'n vuile-af-deeling.

'k Was lest in d'n Haag, zooas ge wit. En wèrm wèrm! Ge smolt compleet uit oew broek. 'k Docht, wittewa, laat ik ok 's zo'n flauwekulleke gebruiken en ik bestelde op Scheveningen 'nen beker mee

stukken ijs, fruit en wa brandewijn en zoo. Vruchten-gobbeler noemen ze daar zo'n en soep. Ik sloeberde da dingeske-n-uit en pakte 'nen gulden uit m'n portemenee. Daar za'k nie veul van veromkrijgen, docht ik zoo, maar ollee, 't was lekker.

„Menier wa krijgde”, vroeg ik aan zo'n en vent mee 'n zwart trouwpak aan en 'n wit veurschootje. „Tweevijftig”, zeet-ie. „Wablief”, vroeg ik. „'n Rijksdaalder” zeet ie toen. „Tweeguldenvijftigcenten?” vroeg ik nog 's. „Asteblijft meneer”, zee dieën sloeber. „Gossiemiene, man, hoe kundet er veur leveren”, zee ik. „M'n Trui mokt veur tweevijftig 'n paar emmers van dieën soep klaar.” 'k Lee 'nen riks op tafel en 'n stuiverke en toen boog ie as 'n knipmes en zee: „mag ik uwedele wel onderdanigst bedanken.” „Ja zeker magde da”, zee ik weer, „begin maar, dan za'k goed lusteren.” „Rotkaffer!” schold-ie toen en toen he 'k 'm 'n lik veur z'n neus gegeven, amico, dat-ie de zee veur 'n potje mosterd versleet.

Kek, amico, zukke afzetterij is 't vuile werk aan badgastenhekspletasie, en dan he'k nog liever te doen mee 'nen vuilen knecht van mijn, dan mee zo'n en gepommedeerden knecht van Scheveningen! Maar da zal wel komen, omda 'k 'nen boer ben. As g'as boer wor geboren, dan gade as boer dood, al trekte nog zo'n deftig gezicht.

Maar, wa wit is, is wit en wa zwart is, is zwart (ik ben Trui nie, want die draai 't mee plezier om as 't in d'r kraam te pas komt). En dan mot ik besluiten mee te zeggen: Tom ee dik gelijk! Tom heet d'n dikste, zeggen ze bij ons. Er zijn boeren en boerinnen, waar ge mee glans op kunt zaaien.

Dan komen ze vol te staan mee gras en made-
lievekes!

Amico, ik schei-d-eraf. Ontvang as altij veul groeten
van d'n pannenkoekdresseur en gin horke minder
van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Herfstmaand

ME raken allebei gekuld, jong! Ze komen ok in jouw vaarwater, m'nen vrind!
Verlejen keer schreef ik oew over da stukske in de Nuuwe Venlower, deur welk stukske ik, tusschen twee hokskes, gin huis meer kan houwen mee m'nen karbonkel! Ze is zoo verwaand geworren as 'nen pot mee zeuven ooren. En ik eb 't aan vuulen komen; „keb 'r zoo echt 'n veurgevuul van g'ad" zou d'n Edelsteen zeggen! Ge wit, da ze in da stukske de boerinnen zoo schandalig emmen opgekamd en zoo as 'k docht, dat het naar toe moest, daar is 't toe gekomen. Ze willen de boerinnen in 'nen bond of zoo iets prakkizeeren, onder veurzitterschap van 'n boerin, mee 'nen dito sikkeretaris, penningmeester en alles navenaant. In Duitschlaand zijn er al van die vereenigingen. Da laand wor nouw veur niks gespaard!

Keb 't allemaal gelezen in 'n artikkel van 'n wefke, da lest ok al 's zoiets ee geschreven. Toen wou ze — ik eb oew er van op de hogte gebrocht — op de scholen de jongens leeren sokken-stoppen, knopen-aanzetten en de luiermand-in-orde-leeren-maken.

Nouw mok ze proppeganda om de boerinnen den kop gek te maken deur ze in feemenistische vereenigingen onder dak te brengen. De wefkes die zukke kost in de wereld sturen halen kompleet de vrede uit oew huis en oew bedrijf. As Trui lid wordt

van zo'nen bond is z'in 'n oogebliskske president, want daar ee ze alle eigenschappen veur. Ze kan reusachtig debatteeren, zóó dat de scherven en de kepotte kommekes om oew ooren vliegen, — ze kan op d'ren tijd lievekes-doen, zooda ge d'r inzit veur ge 't wit, — kortom ze kan d'ren zin in alles deur-drijven. Ze kan aanhouwen, da ge 't zwart veur oew oogen krijgt, — optreejen dat de veldwachter z'n pet omhoog gaat van den schrik, — z'is geknipt veur president. En as da ding nouw president is van d'n Boerinnenbond, nouw amico, dan is 't mee mijn gedaan. Dan kunnen ze mijn wel afleggen as boer. Want al heel gauw zal ze dan komen vertellen, da ze de koeien niemeer melkt, de kiepen niemeer aankekt, de verkens aan d'r lot overlot, de kannen niemeer schuurt, de botrammen niemeer snijdt, het voer niemeer kookt, d'n erf lot leggen, gin klompen meer schuurt, gin sokken meer stopt, gin lapke meer in m'n hemd zet, en in 't vervolg 't Godswater over mijn land lot loopen! Dan mot ze vergaderingen uitschrijven, konfereeren mee menisters en burgermeesters, bestuursvergaderingen houwen, de pers ontvangen, zusterverenigingen ontvangen, d'r eigen laten scheren en sigaren-rooken. (Siegretjes zouwen haar te kinderachtig zijn) Amico, dan gaat d'n hof naar de pinnekes. Ik heb 't nog nie anders gezien in de wêrld. Zoo gaauw as de wefkes mannewerk gaan doen, dan krijgen ze aan d'r eigen werk de smoor gezien en ga-g-et huishouwen op de flesch.

En wat er ok al in Duitschlaand is, amico, — wel gekondeleerd, — 'nen Bond van „freie Journalistinnen und Redakteurinnen.” In Keulen emmen die wefkes-Ridders-van-de-pen zooveul as gekongrest.

Eén van die Riddekteuzes ee gezeet: ze eischt het deurdringen van de dagbladders mee den vrouwelijken geest. Amico, keb oew nouw gewaarschouwd; hou ze in de gaten. Zet oew been stijf! D'r is één middel om ze de baas te blijven. As er bij mijn op den hof zo'nen vrouwelijke kurassier komt, mee 'nen wandelstok, 'n snorreke, 'n aktetasch onder d'ren èrm en as ze ga zitten mee d'r beenen over mekaren as 'nen kwajongen en 'n siegretje aanstikt en me de rook in m'n bakkes blaast, dan gaai ik naar m'nen zolder, pak 'n muis en zet die op tafel. Wedden, amico, da ze de kuiten pikt? Vang dus zoo'n beesje, zet het in oewen buroo, vertroetel het as 'n honneponneke — want... 't is de machtigste beschermer veur ons Heeren van de Schepping. De geschiedenis vertelt van 't Pèèrd-van-Trooje, — de geschiedenis zal nog 's gewagen van de Muis-van-Ulvenhout, wa-d-ik oew smoes! En edde gin muis bij d' hand, dan maar 'nen lekkeren, dikken spinnekop. Werkt net zoo petènt!

't Verschil tusschen onze moeders en onze vrouwen is aan den dag van vandaag zoo hemelsbreed-verschillend en da vinnen we al zoo gewoon, da-d-et kasjewweel is. Vruuger hadden ze 'n broek aan en toch „de” broek nie aan. Nouw is 't andersom. En daarom: d'r mot 'n vereeniging komen van mannen, mee 'n broek in d'r vaan en mee 't devies: „wij eischen herstel van de broek”. Da's meteen twee vliegen in één klap.

Maar denkt om die muis, amico!

Want ge mot nie vergeten, — ik bèn al 'n dartistig jaren getrouwd, — en de gouwen bruiloften zijn ier bij de boeren gewoon nie van de locht, — zoo heel

oew leven opgeschept te zitten mee zo'n wefke da-d-oew van 's mergens vruug tot 'saves laat africht as 'nen papkruut, da val-d-om den dooien dood nie mee! 't Is dus zuiver uit veurzurg da 'k oew waar-schouw!

En om op die gouwen bruiloften terug te komen: elke week as d'n Brabaantschen Illiestrasie bij ons op tafel komt en Trui en ik de plotjes en zoo bekijken, — waar me gemeenlijk 'nen heelen avond zoet mee zijn, — dan val-d-ons altij op, de pertretjes van gouwen bruiloften. D'n lesten keer troffen me d'r effekes vier aan, die samen al tweehonderd jaren getrouwd waren. Tweehonderd jaren geluk in één nommer. 't Is om er bang van te worren.

En 't zijn meestal boeremenschen. De bruid mee 'n witte muts, de bruigom mee 'n paar kromme beenen van d'n akker en 'n hooge zijen pet op z'n dakpan. En wa'k daar nouw allemaal mee beweren wil? Wel, amico, daags na da gouwen bruiloften-nommer was 't petroonsdag van den Heiligen Isidorus. En nouw motte weten, misschien bende daar nie zoo van op de hogte, omdat et buiten oew vak valt, maar dieë Heilige Isidorus is de Petroon van de boeren. Isidorus is sjuust nouw driehonderd jaar gelejen heilig verklaard! En Isidorus is ok 'nen gewezen boer. Eigenlijk nog gineens. Hij was, wa wij noemen, arbeijer, — in dienst van 'nen boer. Hij diende bij Jan van Vergas in Madrid en hij ee aan Janne maar éénen baas versleten. Is er altij gebleven, tot-ie dood gonk toe!

En wa wil nouw het geval? Dat-ie zoo'n bietje aangeroepen wordt as 't er iemand ziek is. Isidoor is zooveul as d'n Petroon van de Gezondheid! En

daar wou 'k het over emmen. De boeren zijn 't gezondst!

As ge boer zijt en ge wil trouwen mee 'n waschte boerin — zoo'n ding as Trui — nouw, dan motte goed uit oew doppen kijken, want, amico, 't is nie veur 'nen blaauwen Maandag. Want ge werkt dan de Koperen, Zulveren, Gouwen en Diamanten Bruiloft mee d'r af of 't allemaal zoo maar niks is!

Onze stand is d'n oudsten die er is. Wij dateeren al van veur 't steenen tijdperk, want er staat geschreven: „God de Heer nam den mensch en plaatste hem in een lusthof, opdat hij dien zou bewerken en bewaren.” Ozoo! Hem. Daar leg ik d'n nadruk op, op da-d-hem, omdat er wefkes genogt zijn, die denken da zullie d'n baas zijn op d'n hof... En onzen Lievenheer ee-da-zelvers anders in mekare gezet, zou 'k zoo zeggen.

(Da's 'n stille wenk aan Trui, amico, as ze strak dit briefke soms onder d'r oogen krijgt! Ik kan da g'rust doen, want ze doe-d-altij nèt of ze ze nie leest ziede — en d'r eigen verraaien, da doe ze nie!)

Maar om op die gouwen bruiloften trug te komen, — ze bewijzen da de gezondheid onder ons, boeren. 't beste is. Ok al drinken me putwater, waar wel 's wa vliegskes en beesjes in zitten en al slapen me in 'n bedstee en al emmen ginnen tijd om aan sport te doen. De mooiste blommekes en de schoonste gruunten groeien òk in d'n essetee en 't is 'n verkeerde gewoonte onder de stads-menschen om zoo naauw te speuren! Wa goed veur 'nen mensch is, da kom wel op z'n plots en wa nie goed is... ok (op nommero 100). Lot de natuur d'ren gank maar gaan.

Wij, die zoo gewend zijn om op 't land de natuur — onze Lievenheer z'n werk — van menuut tot menuut te volgen, wij kunnen daarover meepraten en... me vieren er de gouwen bruiloft mee! — ziedaar wa'k eigenlijk er van zeggen wou.

Daarom emmen wij zekers ok minder haast, as al die menschen uit de stad. As ik mee m'n gruunten-kèèr langs m'n klanten gaai, dan is 't fertikt, amico, as ik nie telkens andere meskes, dienstmokkeltjes, veur m'n neus krijg.

't Is me nog nie gebeurd, dat b.v. Anneke de deur opentrok as ik belde en Mieke de gruunten aannam en nommer drie betaalde. Zóó gauw nie! Maar wel maak ik mee da'k 's mergens de gruunten aflever aan Grietje en 's aves de mulk aan Naantje. M'n klanten verslijten soms veertien van die haastig aangelegde gediensstigen in zeuven dagen. Maar op 't platte land emmen de menschen meer tijd.

Zoo lees ik van d'n mèrgen in de kraant, da ze 'nen meneer emmen ontlekt, die honderdvijfenvijftig jaar oud is. Dieë meneer hiet: Tadjá-Mostasitsj, woont in Polog, in de Herzogovina. Dus 'n heel eindje van Ulvenhout en daarom mot er maar 'n vijftentwintig jaren afdoen, maar dan is 't nog ginnen snotpin, zeg!

Hij hee pas 'nen grooten klap gekregen. 'n Kindje van 'm, 'n zeuntje in den aanvalligen leeftijd van honderdendrie jaren is in 'n kinkhoesje gebleven. 't Liep al. Had anderhalf tandje (over) en was zindelijk — (gewiest!) Jammer veur pa, ee?

En daarom, amico, op grond van al da-d-antiki-teiten-nuuchs durf ik te wedden: ik zit nouw al dartig

jaren mee Trui in 't geluk, maar ons gouwen bruilofts-
pertretje kom-d-in d'n illiestratie.

Da's veur mijn weggeleed! Zonder da'k weet,
waar 'k het aan verdiend eb!

Maar allee, nie over tobben, daar vallen wel erger
klappen.

Amico, ik schei d'r weer maar af. Ontvang veul
groeten van d'n aanstaanden Boerinnenpresident,
H. M. Druppel I en as altij gin horke minder van
oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Herfstmaand

WA-d-eb ik m'nen slinger! Wa-d-is-t-ie toch effen veur den bakker! Wa-d-is-t-ie dik veur mekaar. Heel d'n dag hang me da liedeke in m'nen kop: „Wij zijn jongens van Jan de Wit” en ik kan 't nie kwijtraken. Trui is 't er al zeeziek van, zee ze, maar da zal wel over gaan veur ze 'n jongeske is. „Wij zijn jongens van...”, daar hadde 't weer! Hoe koom ik er af, amico, hoe koom ik eraf. Wij zijn jong... Stop! Keb giesteren onder d'n frambozenpluk, op de maat van: „Wij zijn jongens van Jan de Wit”, die lekkere vruchjes stuk veur stuk van de struiken getrokken en op „Wij zijn jongens van Jan de Wit”, ha'k er telkens vier af. En zodoende he'k er Trui en de jongens en de meiden allemaal uitgewerkt. Want da's feit, amico, as ge zo'n lie-ke in oewen kop het zitten onder 't werk, da ga-g-et veul vlugger. Want dan denkte meer aan Jan de Wit of aan „Drink, drink broederke drink”, „d'r is gin klup in 't zuiën”, dan aan oew werk en 't werk vlot vanzellevers! En de framboskes loopen uit d'r eigen in oew mandje. „Wij zijn jon...”, amico 't wordt 'n ziekte!

Nouw zoude meschient wel 's willen weten waarom ik zoo m'nen slinger eb?

Welnou, — 't klinkt meschient 'n bietje sententeelerig, — maar omda mijnen grond, waar de piepers en de slaai en de boontjes en de peekes en d'n

blomkool en 't fruit en d'n heele mikmak zoo merakels lekker op groeit, omdat dieën grond, — 'n stukske Nederland is! Want, amico, boer of gin boer, vandaag ben 'k grotsch op m'n Nederlaander-schap! „Wij zijn jongens... Schei uit, zeg! schei uit, want da versje krijgt nog jong.

Want in gedachten, amico, in gedachten ben ik bij die vijf postvliegers naar Indië en me schieten lekker op. Veruit Koppen, ollee dan toch, nog harder, nog kwieker, vlieg man, vlieg, da veur mijn part m'n pet terug is gewaaid op 't puntje van d'n Ulvenhoutschen toren, terwijl ik in Batavia afstap, vlieg dan kèrel, da ze scheel worren van zjeloersigheid, vlieg as 'nen vliegende Ollaander over bergen, en dalen, zeëen en wèrlddeelen, vliegt da ze vuur spouwen van afgunst, veruit Koppen, gift 'm van jetje, gift 'm ketoen, wij zijn jongens van Jan de Wit, vlieg Koppen, Koppen, Koppen!

De Nederlaanders, daar hoog in de lochten, ze zien de wèrld, de heele verbaasde wèrld, die even stil is en d'ren kop schudt, onder d'r derrejère weg-schieten. Ze zien, amico, ze zien onder d'r, op de zeëen, de andere Nederlaanders, die mee vijf sleepers de grotste dokken van de wèrld verslèpen veur d'n Engelschman. Op de zeëen en in de lochten, daar knappen de Nederlaanders 'n stuk werk op, waar al 't gesauwel en gezeever in Zjenève, 't Noordpool-drama van de Fascisten, 't gekonkel van Pwankaree en Briejaand, 't verdragske van Kellog en de kemee-die van onbekende soldaten, ouwe-heeren-baker-protjes bij zijn! Amico, wij tellen weer mee, ouwe jongen, me schrijven weer geschiedenis! „Wij zijn jongens van Jan de Wit”. (weer vier frambozen).

En op deuzen oogenblik — terwijl ik ditte zit te schrijven, amico, rijdt ons Koningin in de gouwen koets naar de kamers deur onze schoone residentie en da-d-ee veur mijn vandaag 'n schoone beteekenis.

De ferme, kloeke jongens van Jan de Wit schrijven mee gouwen letters 'n schoon blaaïke in ons geschiedenisboekske en de Laandsvrouwe over zukke mannen mòt gatsamme in 't goud rijen! Ter eere van d'r kloeke mannen, die daar hoog in de lochten, daar ver op de zeeën, den Nederlandschen faam over de wèrld dragen.

Lot ze maar kammen die gin haar emmen! Lot Engelaand maar donderjagen. Lot Engelaand, de zee-mogendheid van zjeloersigheid maar stukskes in de kraanten Reuterer, al da ge-reuter is geleuter! Ollee, dokken wegslepèn van 'n kerk grotte over de oosee-janen, — mee 'nen zwerm vliegmesjienen over de wèrlddeelen zweven om de post te bezurgen, da's ander werk as stukskes schrijven.

Waarom of ik zoo op d'n Engelschman z'nen kop zit — zulde denken? Ten eerste, amico, — da ben 'k nog nie vergeten al maggen ze da denken, da ze van 't jaar m'n verkens emmen afgekeurd en daar 'n smerig stukske van over de wèrld emmen ge-reuterd. Tweedens om da z'ons kersen emmen ingestoken mee zo'n smoesje, derdens, om da ze nie willen bekennen da ze zelvèrs die dokken nie konden versjouwen en vierdens, — da doe-d-heelemaal de deur dicht, — om da ze nouw onze Koppen willen afkammen! Van den mergen 'n berichje van Reuter in de kraanten da-d'nen Engelsche ootoorietijd van de Engelsche Lochtvaart offiesjeel ee meegedeeld, da 't niewaar is, dat de Nederlandsers de Engelschen

veur zijn mee d'ren lochtdienst naar Indië, dat da-d-eelemaal nie sjuust is! Engeland doet da pas in April van 't volgende jaar en dan telt da pas mee!

Nouw, amico, wa zegde van dieën grooten broer!
Wij zijn jongens van Jan de Wit!

Veruit Koppen, veruit kèrel, lot ze reuter en leuter, veruit jong, ze halen jouw niemeer in, al leuter en ze de kraanten vol mee offisjeele bakerprotjes! Veruit! Statig en zonder fout, strijken ze strak neer in d'Oost, stuk veur stuk en in gedachten zie ik 'm al staan, zo'nen grooten vogel, waar de Indiërs de Nederlaandsche locht nog aan ruuken, mee z'n neus trotsch in den wind en 'n uitwentelenden schroef: „hier ben ik.” En 'n paar dagen later: „hier ben ik” en 'n paar dagen later: „hier ben ik” en nog es en nog es: „hier ben ik.” En as 'nen zwerm trekvogels komen ze dagen aanéén neergestreken in de verre, wèrme Oost, nèt of er gin een leuterberichtje in de kranten ee gestaan!

En daar ben 'k trotsch op, gloeiend trotsch. Da's nasionalisme in d'n goeien zin en heel wa mooier, dan 'nen troep volwassen, groote Belgen, die achter wa Duitsche kienders loopen te blèren, zooas 'n paar dagen gelejen in Blankenberge, die Belze badplots! Veur d'n grooten Duts liepen ze Aantwerpen uit en kwampen bij ons in den kost, maar veur de kleine dutskes emmen ze ginnen vrees zulle. Awel, die luupen ze na en die geven ze schelles! Witte wat 'r gebeurd is?

Kinderkes waren aan 't strand 'n zaandvesting aan 't bouwen, Belskes en Dutskes deur mekaren en zetten d'r toen mee schellepkes 'nen naam in: „Neurenberg.” Warschijnlijk de naam van 't Dut-

sche stadje, waar zo'n klein lozjee-ke vandaan kwam! Groote menschen, Bellegen, stokten toen de Belze kinders op, om de vesting te „nemen” (awel, 't was ginnen Aantwaarpschen sietadèl, verstade!) en da liep uit op vechten.

En toen emmen die groote menschen, — zóó dat de pliesie er aan te pas moes komen en de Dutskes moes beschermen! — de kleine kinders uitgejouwd en naar 't hotel geblèrd tot veur d'n ingang!

Wa zegde van zulk nasionaliteitsgevoel, amico? Is et nie om uit oew vel te springen, oew bloed op te freeten? Zijn da mannen?

Veur gin tienduuzend zo, ruil ik éénen Koppen! Nog nie mee de tienduuzend wefkes erbij. (Schei uit zeg, zit nouw nie te knipoogen, ik ben vandaag zoo seerejeus as 'nen begrafenisondernemer). Keb m'n eigen van deus week 'n haand gegeven en teugen me gezeet: „Dré, jongen, g'ad 'm aan 't goei end vast, den lesten keer.”

Ik las 'n heel seerjeus kraantenstuk over d'n Nederlandschen schilder Nanninga die zestig jaar wier. 't Is zoo de gewoonte, as ge as schilder of boekenschrijver zestig jaren wordt, dan ontdekken z'oew. Affijn, me kunnen nie alemaal Zjakkies Koegan zijn, die op d'r derde jaar al wereldberoemd zijn en op d'r achtste jaar 'n salaris verdienen van vijftienduuzend guldens in de week. Net zooveul as hier 'nen menister in 'n jaar! Nouw kunde zeggen: alles goed en wel, maar ons menisters kunnen nie veur jochie speulen, maar dan zeg ik: da motte nog afwachten. Er zijn heel aardige jochies bij die d'r departement niks broeder behandelen as Zjakkie zou doen...!

Maar ik dwaal van d'n weg.

Nananga dan, is 'nen verver, die schildert naar m'n hart. As die 'nen boom schildert, is 't 'nen boom — en gin pèrepluu. As die 'n huis schildert is 't 'n huis en gin zatmanneke. As-ie d'n hemel schildert is 't 'nen hemel en ginnen ommelet. Kortom, da's 'nen verver die nie kleurenblind is! Die gin gruune lochten en rooie weilanden en houtere koeien en vierkante sirrekels neerkladert. En wa lees ik nouw?

'n Kunstkretiek mee niks as goeds van 'm! Is da gin mirakel? Nog starker: ze noemen 'm tenslotte modern! Wa-d'n leugen is. Hij is zoo ouwerwetsch as de natuur zelf, maar da schreef dieën kretieker om z'nen pad schoon te vegen van al de larie die ie in de leste jaren geschreven heet! D'r zijn gin kubieke ballen en ronde vierkantjes en groene gezichten en blaauw haar! En die zijn d'r nooit gewiest ok. Maar die kwastende kwasten, die niks kennen en 't dus beter wouwen weten as onzen Lievenheer, die gaven da-d-uit veur zoete koek. Da was valsche munterij, amico! En toen 'k een paar jaar gelejen da schreef, toen zeeën ze: och, wa wit 'nen boer van saffraan, maar nouw komen ze in mijn schuitje varen.

Amico, ik scheid'r af, 't Is mooi gewiest. „Wij zijn jongens van de Wit” (weer vier frambozen). Veul groeten van Trui en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

HERFST

VAN de week op 'nen avond kwam de post binnen, gooide 'n briefkaart op tafel en zee: „navend same”. Ge snapt dus da'k mee Trui in de kamer zat. „Wa zou dà zijn,” riep ze en meteen sprong ze uit d'ren leuningstoel of er' n stalen virke in d'ren zitting zat.

„Ferèk,” zee ze toen en gooide ze 't briefkortje zoo wijd weg as 't vliegen wouw. 'k Vond toen da'k op moes trejen en vroeg zoo laangs m'n neus weg: „aan wie is die briefkaart gericht, medàm?” „Aan jouw, graaf,” ketste de protsmakert trug en ze vischte-n-'t kertonneke weer op en reikte-n-'t mijn over mee 'n houding as medàm de Pompedoer. „Asteblijft, en schiet nie te schaaelijk in oewen grafelijken lach,” zee ze en meteen griste ik 't briefkortje uit d'r kluiven.

En toen 'k begon te lezen, sting er nie boven: „Menier”, of „Beste Dré” of zoo iets, neeë, toen begon 't mee: Aanmaning.

En zoo hartelijk as dat er sting, zoo hartelijk was heel 't kortje gesteld. Of ze 't teugen 'nen oplichter hadden. 't Woord „menier” kennen die gasten nie. En zooas mee bijna alle krispedentie, sting er ok 'n p.s.-ke onder. Ok zoo lief en zoo beleefd. 'n Bedreiging mee 'n dwangbevel.

Wilde geleuven, amico, da'k de smoor al in krijg deur die onbeschofte en poenige manier van schrij-

ven, die die lui d'r op nahouwen. Al ben ik dan maar 'nen boer, elken keer schiet 't me naar m'n strot. En — niewaar — as ze 't wa beleefder deejen, 't zou ginnen cent méér aan drukwerk kosten en de post zou 't evengoed veur niks bestellen, as nouw!

As ge van 'nen mensch centen wilt emmen, dan kunde da beleefd vragen, dunkt mijn en as ge van 'nen mensch centen wil emmen, waar ge'm niks veur trug gift, behandelt 'm dan nie as 'nen hond of as 'nen gevangenisboef. 'n Dagvèèrding veur 'nen moorde-nèèr is nog beleefder opgesteld. Want geleuf maar nie, amico, da wij boeren op 't platte laand, en veral ier in Brabaant, zoo vertroeteld worren.

Ginnen lantèèrn, ginnen kei in de wegen, gin futsoendelijk drinkwater emmen soms. We maken dikkels ons eigen wegen omda-me d'r anders mee ons beesten nie deurkunnen. En nou 'k 't daar toch over eb, — elk najaar verzuipen de koeien en de verkens en de huizen hier in Brabaant deur de overstromingen. Al muljoenen emmen daar veur opgebracht, muljoenen, en nog ginnen zak zaand ebben z'r in d'n Haag veur geleverd. 't Eenige wat er mee bereikt is, da-d-is, dat dan de Koningin en 'n paar menisters over de daken van de huiskes komen varen in 'n roeibotje en da vinnen wij heel hartelijk, — héél hartelijk — maar me laten liever aan onz' g'eerbiedigde Koningin onze beesten zien as ze mee glanzende huijen in de wei staan, dan mee 'nen dikken, rondon, opgeblazen buik, drijvende in 't water, teugen de daken en de schoorsteen en aan.

Nog eens: as de viskus mee z'n schofterige manier van aanmanen nog wa leverde veur oew centen — allebonneur, — maar zóó...! Da's schaandelijk!

'n Stark veurbeeldje: onder m'n klaanten hà 'k vruuger 'nen hoogen belasting-ambtenèèr. En z'n wefke sting bij mijn in 't krijt veur 'n dikke vijfen-twintig pop, waar ik melk, eieren en gruantes veur geleverd had. Ik zag ze nooit en hum ok nie, want de meid nam alles aan. En... ze waren daar bèst van aannemen, amico. 't Vak ee, 't vak!

Toen schreef ik 'n open briefkortje. Zóó:

AANMANING

Ulvenhout, 9 April 19..

M.,

Vermits het door U wegens geleverde eieren melk en gruantes verschuldigde nog steeds niet is aangezuiverd, — nota staat op de adreszijde, — noodig ik u uit, alsnog binnen 24 uren na ontvangst dezer aan uw verplichting tot betaling te voldoen. Bij nalatigheid zult u, door middelen die de wet me toestaat, tot betaling worden gedwongen en zal het bedrag der vervolgingskosten belangrijk worden verhoogd.

De kosten van dit kortje zijn alvast f 0.05.

De groentenboer.

N.B. Een nadere aanmaning wordt niet meer gezonden. Bij het niet voldoen aan deze aanmaning volgt d'n Deurwaarder.

As ge 't geld stuurt, denk om de vijf spie.

Amico, toen is dieë kèrel op hooge pooten bij me gekomen om de kachel aan te maken. Maar die braandende allang en da trof ie dus nie. „Onbeschofte boerenrekkel,” schold ie, „waar haal jij de brutaliteit van-

daan om me zóó te manen?" „As ge nog 's onbeschofte boerenrekel zegt," zee ik, „dan tellen z'ow over één menuut uit en da briefkortje hè'k overgeschreven van die onbeschofte kortjes die gij mijn altij op m'n dak stuurt. Ik eb oew m'nen kostelijken melk, m'n versche ei-kes en m'n schoone gruintes geleverd: Gij? gij levert ooit gin bliksem. En nouw betalen vader en gin woord meer!"

Of ie betaalde, amico, en óf ie z'nen mond stijf dichthield. Kaddem vast mee ziekenverlof laten sturen, jong, as ie nog wa gezeet had. En da Wullum Mengelberg z'n eigen nie langer lot treiteren, daar geef ik 'm groot gelijk in. Hij kan in Amerika en ier onderhaand wel alleen de maat slaan veur d'n viskus z'n lol. Hier belasting betalen van 'n inkomen dat ie in Amerika verdient en van leeft èn al belasting van betaalt, da's nèt 't zelfde as mee de boeren. Betalen waar ge niks veur krijgt. Maar hij kan z'n stokske in z'nen binnenzak steken en opduvelen en da kan ik nie mee m'n gedoeike. Maar daarom hè 'k m'nen slinger dat ie van z'n eigen afbèt. Ze bakken ze daar in d'n Haag 'n bietje al te bruin. G'et soms oew aanmaning al te pakken veur oew buljet en ge wordt al vervolgd veur ge nog maar zie-dà, misdreven het! — Maar genogt, 't is wellekes gewiest. Keb m'nen gal 's uitgespouwd en da's genogt.

En — amico — 't moes er 's uit, da z'ons in Braabant te dikkels — eigenlijk altij! — vergeten. Ok as me betaald emmen! Want die muljoenen veur die overstromingen zijn meer as vijftig jaren neergesteld. Maar toch maken ze elk jaar nog schoone filmkes van, de overstromingen. En ok is me da naar m'n keel geschoten, nouw me weer een van

ons beste en kordaatste mannen veur Brabaant emmen verloren. Eenen die veur ginmensch z'nen mond hield as ie in z'n recht sting; eenen, die veur ons pervinsie deur 't vuur gong en zoowel de geschiedenis as de toekomst van z'nen geboortegrond ee gediend. Die messchient wel te veul en te hard gewerkt heet aan de belangen van onzen bojem want de funksies die ie allemaal ee bekleed van schoolmeester tot schoolopziener, van raadslid tot burgemeester en kamerlid, van opstellekes-schrijver tot baas over 'n dagblad en 'n geschiedkunstig maandblad, kek, om steeds het hogste te bereiken in wat ie aanvang, van gewonen Bergen-op-Zomer tot Ridder van den Nederlaandschen Leeuw, — daar, daar motte Juten voor hieten, zou 'k zoo zeggen. De Jutens emmen bij veul goedhartigheid en veral veul Brabaantsche rondborstigheid allemaal iets van 'nen bulldog. Wa ze tusschen d'r taanden emmen laten ze nooit meer los. En zukke mannen ee Brabaant veurloopig noodig!

En daarom, amico, ge mot me even hekskuseeren da 'k er zoolank bij stil stong, — maar rasechte Brabaanders vuulen d'r eigen allemaal zo'n bietje femielje van mekare, — ik moes deuzen spiets even houwen bij 't overlijen van Willem Juten. Dat ie ruste in vree is d'n diepsten wensch van Trui en Dré!

En weer of gin weer, bewolkt of nie, één ster zal iederen avond aan d'n Hemel staan om Willem in ons herinnering te brengen, 'n ster, deur hem gemokt: de „Avondster”.

En om 't nouw 's over wa-d-anders t'emmen: 't is ier zoo maar stillekes. De èrepels zijn gekuild. De

winter-zaai is al gebeurd en d'n pulp is ok al binnen. 't Weer van de leste weken was veur ons nie kwaad. De èerde is deurdrenkt van al dieën rengel en in zukken grond is 't goed zaaien. As 't ie dan 'n tijdje „open” ee gelegen en d'n rengel eet-er lekker in kunnen zuigen, dan is oew zaaisel al aan 't ontkiemen, veur ge 't goed en wel ondergedekt het onder de zwarte, vette èerdkluiters. Want laat ik oew zeggen, amico, asda-d-et jonk wintergruun, parmantig en fel, in mooie rechte rijen, op 't laand staat. En ge het er nie veul aan te doen, ee! Want onkruid groeit er nouw nie. Toen 'k er giesterenmiddag 's langs liep, na den eten — da mag ik 's Zondaggesmiddags zoo gère doen — toen ston 'k er zelve van te zien. Ik docht zoo: kek nouw! Daar komen de dubbeltjes weer aan. Zonder da-g-et in de gaten het, terwijl ge thuis zoowa zit te koekeloeren, wordt er hier buiten veur oew gezurgd! En toen 'k dan giestermiddag in de Zondagmiddagstilte langs m'n akkers kuierde, toen hè 'k op 'n memènt 'n handvol van dieën zwarten èerde gepakt en 'm mee bietjes tusschen m'n vingers deur laten glijen. 'n Kraai schoot deur de locht en z'nen schreeuw echode over de verlaten en stille akkers en 't klokske van de kerk begon te kleppen veur 't lof. Keb toen m'n uitgegaan pepke weer aangestoken en ben naar huis gestapt, want ik docht zoo: Trui zal wel naar 't lof gaan nouw en d'r mot er altij ééne van ons tweeën thuis zijn. 'k Kwam ze dan ok teugen. Ze gong deur de akkers, zee ze, om d'n weg 'n bietje te korten.

„Ge mot dan meteen 's kijken naar 't wintergewas”, zee ik, „dan kunde 'r in de kerk drie weesgegroetjes veur bidden, dat 't zoo mooi staat.”

„Gij hoef mijn nie te zeggen wa-d-ik te doen of te laten heb,” zee ze, „maar gade gj nouw naar huis, — ’t voer veur de beesten hang boven ’t vuur want as ’t overkocht is ’t vuur uit en staat de heele kamer onder d’n staank.”

„Tot oew orders, Trui en goeie devoosie” en toen ze ’n uur later thuis kwam, was ’t voer nõg nie gaar. Da’s de zucht van ’t kommedeeren, amico, ze mot wà kunnen zeggen.

Affijn, keb maar nikske gezeed — ’s avonds nog ’n bordje pap gegeten en in vollen vrede onder d’n wol geschoven.

En toen ’k van den mergen de klaanten afgong mee d’n grunntenwagel, toen scheen veur ’t eerst na veertien dagen de zon weer! ’t Moes nouw maar ’n bietje gaan vriezen, amico. ’t Wor tijd. Allerheiligen en Allerzielen is al lank achter den rug en ’t eerste blommeke mot nog op de ramen komen. Nie da ’k zoo gek ben op ’nen harden, vruugen winter, maar ’n bietje droge vorst is veul beter en gezonder, veur alle menschen en dieren. Want zoo as ’t nouw gaat, zouwen me allemaal rimmeltiekerig worren en de veurbeelden, die ’k daar van gezien eb, zijn van dieën aard, da ’k liever ’n paar winterteenen eb, as één scheutje rimmeltiek. As ’t ’s nachts zo ’n bietje wil vriezen en overdag ’t zonneke schijnen, dan wordt de weg lekker hard en droog. Dan lopte nie geregeld mee natte achterbeenen en slekspatters in oewen nek, want amico, zooas ’t verlejen week was, as ge dan op oewen wagen stond en ge zette d’n bles ’n bietje aan en ge hobbelde as ’nen Seezar in z’nen zegenwagen over d’n Ulvenhoutschen weg, wel man, dan spetterde de koeienblubber in oew oogen. En, nimme

nie kwalijk, maar 'nen Seezar — en nouw kund-over
'm denken zooas ge wilt — maar 'nen Seezar mee
koeienmest aan z'n wenkbrauwen, da's gin gezicht...

Kom, ik gaai d'r afscheijen. 't Lopt teugen half vijf
en de lamp mot op. As dierekt de kraant gebrocht
wordt, dan kan de looper deuzen brief meenemen
naar d'n postgaarder en witte gij weer hoe er alles
in Ulvenhout bijstaat. Veul groeten van Trui en as
altij gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

IK staai er knap op, da mo'k oew wel zeggen! Om te beginnen: 'nen nest mee jeugdige katers in m'nen kop, die al m'n harsens verschaandeliseeren; 'n verkoudheid, die mee gin tafel- en beddelakens bij te dweilen is, van 't staan wachten in de plassen water op d'n optocht en zin om te werken as 'nen dief om te hangen. En 'n stem — om kooks te kloppen. En as d'akkedeemiefeesten nog langer hadden geduurd, liepen me allemaal op ons wenkbraauwen.

Dieë fakkeloptocht van giesterenavond dee heelemàal de deur dicht. Duuzenden en nog 's duuzenden liepen as evenveul apostelen mee vurige tongeskes boven d'r hoofd en 't waren echte leutige, Berdasche apostelen, amico, die er, naar ze zingend beweerden, steuvig d'n moed inhielden.

Ja, 't is 'n manjeviek feest gewiest da-d-eeuwfeest van de Koninklijke mielietare akkedeemie! 't Heet er gerauschen.

Trui was ik al 'n paar dagen kwijt en da kwam zoo.

Zaterdagmiddags, 't was beestenweer, trok d'n optocht deur de straten, (daar koom ik dierèk wel op trug), en in 't gedrang, om veuraan te komen, verloor ik ze. Want ze zou en ze moes veuraan, dus duuvelde ze alles opzij en onderstenboven en sting in 'n oogenblikke mee d'r neus teugen d'n stèert van 'nen pliesieknol. Ik liet ze schuiven, da snapte.

Ik docht zoo, kekte gij nou maar goed, dan hoor ik later wel hoe 't is gewiest, — ik gaai 'n pintje pakken. En zodoende he'k Trui niemeer werom gezien veur Zondagnacht om 'n uur of drie. Onder de toonen van 't Wilhelmus kwam ik in Ulvenhout aan en omdat 't stuk nog nie uit was toen 'k binnenkwam, zette-n-ik 't deur, veur de bedstee waar m'n „verloren” Trui in lag. M'nen lampejon was netuurlijk uit en hij had er zwaar onder gelejen. Maar 't vet van 't kèerske lag op m'nen jas, net suikeren rijksdaalders en guldens en 'n paar dubbeltjes waren er ok bij en m'n feestmuts, — 'n rood-wit-blaauw petje, — daar stak m'nen kop riejant deur en de klep hing onder m'n oogen.

„Lillek stuk schandaal, da ge daar staat,” zee m'n weergevondene en teerbeminde gade, „schaamde gij oew eiges nie om zóó thuis te komen, zóó laat en in zó'nen toestand! Enne...” „Trui”, zee ik, „schat van 'n turfschip, hou-d-oew eigen koestum, anders gaai 'k per ommegaand retoer mee 'n nuuw pak kèersen!” Toen hè 'k 't Wilhellemus vahan Nahasauwe nog 's gekweeld da-d-eel Ulvenhout op z'n grondvesten sting te schudden. De koster kwam van den mèrgen vragen, hoe 't mee me was, want hij was om drie uur zoo geschrokken, zee-t-ie. Ik lag nog op bed mee de feestmuts om m'nen nek en de lampejon, of liever gezeet, 't troosteloos overschot daarvan, da lag te drijven in d'n poo onder de bedstee. En 'nen smaak in m'nen mond, 'nen smaak, jong! Of alle katten van Ulverhout d'rin gejongd hadden. Alles bij mekaar: 'n echt feestelijk stilleven, amico.

'k Zee: „Koster, zie da ge wekomt jong, want

nouw ik jouw gezicht zie, is 't net of er nooit feest meer zal zijn. En as ge 's Zondags in aanmerking wil blijven komen veur 'n fooike, haalt dan as d'n bliksem wa hoofdpijnpoeiers en sta nie te bakeren mee Trui". Nog nooit he'k 'm zoo hard zien loopen, amico. 't Leek Nurmi wel.

Maar ik ben 'n heel stukske opgekikkerd en nouw docht ik zoo: ik zal jouw eerst maar 's schrijven.

Toen Zaterdagmiddag de Koningin mee d'r huis-houwen weer vertrokken was, toen is d'n echten leut begonnen.

Toen brak de feeststemming deur as 'n overrijpe zweer en d'r was gin houwen meer aan. De kefee's gongen 's nachts om vier uren pas toe en om vijf weer open. Waarom d'n burgemeester da-d-uurke nachtrust wou emmen, da snap ik nie, want as g'in zo'n uur eerst oew avondeten mot gebruiken, de wekker opdraaien en afzetten op vijf uur, oew eigen uitkleejen, slapen en weer aankleejen, ontbijten, dan is zo'nen nacht van 'n uur veuls te kort om te slapen en zodoende emmen de meesten maar 'n strotje omgeloopen of zijn gaan zitten 'op 'n bank in 't Valkenberg.

Ik was in 'n kefeeke, waar ik mee de marktdagen wel meer koom, en om vier uur zee d'n baas: „hogste tijd, pliesieuur.” „Nouw al?” vroegen me. Toen he'k 't klaargespuld om 'n uur te overnachten op het zachte dons van de planken onder de buljèrt, zooda'k 'n uur later een van d'eersten was bij d'n nuuwen feestdag. Want amico, ik houw van op-tijd-uitscheien, maar ok van op-tijd-beginnen! Da 'k Trui in de drukte was kwijtgerokt da kwam best uit, anders hadden me van de buljèrt 'nen liezjemoo motten maken en

de buljèrts zijn nouw dierèk nie op 'n honderdjarig feest van d'akkedeemie berekend mee 'nen 23-urigen feestdag! Keb ze nie meer truggezien veur vanmergen en toen wou ze maar daliyk beginnen mee 'n verwijt, da'k nie beter op d'r gepast had. Nouw gij? Bijna dartig jaren getrouwd, dan mekaar twee dagen en nachten kwijtraken en dan nog foeteren op d'n koop toe. Maar ollee dan toch. Teugeswoorig raken ze mekaren al kwijt na 'n paar weken en vinden mekaar nooit meer terug...

Maar ollee, ik zou oew nog wa van d'n optocht vertellen. Kebbem natuurlijk gezien. En goed. En dan 't eerste wa 'k er van zeggen mot is ditte: d'r zat te weinig meziek in. 't Wier veur 'n groot stuk goed gemokt deur de sjarmaante, lieve, knappe wefkes te pèèrd, die er, in die ouwe kleerendrachten uitzaggen om zóó van 't pèèrd te slèpen en op te freeten. 'k Had gère op m'nen bles gesprongen en d'r naast gaan rijden om ze onder de pèrepluu te houwen, want die lange fluweelen mantels, die heelemaal over 't pèèrd z'nen stèèrt hongen, waren kletsnat van den regen en die vurmden 'n heel gewicht om die smalle schouwerkes.

Maar ditte mot ik zeggen, amico — dà-d-eb-ik in deuzen hiestorischen optocht gemorken — de mode van teugeswoorig kan nie ruuken aan de mode van vruuger. 't Is 'n groot verschil jong, om 'n knappe jonkvrouw te zien in 'n statig kleed van fluweel en mee 'n schoon beplúmd hoedje op, op 'n pèèrd, teugenover 'n frummes van vandaag mee rokskes tot d'r knie-kes, 'nen kalen kop en op 'n stoomfiets. 't Verschil is zóó groot, da 'k 't gevuul eb, da wij, mannen, te kort worren gedaan!

Overigens was d'n optocht 'n soort van waandelend mezéjum. Veul te plechtig en te stil en veul te weinig feestelijk. Hij duurde zeker 'n half uur eer ie veurbij was en da moes goed gemokt worren mee één meziekkorps da gin meziek mokte. Neeë, as g'ier zoiets doen wil mee suukzes, mokt 'm dan wa muzikaler en wa minder begrafenisachtig, dan zal ie meer in d'n smaak van d'n Berdanèèr vallen. En dan; veul kwaai weer... èrme wefkes!

't Regende dat et goot en da was jammer. 'k Mokte allemaal zunde van die schatjes van wefkes, die op mijn 'nen onvergetelijken indruk emmen gemokt.

Maar da-d-ee ten slotte 't heele feest.

't Zal nie gaauw vergeten worren en ik weet zeker da-d-onze kinders nog aan ons kleinkinders zullen vertellen van de feesten van 't 100-jarig bestaan van de Mielietare Akkedeemie.

100 — WELKOM!

Nog nooit he'k 't zoo dikkels zien staan as deus dagen. Nog nooit was da nummer zoo in trek.

Maar gin wonder!

't Was schoon, in één woord, en 't kwaaieste weer hee gin kans gezien om d'r 'n horke aan àf te doen.

Amico, as altij, veul groeten van 't turfschip en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ en z'nen kater.

„**H**IER Baron”, zee Trui van de week teugen me, en ze lee ’n briefke neer, naast m’n pan gebakken spek, ’s mèrgens bij ’t ontbijt. Ik lekte m’n vingers af, (want as ge zóó aangesproken wordt, amico, dan motte-ok in den stijl blijven!), en ik zee: „da-ge bedankt zijt, da witte, Gravin”. En ik las ’t volgende: „den Haag, 9/11—’28.”

Ge ziet, keb al vrienden in de Residentie ok en da motte nie uitvlakken! Want eer ’nen Hagenèèr „amico” zeet of schrijft aan ’nen Ulvenhouter, — wel, dan moet ie veul deftigheid op zij kunnen zetten, zeg ik maar!

En d’n deuzen nòem z’n eigen m’nen amico.

Maar, om op da briefke trug te komen, daar sting dan in:

„Aan Dré

den schrijver der Brabantsche Brieven.

Amico — ’t staat er en ’t blijft er staan, want vringen zijn wij, nietwaar?

Ik althans, („althans” — as da ginnen avvekaat is, ben ik er eenen!), voel mij een vriend van u en als trouw lezer van uw oubollige brieven is die vriendschap ongetwijfeld wederkeerig. (As-ie tenminste maar gin advekaat is). Doch dit slechts ter inleiding. (Ge zou zeggen: van wèl!) Wat

ik u eigenlijk schrijven wilde, is dit, dat ik u heden als drukwerk een uitgave van ons toezend over het weldra verdwijnend oude Westlandsche zeedorp Ter Heyde. Dat boekje zal u interesseeren, Dré! En maak er maar gauw met Trui en uwen zoon den kunstschilder (wat is dieën kèrel fermielie-ziek!) een uitstapje heen, vóór 't te laat is!

Met handdruk

R. J. Goddard."

't Boekske heet-ie gestuurd, amico, maar gin reisgeld. Affijn, de boekskes schijnt ie zelve te maken, en daar bende dan vanzellevers wa scheutiger mee. Ik kijk òk nie op 'nen savoojen kool.

Maar 't mot gezeed zijn: 't is een schoon boekske. En de plotjes, geteekend en van hout gesnejen deur 'nen zekeren Krug — 'nen keleega van Dré-denverver, denk ik, — schoon genogt om stuk veur stuk in 'n lijstje te hangen. Maar m'n pronkkamer is al 'n muzeejum, dus ik wacht er nog effekes mee. As ge 'nen kunstschilder in de fermielie het, dan gebuiken z'ow muren kompleet veur aanplakvlaktes en van 't schoone behang is gin blommeke meer te zien. Potverkoffie, — behang van 37½ cent d'n rol!

Maar ollee, keb teugen Trui, de Gravin, al zoo dikkels gezeet: „ik hang mijn predukten, de bossen peeën, toch ok nie aan 'n aander z'nen muur as stillevens", — maar daar kan 'k alleen maar woorden over krijgen en bleef 't dan maar bij woorden, maar 't worren soms heele boeken, die mee kaft en al om m'nen kop vliegen... Nouw, da's mijn alle verf van de wèrld nie wèèrd! Maar 't schijnt dan, da ze na

nuuwejaar da Terheye, daar bij den Haag, heelemaal af gaan breken. Alleen 't kerkske laten ze staan, de rinneweerders. Ze willen zeker 'n tweede, 'n Nederlandsch Diksmuiden d'r op na gaan houwen. Webben oorlogshelden en moblezasie-gedikkereerden, allemaal zonder oorlog (Goddank!) en nouw 'n „platgeschoten” durp, zonder oorlog. 'n Soort „aangenomen-kindje” dus!

In ieder geval, 't is 'n goei idee om er 'n boekske van te maken, veur 't puinhoopen zijn, en as ze die liefhebberij nog 'n bietje deurzetten, dan zal Nederland gaauw veranderd zijn in... 'n boekenkast.

En de uitgevers worren dan burgemeesters!

Over burgemeesters gesproken: daar ee boer Braat in de Kamer 'n boekske over open gedaan deus dagen.

Hij zee, asdat de benoemingen van burgemeesters teugeswoorig dikkels d'n lachlust opwekken! 't Is maar wa ge lachlust noemt. Hij had meschient beter kunnen zeggen: da ge dikkels van die benoemingen de tranen in oew oogen krijgt. Maar ollee, hij zal et wel goed bedoeld emmen. Hij bedoel et wel 's meer veul beter as dat ie het zeet. Hij ee-g-et ok g'ad over 't achteruitstellen van 't platteland deur de Regeeringen en dà-d-amico, da's 'n waarheid as twee koeien boven op mekaren.

Hij ee ze daar in de Kamer effetjes veurgerekend dat de visscherij en laandbouw 't Laand ruim 55 muljoen in 't laaie brengt. Wij landbouwen en visschen bij mekaren 'n dikke 65 muljoen en ze bestejen aan ons d'r maar negen! As da waar is, — en da zal wel, — want Braat kan allicht veul beter rekenen as spiet-sen, — daar is-ie ok boer veur, — dan zeg ik mee

hem, asda-d-et 'n ongepermenteerd schedaal is, da wij tot onzen nek in d'n modder stappen as we de deur uitkomen; da me mee ons harsens teugen de boomen aanloopen 's avonds omdat er gin lantèèrns staan op de buitenwegen; da me water uit de putten motten slurpen, omdat er gin waterleiding is en... da-d-ee Braat nie gezeet en da's nog 't ergste van allemaal: da me de hazen te vreten motten geven zonder da me d'r op meugen schieten!

As ge toch nagaat, amico, m'nen grond is hapso-luut m'nen vollen eigendom. Ginnen rooien cent hiepeteek staat er op. (As ik dus „Gravin” teugen Trui zeg is da nog zoo gek nie, want d'r zijn Gravinnekes genogt die heel wa minder grond bezitten as Trui en soms nie meer as 't zaand da-d-aan d'r hooge hakskes plakt!) Ginnen rooien cent. Elke klont zand is d'n mijne. En wat er op groeit, amico, nouw da groeit in ons zweet! En nouw witte wel asda-d-ik m'n buks onder de schouw lot staan ver-roesten en de hazen vetmest mee mijn spullen om ze deur 'n ander te laten schieten. Zemmen mijn 's op d'n bon gedrukt omda 'k zo'nen haas 't vagevuur inschoot en da's 'n rechtzaak geworren. Die recht-zaak, daar koom ik nog wel 's op trug, da's te lank omda-d-eelemaal in dit briefke te verhandelen. Maar ditte kan 'k oew wel in oew ooren blazen, (maar 't blijft onder ons!) as ge van haas houdt, dan schrijfde maar 's 'n briefke.

Ge kunt 'm mee 'n gerust hart opeten, — ge doet er gin zonde mee amico, (as g'm tenminste maar nie op Vrijdag it) want ge krijgt 'm van mijn en z'n vet is mijnen boerenkool.

Maar in ieder geval, daar had Braat 'n boekske

van open kunnen doen dat et allemaal donderde en bliksemde en da-d-is-ie vergeten. As ik Kamerlid was gewiest vleejen week, dan ha'k 'nen kruitwagen mee afgeknaagde boerenkool veur d'n veurzitter z'n neus geleed, da-g-'m niemeer had kunnen zien zitten en ha'k gezeet: „Menier de Veurzitter, Hekselensies, Keleegaas! Ziede dieën afgekloven boerenkool daar leggen? (geroep: ja!) Da's 'n bewijs, Heeren, da ge gin essetee in oew oogen het! En laat ik oew nouw effetjes vertellen, da'k verhuiswagens vol mee da-d-afgeknaagd goed heb. Zouwen jullie ditte lusten? (geroep: neeë!) Zouwen jullie vijftig serpentes, pardon persentes, die rommel van me koopen? (geroep: neeë).

Menier de veurzitter, dan zijn me-d'r! Dan hoef ik niks meer te zeggen!”

Maar, amico, dan begon ik pas goed! Dan gaf ik 'm van ketoen. En ik schee d'r nie af en ik gong nie naar Ulvenhout terug mee m'n eerste klas abonnement op 't spoor, veur da ze da strooperswetje d'n nek omgedraaid hadden. En dan? Wel dan liet ik d'n bode m'nen anderen kruitwagen mee „stukken” geven en ik deelde honderd hazen uit onder 't gezelschap. Niks veur niks! Wa gij?

Zemmen me weer gevraagd (da's nouw den duuzendsten keer al ongeveer) om lid te worren van d'n Raad. Veur 't volgende jaar. Meschient doi ik 't nouw. Al is 't maar om die hazen 'n pee te stoven. Keb 't in beraad. Want die hazen, amico, die hazen, — as 'k d'ren naam maar hoor, dan schiet 't in m'n keel. 't Zijn de grotste klaploopers die er op Gods èèrbodem rond-rennen! Ze rinneweeren de boeren en worren daarveur beschermt deur

de wet. Ge hoort er wel meer van, da snapte. Ok van die Rechtzaak.

Amico, ik schei d'r af. Ontvang de beste groeten van de Gravin en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

WA-d-'nen stürm is me da van deus week gewiest, ee!
Heel de moderne arsjetectuur is omgevaaid! Want as ge de kraanten d'r goed op naleest, dan zijn 't allemaal spiksplinternuwe huizen en viela's die de stürm uit mekaar ee geblazen.

In Gouda zijn effetjes twalef van die bouwsels tot „luchtkasteel” verheven. In Amsterdam zweefden in één straat, — 'n nuuwe straat, amico, — alle veranda's gelijk weg. Eén zo'n dingeske piepte-n-'m van 'n derde etazie en kwam terecht bij d'n overbuurman in z'n bed. In Enkhuizen gong 'n viela tot poeier, ok 'n nuuwe, en de viela „Aaksternest” in Den Haag, ok zoo goed as pas-gemetseld, veranderde in 'nen ekstersnest! En as ik alle weggestoven moderne-arsjietekten-kuren moes opsommen, dan was jouw kraant te klein, amico.

Ik zal 't dus hierbij maar laten, want jouw kraant is ok nie in de wereld geschupt om as prullenmaand te dienen van de modèrne kunst.

Keb kennissen in de stad, die wonen ok in zo'n lief-modern-hartiestiek gedoeike en 't hiet: „viela (teugeswoorig hiet alles „viela”, zooas elk getrouwd wefke: „mevrouw”) Trenstop”. Keb al gezeet: „ge mot 't maar omkeeren! Dan bende dichter bij de waarheid. As m'nen amico, die dan daar in die viela de „Potsnert” woont, 'n spijkerske in d'n muur slaat

om 'n spiegeltje of 'n aander prulleke d'r aan te hangen, dan spijkert ie z'n buurvrouw in d'r... 'k zal maar zeggen: rug. As 't 's nachts regent, leet-ie mee de pèrepluu-op in bed. As-t-ie niest, dan vallen bij de buurvrouw de poppekes van de schouw en as t'er 'n bietje wind staat buiten, dan waait binnen bijna de illektrieke lamp uit. Z'n ramen staan dwars in den gevel en 't inteerejeur is net geverfd as 'n bioscoop. 'n Gezellig huiske. As ge 'n bietje hard licht, schuiven de pannen van z'n dak af en elke week mot ie 't gras knippen tusschen de spleeten van d'n vloer.

Zebben dan ok d'ren stofzuiger omgeruild veur 'n grasmaimesjieneke. En as hier vandaag of mergen 'nen stürm komt spoken, zooas da-d-in Ollaand langs de zee wel gebeurt, nouw amico, dan waait de Pot-snert" zóó zekers tot kruimeltjes, zóó zeker, as Trui d'r neus druppelt. Da's nouw 'n predukt (nie Trui d'r neus, horre!) van de modèrne kunst. As Piet d'n harsietekt 'n bouwvalleke ee neergekwakt, dan schrijft Jan: „Piet z'n leste kwakske is 'n openbaring.” En as Jan d'n harsietekt zo'n kasteel ee gebrouwen, dan schrijft Piet: „Jan z'n brouwsel is 't leste wèrldwonder.” En — amico — ze zijn op die manier beroemd nog veur d'r werk omgewaaid is!

Ze kunnen zeggen wa ze willen; maar één zo'nen stürm doe meer veur de kunst as alle schoonheidskemmaissies bij mekaren; wa gij? Maar laat ik er nouw maar over ophouwen, de arsjetektuur van de leste jaren is nouw bijmekare geveegd en 't wachten is nouw op 'nen muzekalen stürm die alle Jesbenden kist. Basta!

Want anders zou m'n vel heelemaal vol zijn vóór ik

oew nog wa verteld had van die rechtszaak waar 'k oew verleejen week over schreef.

't Liep dan hierover asda 'k nen haas z'n lichtje uit had geblazen op m'nen eigen grond, mee m'n eigen geweer en 'nen haas die gevoerd was mee mijn eigen gruantes. En toen 'k docht 'm nog eigener aan me te maken, deur 'm op 't vuur te zetten, toen gong ik op d'n bon veur strooperij.

Affijn, om kort te zijn, ik kreeg 'n uitnoodiging, uit naam van ons koningin zellevers, om ten 10 ure v.m. te verschijnen op 't trimmenaal. „Ik gaai mee”, zee Trui. „Gij blijf thuis”, zee ikke weer. „Ik heb nouw 'nen haas geschoten, gij hoeft er nog nie 'n paar bokken bij te schieten, want dan wor-et 'n schietpartij waar d'n wereldoorlog nog 'n klein beesje bij is en dan geraak ik heelemaal de pèrepluu in!”

'k Gong dus alleen. En ik was op tijd. 'k Docht, as ze mijn daar laten komen namens de koningin, dan mot ik op tijd zijn, want dan zullen ze daar ok wel medèl zijn.

Maar jawel, da was 'r al zóó neffen. 'k Moest wachten in 'n kamer waar nog meer van die klaanten zaten, die d'r porsie kwamen halen. De masjese, die mijn die loer gedraaid had, was er ok. „Zoo, Dré”, zeet-'t-ie, „gij kom zeker veur die strooperij?” „Bende nouw heelemaal besjokke”, vroeg ik aan die berenmuts, „ik koom maar 's kijken hoe gij 't zool mukt teugeswoorig”. „Uitstekend”, zee-t-ie, „uitstekend, dank je Dré”. „Das jammer genogt,” zee ik, „dus ge hoof me veur m'n belangstelling nie te bedanken, beste jongen”. En zoo, in aangenaam gesprek, was 't twalef uren veur ik 't wist, zoo gezellig was het en toen moes ik op de proppen komen. De deurwèerder diende me-n-aan: 't gaat daar alle-

maal sjiek, amico. D'r waren 'nen president, 'n stuk of wa rechters, 'nen grifvier en 'nen officier. Maar zoo aan d'n buitenkaant zien z'er allemaal net eender uit: 'nen zwarten soepjurk, 'n wit slabbeke en 'n zwart metrozenpetje op. „Ben je al eens meer ver-eurdeeld?” vroeg de president. „Nimme nie kwalek, menier de veurzitter”, antwoordde-n-ik, „da's gin vraag aan 'nen mensch die ge veur 't eerst van oew leven sprikt!”

„Antwoord”, zee-t-ie. „Neeë”, zee ik. „Of, ja tòch, eenen keer pas en toen hè'k levenslang gekregen, meneer de Rechtbank.” Ze begonnen allemaal te lachen en d'n griffier „dee” 't er bijna van in z'nen jurk. „De heeren zijn zekers ok allemaal getrouwd?” vroeg ik toen en de president z'n brilleke viel toen van z'n neus. Daar had ik op staan loeren, amico, want da ding stong nèt op 't alleruiterste topke. „Mijnheer — hihi — de Griffier — leest u de — hihahi — de dagvaarding veur sielvoeplee?” — zee-t-ie toen. En die roefelde toen 'n stuk Nederlandsche taal af, amico, waar 'nen perfester in 't Nederlandsch gin touwke aan vast kos knopen. „Is dat zoo?” vroeg toen Hi Ha weer. „As da-d-allemaal zeggen wil da 'k 'nen haas in z'nen raap heb geschoten, ja”, zee ik: „maar navenaant da jullie hier zoo kort en bondig aangeleed zijt as 'nen kurperaal van de infanterie, konde da smoesje van d'n grifvier ok wel 'n bietje vlugger en begrijpelijker op pepier zetten, president.”

„Houd je bek”, vroeg-ie beleefd. „Ja Trui”, zee ik. „Wat? Wa-a-at zeg je daer?” „Purdon president, maar as ik afgesnauwd wor, dan denk ik altijd da m'n vrouw aan 't woord is!”

De masjeseë moest ok veurkomen. „Herkennt gij in dien verdachte, (da was ik) denzelfde, dien gij hebt verballezeerd wegens stroooperij, toenen-toen?” vroegen ze aan da merakel. En toen keek dieë sloeber me aan, van boven tot onderen, of ie me nog nooit gezien had. „Jò, kek me nie zoo aan,” zee ik, „ge wit best wie ge veur oew het, kemeediejaant.” „Zwijg, kèrel!” riep Hiha weer en de grifvier z'n oogen zeeën: „ja Trui”. Ik knipte 'n ogske naar 'm en hield m'nen muil dicht. Ik docht: as Hiha zóó gaat praten, ga-g-et mijn m'n centen kosten.

D'n officier „vroeg” vijftewintig gulden boete. „Wat heb je daarop te zeggen?” vroeg d'n baas toen. Ik zee: „as-da-d-et vijftewintig pop teveul is! Dieën haas is van ginmensch! En die frit mijn spullen op. As ik aan 'm vragen zou: menier de Haas zoude asteblijft bij d'n president van de Rechtbank de boel op willen gaan freten, dan zou ie da nie doen president, want 'nen haas wit ok wel waar ze 't beste opscheppen! Ik vraag dus vrijspraak.”

„Uitspraak heden over veertien daegen”, zee-'t-ie toen en da wou zooveul zeggen as: donder maar op.

Keb tien gulden d'r uit overgehouden, amico, en nouw schiet ik netuurlijk nooit 'nen haas meer. Nooit meer, kek maar naar m'n gezicht!

Pst, stil zeg, wild-er eenen emmen veur de Kersse-mus? Nie over zeeveren, amico, dan krijg-d-er eenen. Of twee? Ok goed!

Ik stuur er d'n grifvier ok eenen en dieë masjeseë krijgt „de vellen.”

Amico, ontvang, as altij, de beste groeten van Trui, en gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

Ulvenhout—Wintermaand

DE blaaiques zijn van de boomen en ge mot op d'n weg oppassen en goed op oew klompen staan, anders brikte oewen nek van d'n glibber.

't Is vet spul, die verteerde blaaiques, maar 't is goei spul. Keisteenen schieten er nog wortel in, bij wijze van spreken. Maar wij boeren emmen er weinig aan. Ze vallen op d'n weg en daar zetten me nouw ons gewas nie persies.

Maar wa'k 'n paar weken gelejen schreef: „Van den rengel motten me 't emmen”, da's aarig uitgekomen, amico.

't Winterzaaisel da schiet al uit d'n grond as gras. 't Vliegt eruit. En man, da's zo'n schoon gezicht.

As ge nouw langs de akkers lopt, die daar pikzwart leggen te glimmen, da ge zoo in die malsche klonters zou bijten, en ge ziet dan 't pittig gruun van de wintergruunten z'n eigen d'r deurbreken, dan begin et van binnen bij oew te lachen. En as ge dan de wolken ziet jagen over die stille akkers mee puur zullever aan d'n horizon, dan houdt da lachen van binnen op en krijgde 'nen brok in oew keel omda-d-alles zoo verdijd mooi is buiten. As ge daar dan zoo alleen staat, onder die jagende lochten, mee oew uitgegane pepke, dat dan in oewen mond bungelt, en op oewen eigen grond, waar de veurdeelen uit z'n eigen naar boven komen, dan voel-d-oew eigen zoo klein, as dieën haas, die daar tusschen de vorens

wegschiet, mee z'n ooren achterover. En dan, amico, dan zoude op oew knieën gaan zitten in dieën zachten grond in diepe vereering veur 't schoone om oew henen.

Want et is mee 'nen boer, al net as mee 'n moeder. As 't gruun onder de éérde uit gaat komen,— as de èerde eenmaal gebaard heet, dan vergit ie z'n zweet en de pijn in z'nen rug, waar mee de grond is gemest en bewerkt. As de moeder 't spartelende kinneke in d'r èrmen ee leggen, dan vergit ze wa ze 'r veur uitgestaan heet.

En as ge dan thuiskomt, dan zoude heel Ulvenhout willen trakteeren omda g' oew eigen dan zoo feestelijk voelt.

Al meer dan 'n halve eeuw hè'k da-d-allemaal van dag tot dag gezien. Maar 's mergens, mee 't krieken van den dag, dan staai ik dikkels, in m'n onderbroek nog, al deur 'n schoon plekske van de ramen te kijken, hoe et er buiten allemaal bijstaat.

Trui ee meer oog veur 't vee en daar spring ze mee om of 't femielie is. As ze de teuten van d'r klompen maar zien, dan blaft d'n hond, dan hinnekt et pèerd, dan knorren de vèrkens en dan steunen de koeien van genot. Ze hee z'ok allemaal mee op de wereld gehollepen. 't Eerste wat de beesten zien as ze op de wereld komen is Trui en dan mag d'ren eersten indruk van de wereld wel nie d'n schoonsten zijn, — ze wènnen aan Trui, die ze mee werme pap, en melk en alles wat er noodig is, achterna lopt. En as t'er al 's eentje doodgaat, — al is 't maar 'nen big van twee dagen, dan staat d'r muts op d'r linker-oor en is er gin goei woord uit 'r krijgen. Dan divveleert ze over d'n hof as 'nen ginneraal die 'nen

slag verloren heet en ás ze dan nog wa zeet, wel dan vallen de noten van schrik van d'n notenboom. En as ik dan in zukke dagen thuiskoom mee schoone en ferme grunten, mee prachtig fruit, wa-d-allemaal mijn afdeeling is, dan lop ze te koken, amico.

Dan is niks goed aan me. Dan stinkt m'n pijp, — dan mot ik „die rommel” (mijn eigen grunte die zoo prachtig is!) opruimen, anders ga-g-et op d'n miestkuil, — dan zeg ik te veul of te weinig, — dan eet ik te veul, — kortom, dan dugt er niks aan me. En geleuf me, dan zou-d-oew eigen weduwnèer maken... Op 'nen keer ha'k 's 'n dodsbeeleke gemokt van zo'n dooi verken. Achter op 'n viesiete-kortje, — en daar stong op:

Gedenk op uwe etensuren
het spek van

KEESJE,

geboren te Ulvenhout, 7 Juni
1925 en overleden aldaar den
8 Juni 1925

Trui, ik moest U verlaten,
bij gebrek aan asem.
Ween niet over mij, want er
zijn biggen genoeg op de
wereld en nog meer zwijnen!

Stiekum ha 'k 't in d'ren kerkboek geleed en mee spanning d'n Zondag afgewacht. Toen ze dieën Zondag uit de Hoogmis kwam, kwam ze over d'n

weg stappen as 'nen kurassier en dee 'nen stürmloop op 't huis of ze 'n vesting moes nemen. Ik zurgde da'k mee m'nen rug naar d'r toe stong, toen ze binnen- „viel”, want ik kon m'n lachen nie houwen en ik docht: as ze m'nen lachenden muil ziet, dan brik ze 't heele kot af. „Groote, flauwe, akelige kerel, da ge daar staat...” zoo begon ze d'r toespraak en toen 'k omkeek mee 't onschuldigste gezicht van de wereld, toen schoot ze in d'ren lach en lachende ee ze toen toch nog kans gezien me de huid vol schellis te geven. 't Beeleke ee ze meegegeven aan d'n küster, om 't aan d'n pastoor te laten zien en te vertellen wa'k er „ààngedaan” had. Maar de pastoor, die z'n pappers-heimers kent, ee-t er gin gewicht aan gehecht. Integendeel, amico, hij ee-d'n kortje laten brengen om Trui te kondeleren. Keb m'n eiges 'nen aap gelachen!

Maar ollee, 'nen mensch mag genogt z'n eigen nouw en dan 's kiedelen om te lachen, want altij lillek kijken en seerjeus doen, da's ok niks gedaan. 'n Bietje humor in 't leven, is zooveul as 't zout in d'n pap! Altij leggen te begrafenisgezichten, zoas de pollitiekers, dank oewel. Die zijn nouw ineens bezurgd geworren over ons, over de boeren. Nouw, ze kunnen gerust zijn, horre; wij rooien 't zaakje best en as 't soms broerd gaan mocht, as d'n oogst teugen moest vallen volgend jaar, dan is-t-er ginnen eenen pollitiek, al kan ie nog zoo lekker kletsen, die dààr wa-d-aan verbeteren kan. Maar 't is ommers allemaal eigenbelang, amico. Ze willen ons stemmekes emmen en daarom zijn ze zoo bezurgd over ons. Of ik z'in de gaten eb! Ik koom nie veur niks al heel m'n leven mee m'nen gruntenwagel in de stad.

'k Weet wa mazzel is, jong! 'k Las dan, dat de Esdeejepée 'n kongres veur de boeren ee g'ouwen.

En daar emmen ze ons afgeschilderd as èremoed-zaaiers. Da's klets, amico!

'Nen boer zal nooit van honger dood gaan of hoeven te bedelen, zoolank as ie nie te lui is om te werken.

Maar daar zit 't geheim van de zaak. Van 't leven. Werken!

Op z'nen tijd 'n lolletje, maar ok op z'nen tijd de haanden uit de mouwen!

En as ge van oewen grond houdt, as ge 'm beploegt en mest mee oew zweet, dan zal er alles opgroeien wa ge noodig het en as ge da nie doet, dan groeien er braandnetels op en daar geven de menschen gin cent veur!

As g'oew gat braandt, motte op de blaren zitten en as ge nie werkt op de braandnetels en, — da kom-d-op 't zelfste terneer.

„Dichters”, zee-t er eenen, „kunnen ons diverse genoegens over 't platteland vertellen, maar ze moesten eens weten, hoe moeilijk het leven van den boer is!”

Mijn antwoord is: nooit zoo moeilijk as van 'nen dichter. Ik spit veul liever 'nen bunder laand om mee 'n kolenschup, dan da'k één versje maak, waar ik gin cent veur krijgen kan! En gij? Maar ollee, 't is allemaal proppen-ganda en da's zooveul as opsnijerij!

Da's de taktiek van 'nen kopman langst de deur, die oew net zoolank perbeert te bedonderen, da g'm nog beter geleuft as oew eigen oogen!

Neeje, ze motten de boeren maar stiekum laten dorschen, dat doen wij mee hullie ok en dan varen

me d'r allebei 't beste bij. Maar... dan ok dørschen en zurgen dat er fiks gedorscht kàn worren!

Veur iedereen die werken wil — en zeker veur 'nen boer, is er 'n plakske op deus wereld en wa wilde nog meer? En nie de dichters er lillijk op aankijken, die kèrels emmen 't al zuur genogt. Die zien ok liever 'n pan bloedworst dan 'n versje, al schelden ze op d'n bloedworst soms (bij gebrek aan beter!)

Olee, amico, ik schei er maar af. Aanders, as ik deur gaai, dan krijg ik alle pollitiekers aan m'nen nek hangen, en daar is ie nie op gebouwd!

Ontvang deus veul groeten van Trui en as altij, gin horke minder van oewen — toet a voe — DRÉ.

MEE, dat 'k op m'nen scheurkelènder keek, veur ik d'n datum ierboven schreef, verschoot ik er 'n bietje van zoo dicht as men-alweer op d'n Sundereklaas zitten. Want da's waar, amico, ik kan nooit op d'n allemenak kijken, of ik ben alweer ouwer as ik wiest. Wa vliegen de dagen, veràl nouw ze zoo kort zijn en wa worren me gaauw oud. Nouw motte me goed verstaan, as ik zeg: oud. Dan wil da zeggen, dat d'n afstaand tusschen mijn geboortebriefke en ikke, hoe langer hoe grooter wordt, want, onder ons gezeed en gezwegen, voelen doeï ik m'n eigen gin horke minder as op m'n dartigste. En toch zijn d'r al heel wa haren minder... Kad vruuger 'nen kop mee haar as'nen stalbezem en nouw — och laat ik er maar niks aandere van zeggen, as da'k zooveul meugelijk m'n pet ophouw...

Maar ollee, laat ik nouw maar van m'n twalèt afstappen en teruggaan naar m'n begin, naar Sundereklaas.

Ik docht dan as dat-ie nog 'n paar dagen verders af was en daarom mot ik kollesaal opschieten mee dit briefke, want 'k mot zien as da 'k 'm vandaag nog te spreken krijg! 't Kost altij wel veul geld om bij dieën biskop op oudejensie te gaan, maar daar kund' altij nie naar kijken. Want ik weet veruit da ze d'r eigen allemaal weer uitsloven en dan wil ik nie gère achterblijven. Van Trui krijg ik netuurlijk

weer 'nen dikken das, wa tusschen hokskes d'n eersten nie is...

Dré, d'n verver uit Amsterdam, zal weer wel 'n schilderij sturen, eigen fabrikaat, „handwerk” — en as 't er nouw maar gin is zooas vleejen jaar, toen docht ik dat ie z'n palet in 'n lijstje had laten zetten. Hij is van de modèrne richting zooas ge wit en aan die richting kan ik maar gin richting vinden hoe 't op mot hangen. Ge kunt die dingen op alle manieren ophangen zonder da ge ziet wa-d-et is en da's 't moeilijke van die kunst! Tenminste veur mijn, want ik zit mee de stukken. Toen ie vorig jaar mee de Kerssemus hier kwam en z'n Sundereklaaskedoo zag hangen, netjes in de pronkkamer toen wier ie zoo kwaad as 'n spin. „Maar ziede nou nie as da-d-et glad verkeerd hangt,” zee-t-ie. Ge snapt: ik schrok me-n-eigen 'nen aap. „Tuurlijk hang-et verkeerd, Dré,” zee ik maar, „moeder eeg-et zekers afgestoft en — ge wit hoe de vrouwen zijn, jongen: nonsjelaant.” Meteen draai ik 't ding om en toen, — toen sting er niks op. Toen keekte teugen d'n schoonen kaant van 't linnen aan en da was ok z'n bedoeling nie. „'t Hangt onderstenboven,” viel ie toen uit: „Ge mot op oew handen gaan staan om 't te kunnen zien, zooas gullie da schilderstuk op het gehangen. Ziede dan nie wa-d-et veurstelt? 't Is et gebed van 'n ouwe vrouw!” Nouw, amico, eerlijk, — keb nog nooit zo'n vrimdsoortig gebed gezien en m'nen kop eraf as er zelfs onzenlieveneer wa van begreep! „He 'k dierèk gezeed, Dré”, zee 'k „vraag 't maar aan moeder. Ik heb dierèk gezeed, toen me-n-et uit hadden gepakt: „da's 'nen pinnetensie!”

Nouw, toen was er weer vrede. Dré hee-g-et toen zellevers rechtgehangen, want ik waagde m'n eigen nie d'n tweeden keer aan zijnen „kerkboek”. Volgens Dré-ke, m'n kleinzeuntje, is 't „Onweer” en eerlijk gezeed, amico, zóó erg is 't wel! Maar zoo kunde mee die modèrne kunst oew eigen soms lillek in oew vingers snijen. Keb er nouw 'n krúske op geteekend, (da's meteen in d'n stijl dan) om te weten wa van-boven en wa van-onderen is, om niemeer d'n zelfden flater te maken. Ge staat er wa mee uit, as oew jong aan modèrne kunst doen.

Trui za'k 'n fiets kedoo geven, dan kan ze in 't vervolg naar de mart rijden. Ze „rij” toch zoo gère! Den kleinen Dré z'nen naam in Sjekladeletters en 'n schooltasch en d'n grooten Dré iets in de kunst of zoo, maar da's 'n moeilijke kwepsie. Wa zoude denken van 'nen grooten zwarten artiestenhoed amico, — dan heet ie gin pèrepluu meer noodig ok, ee! Maar affijn, 'k zal strak wel 's gaan kijken in de stad. De eetelazie's zijn nouw zoo schoon, dat de centen zóó uit oewen zak vliegen.

Ge kun-d-anders mee zo'nen Sundereklaasavond wa beleven, amico.

Keb mee Trui 's veur Sundereklaas motte speulen bij goeie kennissen. ('k wil gin namen noemen). Trui was Assiepan en ik d'n heiligen Sint. Keb nog nooit zo'nen „gevulden” assiepan gezien. Ik had Trui zellevers gegriemeerd, mee 'n haand vol roet. Keb nog nooit iemand zóó „zwart” gemokt, amico! En zij moes veur assiepan speulen, omda ze dan niks hoefde te zeggen, want 'nen Sundereklaas mee 'nen langen grijzen baard en 'n vrouwenstem, da kom nie bij mekare. Da zwartmaken gong nog, maar d'r

was gin een broek die d'r paste. Allemaal te naauw in den band. Toen emmen ze mee touwkes dichtgeregen. Affijn, 't spul was veur mekaren en wij mee de sjees er op uit.

En toen ik m'nen spiets had afgestoken en de kinderkes diep onder d'n indruk waren, toen scheurde-n-er iets mee zo'n gekraak, da ze allemaal naar 't plefond keken. En da was maar goed ok! Assiepan had toen net eventjes de kans om z'n broek op te houwen, want aandere, amico, aandere... hoe za 'k da nouw uitleggen — maar dan hadden ze vast gezien, dat Assiepan alleen maar 'n zwart gezicht had! Nouw snapte me wel. Maar mee Sundereklaas was 't gedaan. Ik kón nie meer. Ik docht da'k er wa van kreeg. En da gezicht van Trui! 't Roet wier d'r bleek van. 'k Mokte-n-er maar gaauw 'n end aan. „Menschen,” zee 'k, „we motten venavond nog op zooveul plotsen zijn, heel Ulvenhout zit op òns te wachten, dus veul plezier en tot 'n aander jaar.” „Maar motte nie wa gebruiken, Sundereklaas,” vroeg m'nen vrind, „'n katske of 'n aander borreltje?” Maar Trui trok zóó aan m'nen tabberd, da'k de deur uit was veur ik 't besepte. „Da 's ééns en nooit meer,” zee Assiepan, toen me weer in de sjees zatten, „en hoe krijg ik nouw da roet van m'n bakkes?” „Da slet wel,” stelde-n-ik 'r gerust, maar, amico, 't is 'n kerwei gewiest om Trui weer te veurschijn te halen van achter da zwartsel uit. 'n Pond gruune zeep gong eraan en eindelijk toen blonk ze as 'n spiegelkje.

Amico, ik mot 'r nouw wezenlijk af gaan scheien. 'k Mot op m'nen koop en da's veur 'nen man 'n heel ingewikkeld werk. Ik neem de karbies maar mee,

daar kan veul in en die hang ik dan vanavond maar
aan Trui d'r nieuwe fiets, die ik gaai koopen.

Dus, amico, tot de volgende week. Ik wensch oew
'nen goeien Sundereklaas en ontvang veul groeten
van d'n Assiepan en, as altij, gin horke minder van
oewen — toet a voe — DRÉ.

HET is Zondag en 'k weet nie beters te doen, as oew 'n briefke te schrijven. 't Is zulk vuil weer, 't is zoo miserabelig, da'k de valgerdijn' maar eb laten zakken en de laamp aangestoken, zooda 'k er daar van buiten nikske meer van hoef te zien. 't Is net of de natuur treurt. Van elk takske van de boomen, van de gootlijstjes, van alle vensterbaanken, van elk grassprietje druppelen traantjes neer en ge kun nie verder kijken as 'n paar honderd meters. Of ze veur 'nen dooie de gerdijnen emmen laten zakken, zóó blind is 't daarbuiten.

Loodblaauwe nevels besluiëren 't laandschap. De bosschen zijn weemoedig en stil. Ginnen veugel hoorde'r fluiten, gin eekhoortje hoorde 'r over de takskes springen en ge lop teugen de boomen op, zoo miestig as 't is. Ge krijgt er bekaanst angst van om daar in oew eentje te loopen. 't Is da'k er de weg heelgoed weet; da'k elken boom ken en da'k persies weet waar de wortels boven d'n grond groeien; waar de slooten loopen, waar de vlonderkes leggen, maar aanders, amico, zoude nou en dan tegoeiertrouw in 'nen sloot stappen en tot oewen nek in da kouwe, zwartglinsterende boschwater terechte komen en d'r 'n kouw pakken of 'nen rimmeltiek opdoen, waar ge d'eerste maanden aan getrouwd zat.

En aangezien éénen trouwboek oew al zóó de

haandjes volgift da ge'r gin raad mee wit, is 't nie goed om van zukke boeken 'n heele biebeleetek aan te leggen.

Maar om op da bosch trug te komen, ik ben d'r dan effekes ingewiest, — zoo maar langs de kaanten, want 't was me te triestig om er dieper in te gaan. 't Eenige wa 'k hoorde was 't ver gekras van 'n kraai en anders niks. En van dieën veugelenzang fleurde ok nie op, amico. Want in die mastenbosschen heurde oew eigen nog gineens loopen, omdat de grond bestaat uit 'n laag dennennaalden zoo dik as twintig vloerkleejen om mekaar, waar ge, as 't ware, op veert.

Dré, docht ik, smeert 'm nouw gaauw hier, want 't is er op 't kerkhof nog 'nen lollige kermis teugen hier vergeleken.

't Is net, amico, of 't ouwe jaar betreurd wordt bij z'n afsterven. 't Is daarbuiten één groote sterfkamer en de doodenkele lantèerns, langst de boschwegen zijn as kèrskes waarbij de boomen staan te zuchten en te schreeuwen mee neergebogen gestaltens.

Ge kunt daarbuiten best oewen lach houwen en keb dus maar gaauw — 't is vergimme aamperkes half vier — de laamp angestoken en de gerdijn laten zakken. 't Vuur hè'k lekker wa-d-opgerakeld, want 't is mee al die nattigheid zoo èremoeig da ge'r d'n bibber van krijgt.

Maar, ollee, 't zal toch nooit zo'nen triestigen Kerssemus worren, as veur 'n jaar of tien, toen de kenonnen 's nachts vuur stingen te braken. Want da vergeet ik nooit of te nimmer, amico!

'n Jaar of wa gelejen, toen d'n oorlog in vollen

gank was en toen me hier, dag en nacht 't gebulder en gedonder van 't Yserfront konden hooren.

Da was afgrijselijk!

En sjuust vooral in dieën nacht van de geboorte van 't èrmste kinneke dat er ooit geboren wier.

Neeë, ik vergeet et nooit.

De kerk was schoon verlicht en versierd.

't Stalleke van Betteljèm da sting er weer zoo schoon opgesteld ee! En 't kinneke lag er in mee z'n èrmkes open, net of ie zoo iedereen zou willen aanhalen. En kunstig had de pustoor er 'n sterreke boven gemokt da daar sting te schijnen of 't ècht was.

Duuzende kerskes waren aangestoken en waar ge ok keek, overal zagde zo'n wit staafje mee 'n zonneke d'r boven. D'n úrgel spulde da-d-et 'n lieve lust was en 't was net of alles veul beter en mooier was as aandere.

't Goud en 't koper da blonk da ge d'r allemaal scheel van wier en toen ineens amico, da was zooveul as 'n verrasinkske van d'n pustoor veur de prochiejanen, toen wier daarboven op 't koor mee engelenstemmekes 't stille-nacht-liedeke gezongen.

'k Wier d'r kepleet koud van en 'k zou er best van ebben kunnen schreeuwen.

Wa zongen die Ulvenhoutsche snotneuzen, die oew anders geregeld temteeren, toch prachtig. Engelenstemmekes hadden die kleine boeven.

Maar net hadden ze één koepletje gedaan, amico,— nèt zullen ze weer prachtig inzetten — (wezenlijk kouwe stralen liepen ervan over m'nen rug) toen er ineens 'nen dreun deur de kerk dreef om akelig van te worren. 't Geschut! Wilde geleuven da 'k op 't zelfde memènt had kunnen vloeken?

Weg stille nacht! Weg vrede op aarde!

En 't was nèt, amico, of ik ons pusterke z'n schouwers zag schokken onder z'nen kazuivel...

En toen ie riep „Oremus” — Lot ons bidden — toen beefde z'n stem.

Neeë, amico, da hoop ik nooit, nooit meer mee te maken!

't Is nouw, — 't lijkt er tenminste zo'n bietje-n-op, as ge nie te naauw speurt in de kraanten! — vreedzamer. En dus, daar doe-me-n-et dan maar mee! —

Trui zit 't Kerstnommer van d'n Katteliëken Illiesttrasie aan stukken en brokken te lezen mee 'nen bak koffie bij d'r en 'n stuk kerstkraans en mee 'n gezicht as 'n vorstin. En 't schijn schoon te zijn wa ze daar leest, want d'ren bril is tellekes aangeslagen, maar da kan ok komen van de wèrme koffie. Ik kan 't nie aan d'r vragen, want 'n uur gelejen, toen ze dieën schoonen boek uit de laai van de kast haalde en d'r in begon, toen hèk 'r mee nadruk gevraagd g'ad, om er nouw veràl veur te zurgen da ze'm nie verschaandeliseerde mee d'ren druppel en na die beleefde vraag is er hier gin eentje meer gesproken. Nouw doen me wie 't het laagste volhoudt, — 'n spelleke da me wel meer speulen. As 'k nouw maar zeg: „Trui schenk me nog 's in, want ge het 'n bestig bakske gezet,” dan is ie veur mekaare, maar daar wacht ik mee tot m'nen brief klaar is, aandere ga ze me alles veur zitten lezen en da konvejeer me nouw nie op d'n oogenblik, zou d'n burge-meester zeggen, wa zooveul beteekent as: da kom nie in m'n kraam te pas. De prentjes bekèk ze mee de loep en as ik dan d'ren kaant 's uitkijk om da spul gade te slaan, dan blijf ze zitten zooas ze zit,

mee d'ren loep boven d'n boek maar dan gluur ze boven d'ren bril naar mijn toe. Ik bijt dan maar 's op d'n achterkaant van m'nen penhouwer om m'n kaken in bedwang te houwen want God bewaar me d'r veur da'k dan zou lachen...! Dan kreeg ik in gin dagen 'n woord asem en daar hè 'k heel veul broerkes aan dood, amico!

En morgen, dan komt de Amsterdamsche bende. De kunstschildersfermilie. Tot na de nuuwejaar. Dré d'n verver, Lewiese z'n gemalin, Dré-ke m'nen hartelap en Truike, de kleine meid, — Trui d'r troeleke.

Dré ee geschreven as da ze Maandag, — da's mergen, — komen en de kleine Dre schreef er ok 'n stukske bij. Hij is nouw zeuven jaar en al 'n jaar op de groote school en schrijft al of ie in de hogste klas zit van de... kakschool. Da's 'nen ridder, amico. Hij schreef: „Lieve Oopa. De kerstfakansie is gelukkig begonne. Vooreerst geen strafwerk meer van de Neus. (Da's warschijnlijk z'nen meester, denk 'k). Komt u ons afhale met de sjees Oopa? En rijde wij dan weer zoo hart over de Ulvenhoutsche keien, dat moekie haar hoedje aftitst? Doen hoor, oopa. Ze durref toch niks tegen u te zegge. Hoe is het met oopoe? En met haar droppeltje? Ik hoop alles goet! Weet de veldwachter al dat ik weer kom? Seg u maar niets, oopa, anders is zijn kerstmis bedorreven en nou blijft het een verrassing voor Janus! Oopa, veel groete van ons allenmaal maar vooral van ik, die zich noemp,

Uw lievhebbende kleinzoon, Dré.”

Da worren gezellige dagen, amico, en d'n worsten-

brood is al in d'n maak. Keb d'n bakker 'n paar meters vorsche vette worst gegeven mee de bodschap om 'r 'n dartig ferme worste-brooijen van te bakken mee 'nen halve meter hekstra kedoo om dan niks van mijnen worst af te knippen. Want da's zoo broerd ee, as ge denkt 'n brooike deur te snijen mee enkel worst en dat er dan bijna gin worst inzit omdat ie zoo „ingekrompen" is! Daarom geef ik liever 'n end te veul, dan „krimpt" d'n mijnen nie zoo in, ziede... M'n vèrken woog bijna vijfhonderd pond schoon-aan-den-haak, dus hoef ik op gin meterke worst te kijken. En omda ze in Ollaand ons worsten-brood nie kennen, — daar weten ze maar half wa lekker eten is en daarom emmen ze daar zekers de slanke lijn ingevoerd, — zurg ik altij veur da goedje as de Amsterdammers ier komen. Jong, da's zulk goei eten! As ze zoo de grotte emmen, die brooikes, van 'n half tèrwke en ge snij ze dan aan snee-kes en daar zit dan 'n stuk worst in den midden da-d-in d'n oven gaar geworren is, zooda-d-et vet er uit is geloopen en in 't brood gedrongen, dan is 't gin kunst, amico, om op ouwejaar zoo drie of vier van die halve tèrfkes naar binnen te schraansen mee 'n paar kruiken donkerbruin.

Dan bende van binnen gewapend op de dingen die mee 't nuuwejaar komen zullen en as dan de klok twalef uren slaat, dan doede onder tafel even oewen broeksbaand weer dicht veur ge op staat om op 't nuuwe te klinken en mekaar 's te pakken.

En in die stemming, amico, de schoonste vreetzaamste stemming van 't jaar, pak ik in d'n geest m'n glas en klink mee oew op 't nuuwe jaar. Ik hoop as da-me ok van 't jaar weer geregeld gezellig

meugen crispedeeren en van mekaars-doen-en-laten op de hogte blijven. Ok Trui doet er 't hare bij en roept van uit de verte: Santé!

Amico, nogeens, 'n zalig uiteinde en 'n goei begin en veul groeten van Trui en as altij, gin horke minder, van oewen — toet a voe — DRÉ.

ARMAND STARCK

DOOR
A.A.L. GRAUMANS.

„BOEK EN PERIODIEK” - P.J. GODDARD - DEN HAAG.

Van denzelfden auteur als van dezen bundel „Brabantsche Brieven van Dré”, is bij ons verschenen:

ARMAND STARCK

EEN ROMAN VAN
LIEFDE EN STRIJD

Door de Nederlandsche pers buitengewoon goed ontvangen en waardeerend beoordeeld.

„Nederlandsche Bibliographie”:

„Armand Starck, die soms aan Droomkoninkje doet denken... Een aantrekkelijk boek, dat boeit van begin tot eind.”

„De Haagsche Post”:

„Een echte werkmansmoeder van het grootsche klassieke type, niet als „de moeder” van Gorki, een litteraire schepping, maar zooals de moeders uit den kleinen burgerstand van den bekwamen ambachtsman in Nederland zoo dikwijls zijn... En zoo begroeten wij dezen roman van het werkmansleven met groote sympathie.”

„De Maasbode”:

„Frischheid van stijl en gedachten, nieuwe inzichten, Brabantsche rondborstigheid en humor maken dit boek tot een innig en intens genot voor den lezer. Geen zoetsappige devotelijkheid, geen zoetelijke overgevoelighed, maar openhartige mannentaal, eerlijke overtuiging, royale critiek. Een mooi boek, een boek met grootsche, diepe gedachten.”

„Rotterd. Nieuwsblad”:

„Eenvoud is het kenmerk van dezen roman. Eenvoud van buiten en van binnen. Ouderwetsche verkiezingen, examen-wel-en-wee, fabrieksleven, timmerwinkelrealisme en schuchtere liefde vormen de omlijsting van het sobere gegeven, en maken, dat men met meer dan sympathie-alleen aan dezen roman terugdenkt.”

„De Tijd”:

„Een met onmiskenbaar talent geschreven boek door iemand, die Brabant kent en die ook het dialect goed heeft beluisterd en weergegeven.”

„Haagsche Crt.”:

„Dit boek verdient de aandacht en maakt de hoop levendig, nog eens meer met dezen schrijver kennis te maken.”

Ir. Juten in „De Avondster”:

„Duizenden huisgezinnen in ons Brabant zullen in dit boek hun eigen leven terugvinden. Ik hoop, dat Brabant in dezen schrijver moge vinden de uitbeelder van ons rijk Brabantsch leven, op het land en in de steden, op de hei en in ons polderland.”

„Dagblad van R'dam”:

„Met den hoofdpersoon zijn de menschen in dit boek voortreffelijk neergezet en uitgebeeld.”

„Nieuwe Haarl. Crt.”:

„Graumans heeft een eigen stijl, die hem de dingen raak doet zeggen. Dat kernachtige vinden wij ook terug in den roman, die voor ons ligt, een roman van een geweldigen zielestrijd.”

Kees Spierings in „De Volkskrant”:

„Met fijn gevoel en juist begrip teekent hij de huiselijke sfeer der familie Starck. Graumans houdt van sterke beelden en zoet sentiment, van bewogen spanning (b.v. propagandavergadering der kiesvereniging) en ruwe goedheid. Een mannelijk geschreven boek. 'n Goede roman voor ons volk dat er veel van eigen zorg en vreugde, van eigen beproeving en bemoeiding in herkennen zal.”

„Boekenschouw”:

„'En roman met goede kwaliteiten, die aanbevolen kan worden voor volwassenen.”

„Leering en Leiding”:

„Maar romans, werkelijke boeken, waarin een rillend stuk historie van Brabant zou worden vertoond, konden het niet genoemd worden, — totdat Graumans met zijn „Armand Starck” het aandurfde... Er hangt de geur van het vriendelijke Breda over dit boek, als over rozen uit je moeders verlovingstijd.”

Prijs: f 2.90 ingenaaid; f 3.90 gebonden

„Boek en Periodiek” - R. J. GODDARD - Den Haag

